

UPPSALA
UNIVERSITET

ÅRSREDOVISNING 2018

VÄRLDSLEDANDE FORSKNING
FÖRSTKLASSIG UTBILDNING
SAMVERKAN
FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR EXCELLENS OCH SAMHÄLLSNYTTA
FINANSIELL REDOVISNING

Omslagsbild:

Studenterna är vår framtid

Uppsala universitet har under 2018 erbjudit drygt 70 utbildningsprogram på både grundnivå och avancerad nivå, samt drygt 1 900 fristående kurser. Antalet studenter vid universitetet fortsätter att öka och 2018 hade universitet drygt 24 500 helårsstudenter. Studenterna är viktiga medaktörer inom universitetet och utgör ett starkt och levande inslag i Uppsalas och Visbys stadsliv.

FOTO: MIKAEL WALLERSTEDT

Årsredovisning 2018

UPPSALA
UNIVERSITET

Innehåll

Förord	5
Sammanfattning	6
Väsentliga uppgifter	7
1. Världsledande forskning	9
1.1. Forskning vid Uppsala universitet	9
1.2. Prestationer inom forskning	9
1.3. Campus Gotland	12
1.4. Uppsala universitets forskningsstrategier	12
1.5. Infrastruktur för forskning	13
1.6. Särskilda satsningar	14
1.7. Kvalitet	15
1.8. Internationalisering	16
1.9. Hållbar utveckling	17
1.10. Swedish Collegium for Advanced Study	18
1.11. Nationellt centrum för kvinnofrid	18
1.12. Ekonomiskt resultat	19
2. Förstklassig utbildning	21
2.1. Utbildning vid Uppsala universitet	21
2.2. Prestationer inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå	21
2.3. Prestationer inom utbildning på forskarnivå	25
2.4. Kvalitet	26
2.5. Internationalisering	28
2.6. Hållbar utveckling	31
2.7. Jämställdhet	31
2.8. Breddad rekrytering	32
2.9. Studentinflytande och studenthälsa	32
2.10. Övrig redovisning i enlighet med regleringsbrevet	33
2.11. Ekonomiskt resultat	40
3. Samverkan	43
3.1. Samverkan vid Uppsala universitet	43
3.2. Prestationer inom samverkan	43
3.3. Uppsala universitet – en aktör i samhället	44
3.4. Insatser för nyanlända och integration	46
3.5. Fundraising, sponsrings- och alumnverksamheten	47
3.6. Uppsala universitet Innovation och Uppsala universitets innovationskontor	47
3.7. Uppsala universitet musik och museer	49
4. Förutsättningar för excellens och samhällsnytta	51
4.1. Kompetensförsörjning	51
4.2. Lika villkor och jämställdhet	53
4.3. Arbetsmiljö	54
4.4. Sjukfrånvaro	55
4.5. Intern styrning och kontroll	55
4.6. Miljöledning för hållbar utveckling	56
4.7. Lokalförsörjning	57
4.8. Gemensamma stödfunktioner	57

5. Finansiell redovisning	61
5.1. Ekonomiskt resultat och utveckling	61
5.2. Intäkter	61
5.3. Kostnader	63
5.4. Kostnadsutveckling de senaste fem åren	64
5.5. Forskningsfinansiering	64
5.6. Oförbrukade bidrag	64
5.7. Likviditet	65
5.8. Investeringar	65
5.9. Disposition av myndighetskapital	66
5.10. Upphandling	67
5.11. Ekonomisk översikt per vetenskapsområde samt övrig verksamhet	67
5.12. Stiftelseförvaltning	69
5.13. Resultaträkning	70
5.14. Balansräkning	71
5.15. Anslagsredovisning	73
5.16. Tilläggsupplysningar	74
5.17. Noter till resultaträkning	77
5.18. Noter till balansräkning	80
5.19. Verksamhetens intäkter och kostnader fördelade på verksamhetsgrenar	86
5.20. Redovisning av takbelopp	88
6. Om Uppsala universitet	90
7. Uppgifter om styrelsen	92
8. Konsistoriets beslut	93
9. Tabellförteckning	94

Förord

Ett verksamhetsår vid Uppsala universitet är till ända. Trots flera hundra år av sprudlande verksamhet och innovativa idéer finns det inga tecken på avmattning. Med den här årsredovisningen visar vi det konkret.

2018 var söktrycket till våra utbildningar fortsatt högt och Uppsala universitet hade flest behöriga sökande i landet. Våra internationella masterprogram fortsatte attrahera fler studenter – antalet antagna ökade under hösten med nära 20 procent jämfört med 2017.

Campus Gotland utvecklas vidare. Vi firade fem år sedan samgåendet och har fler studenter på campus än någonsin. Många internationella studenter har hittat till Visby, där också forskningsatsningarna ökade.

Arbetet med hållbar utveckling intensifierades. Uppsala University Sustainability Initiative (UUSI) sjösattes. Inom UUSI ska ett antal mångvetenskapliga forskningsplattformar etableras. Vårt samverkansavtal med Uppsala kommun omarbetades för att sätta hållbar samhällsbyggnad i fokus.

I konkurrensen om medel från Vetenskapsrådets öppna utlysningar var 2018 ett framgångsrikt år. Från EU:s ramprogram Horisont 2020 beviljades 32 projekt och vi fick flera anslag från det europeiska forskningsrådet European Research Council (ERC).

Inom våra olika nätverk understryks universitetets roll i världen och under 2018 förberedde vi tillsammans med U4-nätverket och Tartu universitet en ansökan till pilotomgången av European Universities – en viktig strategisk satsning för att positionera oss i Europa. Året bjöd också på utvecklande möten inom internationaliseringsprojektet Sasuf och Mirai, där vi samarbetar med andra svenska lärosäten för att stärka kontakterna med lärosäten i Sydafrika respektive Japan. Vi hade representanter på konferenser, möten och mässor i världens alla hörn och världen kom också till oss. FN:s generalsekreterare António Guterres besökte Uppsala i april för en välbesökt Dag Hammar-skjöld-föreläsning.

Konsistoriet arbetade vidare med revideringen av universitetets arbetsordning. I den fastläggs de grundläggande principerna för universitetets ledning och styrning, där kollegialt ansvarstagande och starkt studentinflytande utgör självklara utgångspunkter. Ett annat viktigt arbete inleddes under året: en ny version av Mål och strategier för Uppsala universitet. Där ska vi ännu tydligare kunna

identifiera strategiska utmaningar och områden där universitetet behöver flytta fram sina positioner. Projektet Utvecklingsplan 2050 analyserar förutsättningarna för universitetets framtida rumsliga struktur och fysiska gestaltning.

Men framtiden väntar inte. Redan under 2018 togs spadatag för utbyggnaden av Ängströmlaboratoriet. Byggsprojektet omfattar 30 000 kvadratmeter och målet är att förstärka den kreativa och tvärvetenskapliga miljön för forskning och utbildning inom naturvetenskap, teknik och IT. Det är det största byggprojekt som Uppsala universitet och Akademiska Hus någonsin gjort tillsammans. År 2020 invigs Ängströms nya flygel och år 2022 den nya huvudbyggnaden.

Med den här årsredovisningen lägger Uppsala universitet ett händelse- och framgångsrikt 2018 till handlingarna.

Uppsala i februari 2019

Eva Åkesson
Rektor

Anders Malmberg
Prorektor

Sammanfattning

Uppsala universitet är ett fullskaligt, internationellt orienterat forskningsuniversitet som bedriver forskning och utbildning inom nio fakulteter organiserade i de tre vetenskapsområdena humaniora och samhällsvetenskap, medicin och farmaci samt teknik och naturvetenskap. Under 2018 var i medeltal 7 108 personer anställda vid universitetet.

Vetenskapsrådet, Knut och Alice Wallenbergs stiftelse samt EU var de största enskilda externa forskningsfinansierarna för universitetet som helhet och Uppsala universitets andel av Vetenskapsrådets fria projektbidrag var 16 procent.

Antalet helårsstudenter var 24 534. Antalet anslagsfinansierade studenter ligger på samma nivå som föregående år och antalet avgiftsbetalande studenter ökade jämfört med 2017. Vidare var antalet utresande studenter inom utbytesprogram det högsta på fem år, men antalet inresande minskade. Det pågår ett kontinuerligt arbete med att anpassa utbildningens volym efter tilldelat takbelopp. Universitetet hade en underproduktion 2018, men den ackumulerade överproduktionen är 44 mnkr. Flera nya utbildningar är under utveckling och planeras att starta under de närmaste åren.

Inom utbildning på forskarnivå har antalet nyantagna doktorander stabiliserats efter att ha minskat i flera år och antalet doktorsexamina ligger fortsatt på en relativt hög nivå. Minskningen av antalet doktorander som skett de senaste åren har fortsatt under 2018.

Samgåendet mellan Uppsala universitet och Högskolan på Gotland firade 5-årsjubileum under året. Campus Gotland hade 2 118 helårsstudenter och drygt hälften av dessa var campusstuderande. Under året har flera forskningsprojekt initierats, bland annat inom områdena hållbara besök (turism) och hållbar förvaltning av kulturarv. Vidare har sju nya programutbildningar startat, bland annat en socio- och en specialistsjuksköteutbildning.

Uppsala universitet bedriver samverkan inom olika områden, regionalt, nationellt och internationellt. Uppsala universitet och GE Healthcare Life Sciences har under 2018 slutit ett långsiktigt samverkansavtal som ger universitetets forskare möjlighet att testa biologiska processer

i stor skala och studenterna erfarenheter av industriella processer. Universitetet deltog med ett femtiotal seminarier under Almedalsveckan.

Forskningsinfrastruktur är ett prioriterat område och Uppsala universitet koordinerar och deltar i både nationella och internationella infrastrukturer. Inom forskning och utbildning har arbetet med att implementera rekommendationerna från forskningsutvärderingen Kvalitet och Förnyelse 2017 fortsatt under året. Vidare har utvecklingsområden och åtgärder identifierats utifrån Universitetskanslersämbetets och universitetets egna utbildningsutvärderingar. För att stärka kompetensförsörjningen har bland annat prefektrollen belysts och universitetet har ansökt om att få införa den europeiska stadgan Charter and Code.

Uppsala universitet har under året utökat sitt internationella samarbete i olika regioner i världen. Bland annat har verksamheten i Vietnam, där Uppsala universitet har ett kontor, utökats inom både forskning och utbildning. Universitetet har också deltagit i arbetet med att utveckla samarbeten med universitet i Sydafrika och Japan. U4-nätverket, där Uppsala universitet ingår som ett av fyra europeiska lärosäten, hade 10-årsjubileum under året. Nätverket kommer tillsammans universitetet i Tartu att ansöka om att bli pilotprojekt i EU-kommissionens satsning på European Universities.

Verksamheten inom universitetet fortsätter att växa. Sett över en femårsperiod har omsättningen ökat med 756 mnkr och var 7 061 mnkr 2018. Myndighetskapalet minskade precis som 2017 och det ekonomiska resultatet blev ett underskott om 61 mnkr. Det innebär att universitetet planenligt använder myndighetskapalet. Underskottet härrör framför allt från forskning och utbildning på forskarnivå, med ett underskott om 72 mnkr. Utbildning på grundnivå och avancerad nivå genererade ett överskott om 15 mnkr. Uppdragsutbildningen uppvisade ett nollresultat och uppdragsforskningen ett underskott om 4 mnkr. År 2017 redovisades ett underskott om 131 mnkr vilket innebär en resultatförändring med 70 mnkr. För Uppsala universitet Holding AB redovisas ett negativt resultat om 0,3 mnkr.

Ekonomiskt resultat för Uppsala universitet 2014–2018, mnkr

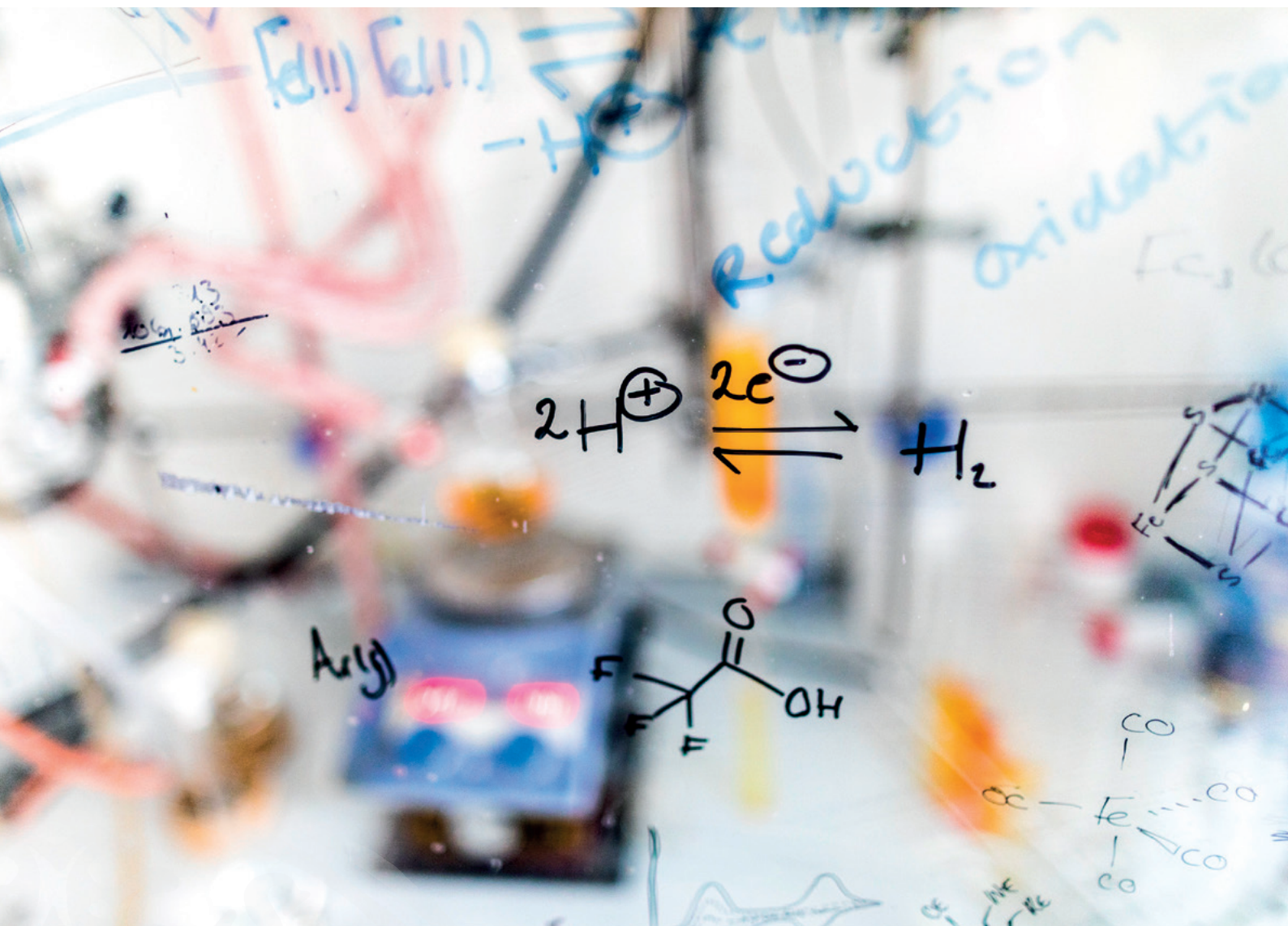
	2018	2017	2016	2015	2014
Intäkter	7 061	6 741	6 643	6 512	6 305
Kostnader	-7 122	-6 875	-6 636	-6 533	-6 164
Resultat dotterföretag	0	3	–	1	-5
Årets kapitalförändring	-61	-131	7	-20	136
Utgående balanserat kapital	1 195	1 256	1 378	1 370	1 390

Källa: Raindance.

Väsentliga uppgifter

	2018	2017	2016	2015	2014
Utbildning och forskning					
Totalt antal helårsstudenter	24 534	24 375	24 148	24 576	25 082
– kvinnor/män (%)	58/42	58/42	57/43	57/43	57/43
Kostnad per helårsstudent (tkr)	81	80	77	73	70
Totalt antal helårsprestationer	19 465	19 130	19 294	19 726	19 772
– kvinnor/män (%)	59/41	60/40	59/41	59/41	59/41
Kostnad per helårsprestation (tkr)	102	102	96	91	88
Totalt antal studieavgiftsskyldiga studenter (helårsstudenter)	617	471	350	301	250
– kvinnor/män (%)	49/51	53/47	54/46	49/51	45/55
Totalt antal nyantagna doktorander	381	378	367	360	391
– kvinnor/män (%)	54/46	48/52	45/55	46/54	44/56
Totalt antal doktorander med någon aktivitet	2 342	2 475	2 525	2 539	2 621
– kvinnor/män (%)	47/53	47/53	46/54	47/53	47/53
Totalt antal doktorander med doktorandanställning (årsarb.)	1 239	1 285	1 322	1 344	1 297
– kvinnor/män (%)	47/53	45/55	45/55	44/56	45/55
Totalt antal doktorander med utbildningsbidrag	0	2	2	42	114
– kvinnor/män (%)	–	51/49	44/56	38/62	45/55
Genomsnittlig studietid för licentiatexamen	x	3,4	2,9	2,9	2,9
Genomsnittlig studietid för doktorsexamen	x	4,3	4,3	4,2	4,1
Totalt antal doktorsexamina	363	368	389	316	329
– kvinnor/män (%)	46/54	48/52	46/54	46/54	47/53
Totalt antal licentiatexamina	39	43	77	93	72
– kvinnor/män (%)	46/54	40/60	39/61	42/58	49/51
Totalt antal refereegranskade vetenskapliga publikationer	5 099	5 402	5 274	5 020	4856
Kostnad per refereegranskad vetenskaplig publikation (tkr)	990	898	891	925	892
Personal					
Totalt antal årsarbetskrafter	6 078	5 960	5 944	5 945	5 849
– kvinnor/män (%)	51/49	50/50	50/50	49/51	50/50
Medelantal anställda	7 108	6 887	6 857	6 887	6 745
– kvinnor/män (%)	52/48	51/49	51/49	51/49	51/49
Totalt antal lärare (årsarb.)	1 649	1 573	1 526	1 520	1 530
– kvinnor/män (%)	43/57	41/59	40/60	40/60	40/60
Antal disputerade lärare (årsarb.)	1 401	1 347	1 312	1 307	1 301
– kvinnor/män (%)	40/60	38/62	38/62	37/63	37/63
Antal professorer (årsarb.)	606	585	584	574	566
– kvinnor/män (%)	30/70	29/71	28/72	27/73	25/75
Ekonomi					
Intäkter totalt (mnkr), varav	7 061	6 741	6 643	6 512	6 305
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (mnkr)	2 091	1 989	1 927	1 921	1 875
– andel anslag (%)	88	89	89	88	87
– andel externa intäkter (%)	12	11	11	12	13
Forskning och utbildning på forskarnivå (mnkr)	4 970	4 752	4 716	4 591	4 430
– andel anslag (%)	45	46	46	46	47
– andel externa intäkter (%)	55	54	54	54	53
Kostnader totalt (mnkr)	7 122	6 875	6 636	6 533	6 164
– andel personal (%)	65	65	65	65	64
– andel lokaler (%)	11	11	11	11	11
Lokalkostnader per kvm (kr)	2 033	1 933	1 908	1 922	1 836
– andel av justerade totala kostnader (%)	11	11	11	11	11
Balansomslutning (mnkr)					
– varav oförbrukade bidrag	2 023	1 890	1 831	1 903	2 024
– varav årets kapitalförändring	-61	-131	7	-20	136
– varav myndighetskapital (inkl. årets kapitalförändring)	1 195	1 256	1 378	1 370	1 390
i) myndighetskapital inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå	363	357	402	444	413
ii) myndighetskapital inom forskning och utbildning på forskarnivå	832	899	976	926	977

Uppgifter som rör utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå samt publikationer har uppdaterats jämfört årsredovisningen för 2017. Från och med årsredovisning för 2018 beräknas antalet disputerade lärare som summan av professorer, universitetslektorer, biträdande universitetslektorer och forskarassistenter och siffrorna har därför uppdaterats jämfört med årsredovisningen för 2017. I gruppen lärare ingår även universitetsadjunkter. Genomsnittlig studietid för licentiatexamen och för doktorsexamen redovisas inte för 2018 på grund av är omfattande efterregistreringar. Justerade totala lokalkostnader redovisas enligt SUHF:s rekommendation om lokalkostnader.

Framtidens energibärare

I ett tvärvetenskapligt projekt har forskare från Uppsala universitet och två portugisiska universitet utvecklat en ny metod där artificiella enzymer omvandlar solenergi till vätgas. Den kemiska formeln på bilden visar hur elektroner binds med protoner och bildar den energirika vätgasmolekylen.

FOTO: MIKAEL WALLERSTEDT

1. Världsledande forskning

Uppsala universitet har under året varit framgångsrikt i Vetenskapsrådets utlysningar och universitetets andel av Vetenskapsrådets beviljade fria projektbidrag var 16 procent. Samarbetena inom de internationella strategiska nätverken har fortsatt under 2018 och är numera väl etablerade. Exempelvis firade U4-nätverket, där Uppsala universitet ingår som ett av fyra europeiska lärosäten, 10-årsjubileum under året. Vid Campus Gotland har bland annat satsningar på forskningsprojekt som stärker den regionala utvecklingen på Gotland initierats. Det pågår också ett utvecklingsarbete utifrån rekommendationerna i forskningsutvärderingen Kvalitet och Förnyelse 2017. Det rör bland annat det strategiska arbetet, karriärvägar och forskarutbildningen.

Uppsala universitet har som mål¹ att:

- Universitetet ska stärka sin position som internationellt ledande forskningsuniversitet.
- Universitetet ska attrahera de mest kvalificerade forskarna och lärarna från hela världen.

1.1. Forskning vid Uppsala universitet

Uppsala universitet är ett fullskaligt, internationellt orienterat forskningsuniversitet som bedriver både forskning och utbildning. Universitetet är organiserat i ett 60-tal institutioner (eller motsvarande) inom nio fakulteter indelade i tre vetenskapsområden, för humaniora och samhällsvetenskap (HumSam), medicin och farmaci (MedFarm) respektive teknik och naturvetenskap (TekNat) (se vidare kapitel 6).

1.2. Prestationer inom forskning

Universitetet har som mål att stärka sin position som ett internationellt ledande forskningsuniversitet, vilket delvis kan mätas genom beviljning av externa forskningsbidrag och vetenskaplig publicering. De flesta vetenskapliga publikationer publiceras efter granskning (peer review) och publiceringar från kvalitetssäkrade kanaler kan därför också användas som ett prestationsmått. En indikation på publiceringens kvalitet kan erhållas genom att utgå från i vilken utsträckning en publikation citeras. I Väsentliga uppgifter presenteras kostnad per refereegranskad vetenskaplig publikation.

1.2.1. Forskningsfinansiering

Den bidragsfinansierade andelen av forskning och forskarutbildning uppgår till 47 procent vilket är samma nivå som föregående år. Vetenskapsrådet var liksom tidigare år den största enskilda bidragsgivaren, följt av Knut och Alice Wallenbergs stiftelse och EU.

Under 2018 fattade Vetenskapsrådet beslut om bidrag om totalt 774 mnkr till Uppsala universitet för den kommande femårsperioden. Universitetets andel av fria projektbidrag beviljade av Vetenskapsrådet under 2018 var 16 procent, vilket är en viss ökning jämfört med 2017 (tabell 1.1).

Tabell 1.1. Uppsala universitets andel av Vetenskapsrådets fria projektbidrag (kontraktssumma) 2014–2018

	2018	2017	2016	2015	2014
Andel (%)	16	14	20	17	18

Källa: Vetenskapsrådet.

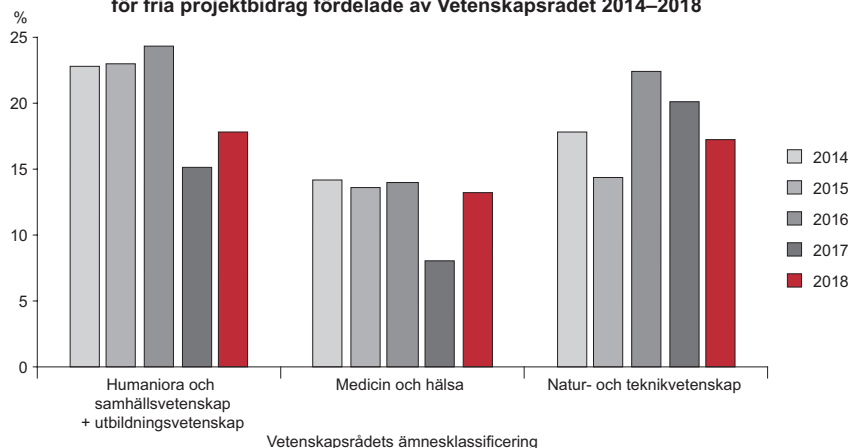
Inom ämnesområdena humaniora, samhällsvetenskap och utbildningsvetenskap samt natur- och teknikvetenskap beviljades universitetet 18 respektive 17 procent av den totala kontraktssumman för fria projektbidrag och inom ämnesområdet medicin och hälsa var andelen 13 procent (figur 1.1). Uppsala universitet var det lärosäte som beviljades de totalt högsta projektbidragsbeloppen från Vetenskapsrådets utlysning av fria projektmedel inom natur- och teknikvetenskap (201 mnkr). Ett annat område där Uppsala universitet varit framgångsrikt under 2018 var Vetenskapsrådets utlysning för internationella postdoktorer där totalt nio projekt blev beviljade finansiering.

Knut och Alice Wallenbergs stiftelse beviljade 2018 bland annat medel till tre stora forskningsprojekt inom medicin, naturvetenskap och teknik vid Uppsala universitet. Under året beviljades även en forskare vid Uppsala universitet stipendium till att delta i The Wallenberg Foundation Postdoctoral Scholarship Program at Stanford University.

Under 2018 beviljades universitetet 32 projekt från utlysningar 2018 inom EU:s ramprogram Horisont 2020, till ett värde av 18 miljoner euro (figur 1.2). Utöver detta beviljades under 2018 även 6 projekt till ett värde av nära 4 miljoner euro från utlysningar 2017. Sedan ramprogrammets start 2014 har sammanlagt 168 projekt där universitetets forskare medverkar blivit beviljade. 65 av dessa projekt är från European Research Council (ERC), varav

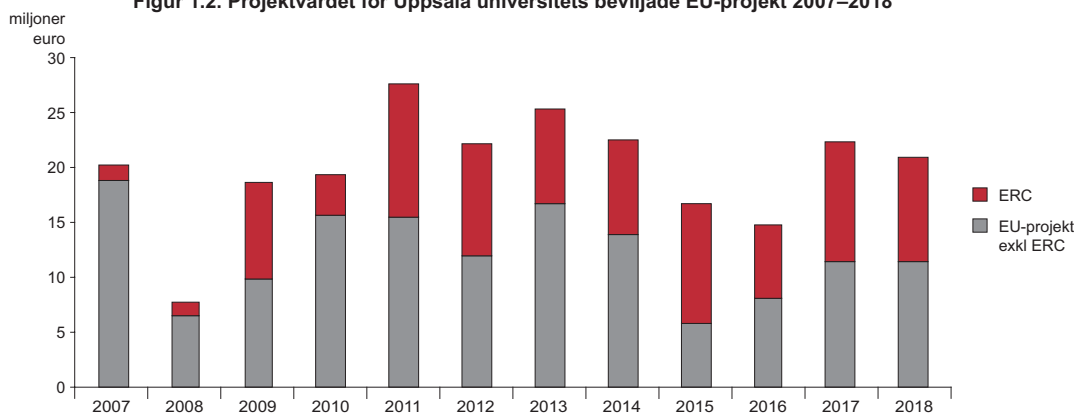
¹ Mål och strategier för Uppsala universitet (UFV 2013/110). Fastställt av konsistoriet 2014-11-26.

Figur 1.1. Uppsala universitets andel (%) av den totala kontraktssumman för fria projektbidrag fördelade av Vetenskapsrådet 2014–2018

Källa: Vetenskapsrådet

Figur 1.2. Projektvärdet för Uppsala universitets beviljade EU-projekt 2007–2018

Årtalen i figuren anger det år när utlysningen öppnade. Siffrorna för 2017 är uppdaterade jämfört med årsredovisningen för 2017 eftersom vissa utlysningar beslutades om efter årsskiftet. Alla utlysningar från 2018 är inte beslutade.

Källa: EU-kommissionens Participants portal

47 inom kategorierna för yngre forskare, Starting grants eller Consolidator grants, 16 Advanced Grant och 2 Proof of Concept Grant.

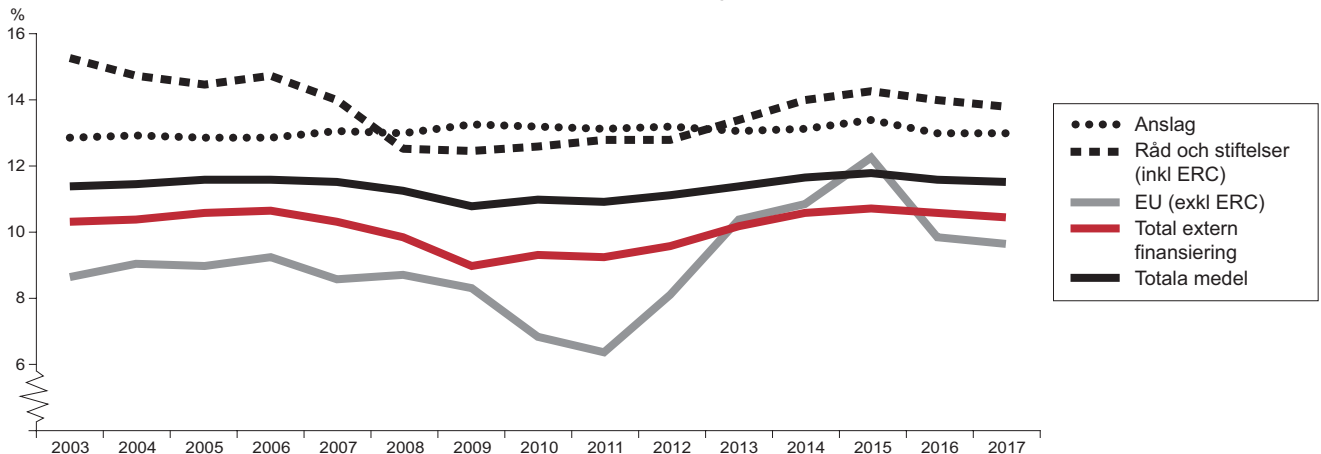
Det totala projektvärdet för EU-projekt som beviljats till Uppsala universitet varierar mellan åren. 2015–2016 var det en nedgång vilket också sammanföll med att EU:s ramprogram för forskning och innovation, Horisont 2020, startade. För 2017 ökade bidragen igen men det är en viss nedgång 2018 av ERC-bidrag som minskade från 11 till 10 miljoner euro. Medel från ERC utgör 46 procent av beviljade medel från EU 2018 och dessa projekt är generellt stora, vilket innebär att ett fåtal projekt kan få stort genomslag. Alla utlysningar från 2018 är inte beslutade, vilket innebär att beloppen för 2018-års utlysningar kan komma att stiga.

Vid jämförelse av de totala intäkterna till forskning vid landets 16 universitet under 2017 var Uppsala universitets

andel knappt 12 procent av de totala intäkterna, en andel som varit stabil över lång tid (figur 1.3, siffror för 2018 ej tillgängliga ännu). Uppsala universitets andel från de flesta finansieringsstyper är stabil. EU-medel visar störst variation, vilket delvis beror på att det är ett färre antal projekt vilket gör att ett fåtal förändringar kan ha relativt stor genomslagskraft. Uppsala universitets andel av anslagintäkter har varierat runt 13 procent under flera år.

Bland de stora enskilda bidragsgivarna var Uppsala universitets andel av bidragsintäkter 15 procent för såväl Vetenskapsrådet som Knut och Alice Wallenbergs stiftelse under 2017. För statliga myndigheter (exklusive Vetenskapsrådet) var andelen lägre och uppgick till 9 procent. Uppsala universitets andel var 11 procent av bidragsintäkterna till landets 16 universitet inom EU:s ramprogram (exklusive ERC) och drygt 26 procent av bidragsintäkterna från ERC.

Figur 1.3. Uppsala universitets andel (%) av forskningsintäkter till svenska universitet fördelade på finansieringsstyp

Källa: Universitetskanslersämbetet

1.2.2. Publikationer

Universitetet har liksom tidigare år en hög produktion av referegranskade artiklar i internationella tidskrifter och andra kanaler. Fullständiga siffror för 2018 finns i nuläget inte tillgängliga men bedömningen är att slutresultatet kommer att ligga i nivå med förra årets siffror. Eftersom publiceringstraditionerna skiljer sig åt mellan vetenskapsområdena, där publicering i böcker och antologier är stor inom delar av humaniora och samhällsvetenskap, bör även dessa publiceringstyper tas med för att ge en rättvisande bild av samtliga vetenskapsområden. Universitetet redovisar därför i tabell 1.2 den vetenskapliga publiceringen enligt den så kallade norska modellen där endast sådan publicering som skett genom etablerade vetenskapliga publiceringskanaler tagits med. I tabell 1.2 anges även antalet referegranskade artiklar i internationella tidskrifter, vilket är det mått på publikationer som anges i sammanställningen av Väsentliga uppgifter.

Eftersom all publiceringsdata för 2018 inte finns tillgänglig ännu är det svårt att göra en uppskattning av hur fördelningen mellan vetenskapsområdena ser ut. Bedömningen är dock att publiceringen inom medicin och farmaci samt teknik och naturvetenskap har ökat något under den senaste femårsperioden medan det har skett en liten

nedgång inom humaniora och samhällsvetenskap från 2016 till 2017, speciellt vad gäller kategorierna böcker och antologier. Universitetets andel av den totala svenska publiceringen i Web of Science har under den senaste 10-årsperioden varit runt 15 procent även om den har minskat något under de senaste åren (figur 1.4).

Ett annat sätt att mäta publicering är att uppskatta dess vetenskapliga genomslag eller impact. Därigenom fås en uppfattning om vilket inflytande forskningen vid ett lärosäte har på det internationella forskarsamhället. I figur 1.4 visas även universitetets andel av de svenska artiklar som tillhör de 10 procent mest citerade artiklarna, där hänsyn tas till både ämnesområde och publiceringsår. Artiklarnas genomslag (impact) har varierat under perioden men totalt sett har universitetets andel av de svenska artiklarna ifråga mestadels legat strax över universitetets andel av svenska publikationer i Web of Science, det vill säga strax över 15 procent. Indikatorvärden går inte att beräkna för 2017 och 2018, då publikationerna från dessa år ännu inte fått tillräckligt många citeringar.

Andelen internationella samarbeten har stadigt ökat de senaste åren vid både Uppsala universitet och övriga svenska universitet, vilket speglar en alltmer globaliserad

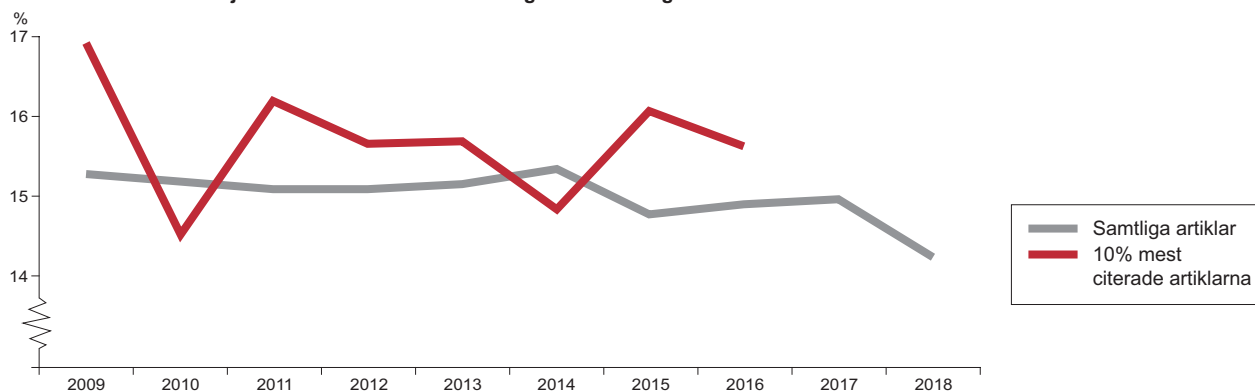
Tabell 1.2. Antal publikationer 2014–2018

	2018	2017	2016	2015	2014
Totalt vid Uppsala universitet	5 475	5 905	5 877	5 566	5 368
– varav HumSam	1 071	1 137	1 226	1 145	1 113
– varav MedFarm	2 188	2 479	2 354	2 202	2 109
– varav TekNat	2 216	2 289	2 297	2 219	2 146
Antal referegranskade publikationer UU	5 099	5 402	5 274	5 020	4 856

Siffrorna för 2014–2017 har justerats jämfört med tidigare årsredovisningar. Antalet redovisade publikationer är lägre i flera fall för åren 2014–2017 jämfört med motsvarande uppgifter i årsredovisningen för 2017. Det beror på ändrade uttagsrutiner avseende publiceringsdata. Det är viss eftersläpning i inrapportering för 2018.

Källa: DiVA

Figur 1.4. Uppsala universitets andel (%) av publiceringar i Web of Science jämfört med universitet och högskolor i Sverige 2009–2018

Källa: Web of Science

forskningsvärld med många internationella samarbeten. Under året publicerade forskare vid Uppsala universitet över 3 500 artiklar och forskningsöversikter (reviews) i Web of Science. Av dessa skrevs 66 procent i samarbete med forskare vid utländska universitet och andra utländska organisationer, vilket är en ökning med 2,5 procentenheter jämfört med 2017. Andelen är i samma storleksordning som övriga svenska universitet uppvisar.

Samarbete sker även med det omgivande samhället i form av sampubliceringar med företag och organisationer. Uppsala universitet har i detta sammanhang en relativt hög andel sampublicering. Cirka fem procent av publiceringen sker i sådana samarbeten.

Ett mål för universitetet är att forskningsresultaten i högre grad görs tillgängliga genom så kallad open access. 2018 uppgick andelen artiklar och forskningsöversikter som publicerats i open access-tidskrifter i Web of Science till 19 procent, vilket är samma nivå som 2017.

1.3. Campus Gotland

Uppsala universitet bedriver sedan 2013 verksamhet på Campus Gotland i Visby. Universitetet övertog då verksamheten från Högskolan på Gotland. Vid högskolan var utbildning den huvudsakliga uppgiften och den forskning som bedrevs utgjorde endast en mindre del av verksamheten. Universitetet har en tydlig ambition att stärka forskningen vid Campus Gotland och 2018 har därför extra resurser fördelats till forskningsverksamheten genom en särskild satsning på större tvärvetenskapliga projekt.

För perioden 2018–2022 har universitetet erhållit särskilda medel av regeringen för forskning vid Campus Gotland, detta som en del av en satsning för att stärka den

regionala utvecklingen på Gotland. Medlen har möjliggjort att flera nya forskningsprojekt har startat. Flertalet av dessa har hållbar regional utveckling som övergripande tema inom bland annat områdena hållbara besök (turism), hållbar förvaltning av kulturarv samt digitalisering. Därutöver har ett större forskningsprojekt inom området energiomställning startat. Projektet förväntas bland annat bidra med kunskap i den pilotverksamhet som regeringen initierat för Gotland som syftar till att skapa förutsättningar för ett 100 procent förnybart energisystem i Sverige.

1.4. Uppsala universitets forskningsstrategier

Universitetets forskningsstrategier för 2016–2020 är viktiga för att nå universitetets mål att stärka sin position som internationellt ledande forskningsuniversitet. I forskningsstrategierna identifieras bland annat fyra utgångspunkter för forskningens stabilitet och inriktning samt styrkeområden och nya utmaningsdrivna forskningsinsatser. I linje med forskningsstrategiernas fyra utgångspunkter görs satsningar inom kvalitet, infrastruktur, internationalisering och omvärld, samt kompetensförsörjning. Dessa beskrivs i separata avsnitt i årsredovisningen. I forskningsstrategin prioriteras forskning genom fem styrkeområden och nio planerade utmaningsdrivna satsningar. Nedan ges exempel på satsningar i linje med forskningsstrategin.

Ett exempel på forskning som prioriteras i strategin är satsningen på temat antibiotikaresistens. Knutet till detta bedrivs forskning inom Antibiotikacentrum (UAC), vilket är ett centrum för forskning, utbildning och innovation som syftar till att angripa och finna lösningar till den globala utmaningen runt antibiotikaresistens. Vid UAC

bedrivs tvärvetenskaplig forskning och utbildning runt antibiotikaresistens, rörande allt från mikrobiologi och läkemedelsutveckling, till ekonomiska modeller, juridik och socioekonomiska faktorer.

Ett annat exempel är forskning inom epidemiologi, vilken bedrivs vid den institutionsövergripande enheten Epihubben. Genom samlokalisering stärks möjligheterna att långsiktigt utveckla epidemiologisk forskning.

Ett ytterligare exempel är Uppsala Immigration Lab vilket är en satsning på tvärvetenskaplig och ämnesövergripande forskning kring migration och det nya arbetslivet i bred bemärkelse. Syftet är att stärka forskning kring migration, integration och mångfald.

I linje med universitetets forskningsteman Nya smarta material och Vår digitala framtid har nya satsningar gjorts för att utveckla forskning om additiv tillverkning och artificiell intelligens. Beslut har fattats om att etablera ett forsknings- och utbildningscentrum för additiv tillverkning med fokus på forskning och utveckling av nya material med designade egenskaper. En masterutbildning i additiv tillverkning planeras också. Inom området artificiell intelligens har ett arbete påbörjats för att kartlägga förutsättningarna för att göra en satsning och en plan för arbetet ska tas fram.

Under 2018 har även ett tvåårigt områdesöverskridande projekt startat med syfte att samlar, stödja och synliggöra pågående forskning inom området digitala humaniora (DH). Projektet ska dels skapa ett nätverk av verksamma DH-forskare vid universitetet, dels etablera och driva en fysisk mötesplats, en så kallad DH-verkstad, med fokus på att stödja verksamhet och forskare inom nätverket. Projektet ska resultera i ett förslag till hur digitala humaniora ska utvecklas och profileras vid Uppsala universitet.

Se även avsnitt 1.6 Särskilda satsningar.

1.5. Infrastruktur för forskning

Uppsala universitet är aktivt i många nationella och internationella sammanhang vilket innebär samarbete, samverkan och synliggörande. Många initiativ är knutna till de stora satsningar som görs inom forskningsinfrastruktur.

Uppsala universitet arbetar strategiskt för att bygga kompletta akademiska miljöer med styrka och excellens. Där är forskningsinfrastruktur ett prioriterat område. Universitetets tre vetenskapsområden arbetar aktivt för att bereda forskarna tillgång till infrastrukturer av hög kvalitet. Sedan en tid finns ett rektorsråd för forskningsinfrastruktur samt en rådsgruppering för forskningsinfrastruktur som är sammansatt av akademiska företrädare

och stödfunktioner. Dessa ansvarar för det strategiska arbetet och rektorsrådet företräder Uppsala universitet i det nationella samordningsarbetet som drivs parallellt med Vetenskapsrådets prioriteringsprocess för infrastruktur.

Uppsala universitet både koordinerar och deltar i nationella såväl som internationella forskningsinfrastrukturer. I de infrastrukturer som finansieras från Vetenskapsrådet var Uppsala universitets medfinansiering drygt 60 mnkr under 2018.

Under 2018 fortsatte arbetet med prioritering av forskningsinfrastruktur inför den andra större, samordnade utlysningen 2019 enligt den nya ordning som etablerats i Vetenskapsrådets regi. Flera miljöer som tidigare beviljats medel söker förnyade medel i utlysningen 2019, tillsammans med flera nya satsningar som framkommit i Vetenskapsrådets behovsinventering.

Av de viktiga nationella och internationella satsningar som är prioriterade av Uppsala universitet är European Spallation Source (ESS) och Max IV-laboratoriet de mest framträdande. Till stöd för verksamheten vid ESS finns vid Uppsala universitet såväl Ångströmverkstaden som FREIA-laboratoriet där ny teknologi för storskaliga fysikexperiment konstrueras och testas. Uppsala universitet är medlem i konsortiet BigScience Sweden som ska stödja svenska företag att komma i kontakt med internationella forskningsanläggningar för att kunna leverera avancerad utrustning och kvalificerade tekniktjänster till dessa. Konsortiet har en av fyra nationella noder placerad vid Uppsala universitet. Fokus har varit leveranser till CERN, ESS och Max IV där flera kontrakt på svenska leveranser kommit till under 2018.

Databaser och samlingar är ytterligare områden som tillgängliggörs som infrastruktur. Alvin (plattform för digitala samlingar och digitaliserat kulturarvsmaterial), Gender at Work (databas om arbetets historia), Uppsala Peace and Conflict Database och Samlingsarkivet Lagerträdet är exempel på unika resurser där Uppsala universitet tar initiativ på infrastruktursidan. Exempelen är nära knutna till forskning inom humaniora och samhällsvetenskap men har också användare från många andra forskningsområden. Under 2018 har fokus varit på resurser för datadriven forskning. Syftet har bland annat varit att stärka engagemanget för gemensamma forskningsresurser inom områden som inte är traditionella infrastrukturanvändare samt att stärka kapaciteten för att hantera forskningsdata, inte minst så kallade känsliga data, exempelvis data som innehåller personuppgifter.

1.6. Särskilda satsningar

Det finns flera stora strategiska satsningar vid universitetet som har som mål att inom utpekade områden etablera internationellt slagkraftiga kompetenscentra. Miljöerna har realiserats på initiativ av Uppsala universitet och med stöd från externa finansierare. De utgör en integrerad del av verksamheten vid institutionerna. Förutom att samla forskare och forskargrupper inom de aktuella forskningsområdena är miljöerna också organiserade för att underlätta samverkan med externa aktörer eller innovationssystem samt integration med utbildning på alla nivåer.

1.6.1. Strategiska forskningsområden (SFO:er)

Uppsala universitet är värd för sju strategiska forskningsområden och deltar i ytterligare tre som koordineras av Lunds universitet. Samtliga miljöer har i Forskningsstrategier för Uppsala universitet 2016–2020 identifierats som fortsatt strategiska. Under 2018 har arbetet med att stärka miljöernas verksamheter inom samverkan och nytiggörande fortsatt. Resurstilldelningen för 2018 redovisas i tabell 1.3.

Tabell 1.3. Strategiska forskningsområden 2018, mnkr

Strategiskt område	Benämning	Tilldelning UU 2018	varav utbetalt andra lärosäten
<i>Universitetet huvudsökande</i>			
Cancer	U-CAN	21 196	10 597
Energi	StandUP	56 235	40 558
E-vetenskap	eSENCE	28 118	18 591
Molekylär bioteknik	SciLife-U	47 043	–
Politiskt viktiga regioner	UCRS	8 651	–
Säkerhet och krisberedskap	CNDS	12 329	5 119
Vårdforskning	U-CARE	10 815	–
Totalt		184 387	74 865

Källa: Raindance

1.6.2. SciLifeLab

SciLifeLab är en nationell infrastruktur för molekylära biotekniker, med stor betydelse för utveckling och bibehållande av världsledande spetsforskning inom livsvetenskaperna, och ett samarbete mellan Uppsala universitet, Karolinska institutet, KTH och Stockholms universitet. Under 2017 påbörjades ett omfattande arbete med att vidareutveckla SciLifeLab och under 2018 ändrades den administrativa stödorganisationen. Detta har bidragit till en bättre överblick av behovet av administrativt stöd samt en förbättrad koordinering av resurser lokalt och nationellt. Under 2018 genomfördes även en mindre utvär-

dering av infrastrukturen i linje med den fyraåriga cykel för infrastrukturen inom vilken arbetet bedrivs.

Antalet användare av SciLifeLabs infrastruktur fortsätter att öka och under 2018 var det över 1 200 enskilda forskare, från alla större lärosäten i Sverige, som använde SciLifeLab:s faciliteter. Ett viktigt uppdrag för SciLifeLab är att erbjuda forskare i andra samhällssektorer än universitet- och högskolesektorn tillgång till forskningsinfrastrukturen. Under 2018 nyttjades infrastrukturens resurser till 88 procent av användare från akademien, 8 procent från hälso- och sjukvård, 3 procent från industrin och 1 procent från andra myndigheter.

SciLifeLab tilldelades 2018 ett fyraårigt anslag från Vetenskapsrådet för att möjliggöra ökad samverkan med industri- och hälso- och sjukvårdssektorerna, samt för att arbeta med de legala hinder som finns för SciLifeLab. Inom SciLifeLabs Fellowsprogram rekryterades under 2018 ytterligare 3 gruppledare till Uppsala universitet och programmet omfattar nu 23 excellenta forskare som etablerar sin forskning inom något av värduniversitetet, varav 11 vid Uppsala universitet. För att ytterligare stärka den lokala forskningsmiljön i Uppsala har SciLifeLab under året utlyst och finansierat 11 postdokortjänster med tvärvetenskapligt fokus i forskargrupper knutna till SciLifeLab. Vidare har SciLifeLab i Uppsala satsat på olika teknikutvecklingsprojekt i syfte att tillhandahålla spetsvetenskap inom infrastruktur. Målet är att Uppsala universitetet ska ligga i framkant när det gäller att tillhandahålla världsledande infrastrukturservice samtidigt som det är en nationell verksamhet.

1.6.3. European Institute of Innovation and Technology

European Institute of Innovation and Technology (EIT) är ett EU-organ som ska bidra till att stärka konkurrenskraften, en hållbar ekonomisk utveckling och att skapa jobb i Europa genom att stödja samarbeten mellan företag, utbildningsinstitutioner, forskningsorganisationer, vårdgivare och publika organisationer. Uppsala universitet deltar i tre EIT-konsortier inom områdena hållbar energi (EIT InnoEnergy), råmaterial (EIT Raw Materials) och hälso- samt liv och aktivt åldrande (EIT Health). Miljöerna är värdefulla inslag i universitetsmiljön och bidrar till att stärka sambandet mellan forskning, utbildning och nytiggörande i ett internationellt sammanhang.

1.6.4. Linnémiljöer

Vid Uppsala universitet finns starka forskningsmiljöer som byggts upp med hjälp av långsiktig statlig finansiering, så kallade Linnéstöd. Stödformen når universitetets samtliga

vetenskapsområden. Uppsala universitet har varit värd för fyra miljöer: Uppsala RNA Research Center, Religion som samhällsfaktor – aktuella utmaningar för demokrati och rättssamhälle (IMPACT), Uppsala Programming for Multicore Architectures Research Center (UPMARC) och The Genomics of Phenotypic Diversity in Natural Populations (UCEG). Linnéstödet avslutades under 2018 och förberedelser för den kommande utvärderingen pågår.

1.7. Kvalitet

Forskningen är viktig för utveckling av utbildningens kvalitet, men drar också nytta av nya tankar och idéer som uppstår inom utbildning. Inom forskning sker kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling bland annat genom sakkunnigprövning inför anställning och befordran, vid vetenskapliga seminarier och konferenser samt vid prövning av ansökningar om forskningsmedel och publicering av vetenskapliga arbeten. Utöver den kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling som bedrivs vid institutioner, fakulteter och vetenskapsområden sker universitetsövergripande insatser.

1.7.1. Kvalitetsutveckling utifrån forskningsutvärderingen Kvalitet och Förnyelse 2017

Under 2017 slutfördes arbetet med den egenutvärderade, universitetsövergripande forskningsutvärderingen Kvalitet och Förnyelse 2017 (KoF17). Syftet med KoF17 är att stärka universitetet genom en bred analys av hur väl dess forskningsmiljöer fungerar med särskild tonvikt på de förutsättningar och processer som bidrar till forskningskvalitet och förnyelse.

KoF17 har synliggjort många av källorna till universitetets forskningsmässiga styrka, men också många områden där åtgärder bör vidtas om universitetet långsiktigt ska vidmakthålla och stärka sin position som internationellt ledande forskningsuniversitet, vilket är ett av universitetets mål. Utifrån utvärderingen formulerades 40 rekommendationer.

Hela universitetet har nu till uppgift att arbeta med och prioritera bland de rekommendationer som har kommit ur KoF17. Som ett resultat av KoF17 pågår arbete med att utveckla rekryteringsprocesser samt att förstärka och förtydliga karriärvägar och karriärstöd. Här ingår satsningar på mentorsprogram och stöd till unga forskare. Därutöver pågår initiativ för att utveckla ledarskap, organisation och infrastruktur, finansiering av forskningsprojekt, publiceringsstrategier samt för att stärka det strategiska arbetet i sin helhet. Vad avser forskarutbildningen vidtas åtgärder för att utveckla doktorandmiljöerna, rekryterings- och

antagningsrutiner, introduktionen till forskarstudier, mentorskap, forskarutbildningens organisation och det akademiska ledarskapet av forskarutbildningen.

Under året har beslut fattats att en systematisk uppföljning av KoF17 ska göras under perioden 2019–2022. Utvärderingen omfattar bland annat peer review av genomfört åtgärdsarbete.

1.7.2. Oegentligheter i forskning

Universitetet har en väl etablerad process för att hantera oredlighet i forskning. 2016 reviderades universitetets riktlinjer avseende förfarande vid anmälan av oredlighet i forskning och Nämnden för utredning av oredlighet i forskning inrättades. Under året har ett rektorsråd för god forskningssed inrättats. Uppdraget är att driva och samordna universitetsövergripande frågor kring god forskningssed samt vara rådgivande till rektor.

En e-rutin för meddelanden om missförhållanden har inrättats, vilken omfattar alla verksamheter vid universitetet. Jävsreglerna inom universitetet har också setts över och uppdaterats under 2018.

1.7.3. Ranking

Uppsala universitet återfanns under 2018 bland de 100 främsta universiteten i världen i två av de tre stora internationella rankinglistorna. Universitetet har sin främsta placering i Shanghairankingen (ARWU) med plats 63. I Times Higher Education World University Rankings återfinns universitetet på plats 87 och i QS World University Rankings på plats 117.

Universitetets bredd visas av att Uppsala universitet placeras inom topp-100 inom fem ämnesområden i Times Higher Educations ämnesranking: Life sciences (plats 35), Clinical, preclinical & health (plats 73), Social sciences (plats 77), Physical sciences (plats 79) och Arts & Humanities (plats 97).

Rankinglistorna baseras på en sammanvägning av värdena av en rad indikatorer som publicering, relationen mellan antalet studenter och lärare, omfattningen av internationella studenter och anställda lärare och forskare med utländskt medborgarskap samt ryktesundersökningar som mäter universitetets anseende. Uppsala universitet har under flera år uppvisat sina högsta värden på de indikatorer som avser publicerings- och ryktesmätningar.

Då internationella rankingar förväntas få ökad betydelse, exempelvis vid rekrytering av internationella studenter och val av internationella samarbetspartners, har universitetet under året stärkt resurserna för arbetet med rankingfrågor och fortsätter det arbete med att utveckla strategier för rankingarbetet som påbörjades 2017.

1.8. Internationalisering

Samarbeten med utländska universitet har stor betydelse i en värld där ökad rörlighet över nationsgränser blir allt viktigare och där många av samhällets utmaningar är globala. Uppsala universitet arbetar för att fortsätta stärka sin position som en attraktiv, välkänd och världsledande forskningsmiljö.

1.8.1. Stöd för arbetet inom EU

EU erbjuder ett stort antal finansieringsinstrument för forskning och utbildning. Ett långsiktigt mål för universitetet är att öka andelen forskningsmedel från internationella bidragsgivare som söks i konkurrens. Under året har arbetet med att stärka det EU-strategiska arbetet fortsatt. Sedan några år tillbaka finns särskilda funktioner för att stödja deltagandet i EU-projekt. Inför en EU-ansökan erbjuds forskare hjälp med att identifiera finansieringsmöjligheter samt stöd i skrivprocessen. Stödet innefattar också kvalificerat administrativt stöd inom juridik, ekonomi och projektledning.

1.8.2. Universitetsgemensamma strategiska nätverk

Samarbeten som har utvecklats mellan enskilda forskare eller forskargrupper utgör grunden för universitetets internationalisering. Med utgångspunkt i pågående internationella forskningssamarbeten eftersträvar Uppsala universitet fördjupade strategiska partnerskap som tillför ytterligare värden. Universitetet är medlem i flera internationella nätverk som syftar till att genom samarbete och utbyte stärka befintliga forsknings- och utbildningssamarbeten samt stimulera nya initiativ och aktiviteter. Universitetet i nätverken är också "kritiska vänner" för utbyte av erfarenheter och strategiska diskussioner. Se även avsnitt 2.5.4.

Under 2018 har universitetet fortsatt satsningen på nätverket The Guild of European Research-Intensive Universities som främst syftar till att utveckla forsknings- och utbildningspolitiken inom EU. Uppsala universitet har under året deltagit i nätverkets arbete för att formulera universitetens gemensamma intressen i förhållande till EU-samarbetet. Uppsala universitets rektor är sedan juni 2017 vice ordförande i nätverket. Under året har även andra samarbeten fördjupats. Matariki är ett globalt nätverk med sju universitet. Universitetet stod under 2018 värd för det 6:e Matariki Humanities Network Colloquium, under temat The Past & The Future. Under fyra dagar möttes 26 Matariki-delegater i Uppsala för att summera och utvär-

dera tidigare möten i humanioraforumet samt diskutera framtida nätverksaktiviteter. Under 2017–2018 var Uppsala universitets rektor ordförande för SANORD (Southern African Nordic Centre), ett nätverk med 45 partneruniversitet i Norden och södra Afrika. SANORD utlyser varje år såddfinansiering för forskargrupper som har samarbeten i Norden och södra Afrika. Sammanlagt har tio forskargrupper med anknytning till Uppsala universitet fått medel under åren 2009–2018.

U4-nätverket, som består av fyra europeiska universitet, har under året firat sitt tio-årsjubileum. Den sammanställning över de tio årens arbete som gjordes vid detta tillfälle ger bilden av ett starkt nätverk som utvecklats mycket under perioden. Bland annat har samarbetet resulterat i mer än 3 000 gemensamma publikationer och mer än 42 miljoner euro i medel från Erasmus Mundus Action 2. Nätverket har under året tillsammans med universitetet i Tartu påbörjat förberedelser för att kunna ansöka om att bli pilotprojekt i EU-kommissionens satsning på European Universities. Ansökan ska lämnas in i början av 2019.

Det europeiska universitetsnätverket Coimbra har under 2018 främjat och stärkt sin målsättning att skapa akademiska och kulturella band för bland annat internationalisering och akademiskt samarbete vid partneruniversitetet. Coimbra har även tagit en aktiv roll för att påverka europeisk utbildnings- och forskningspolicy i de aktuella diskussionerna inför EU:s kommande ramprogram för forskning och innovation år 2021–2027, Horizon Europe. Exempelvis har Coimbra under 2018 organiserat flera möten om "research impact" i syfte att definiera och utveckla begreppet för olika forskningsaktörer.

1.8.3. Samarbetsprojekt

Uppsala universitet har under året deltagit i två samarbetsprojekt som har fått stöd från Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning (STINT): MIRAI och South Africa Sweden University Forum (SASUF). Inom MIRAI (2016–2019) samarbetar Uppsala universitet med fem universitet i Sverige (Chalmers tekniska högskola, Linköpings universitet, Lunds universitet, Stockholms universitet och Umeå universitet) och med nio universitet i Japan för att stärka befintliga kontakter och stimulera till nya forskningssamarbeten. Initiativet fokuserar särskilt på yngre forskare och på ökad delaktighet i infrastruktursatsningar. I samband med firandet av 150 år av diplomatiska relationer mellan Sverige och Japan anordnades det andra seminariet i projektet MIRAI med ett forskningssymposium i Tokyo med titeln Sustainable Social System and Technology for an Ageing Society.

Sedan 2017 har Uppsala universitet beviljats medel från STINT för att koordinera SASUF, ett samarbetsprojekt med 40 partneruniversitet i Sverige och Sydafrika. Inom ramen för projektet genomfördes 2018 den första forsknings- och innovationsveckan med aktiviteter över hela Sydafrika kopplade till forskning, utbildning och innovation. Totalt under veckan deltog fler än 1200 personer. Från Sverige deltog även Svenska institutet, STINT, Vetenskapsrådet samt Sveriges unga akademi. SASUF finansieras förutom av STINT av de deltagande svenska lärosätena och med sydafrikanska medel. Uppsala universitet samarbetar med Lunds universitet i ytterligare två internationella partnerskap. Dessa syftar till att stärka forskningssamarbeten med universitetet i São Paulo i Brasilien, samt Pontificia Universidad Católica de Chile och Universidad de Chile i Chile. Båda projekten finansieras gemensamt av Uppsala universitet, Lunds universitet och av brasilianska respektive chilenska forskningsfinansiärer (FAPESP respektive CONECYT).

1.8.4. Samarbeten i låg- och medelinkomstländer

Uppsala universitet medverkar i flera samarbeten med universitet i låg- och medelinkomstländer. Genom att bedriva forskning och utbildning i sådana samarbeten kan universitetet medverka till att inkludera dessa institutioner i den internationella akademiska gemenskapen och bidra till utveckling av självständiga forskningsmiljöer.

Under 2018 har Uppsala universitets kontor i Vietnam arbetat med ett flertal forskningssamarbeten. Ett samarbete pågår mellan infektionskliniken vid universitetssjukhuset Bach Mai i Hanoi och infektionskliniken vid Akademiska sjukhuset och institutionen för medicinska vetenskaper vid Uppsala universitet. Besök i båda riktningarna har ägt rum under 2018 och ytterligare aktiviteter planeras. International Livestock Research Institute (ILRI) i Hanoi har också ett pågående forskningssamarbete med Uppsala universitet inom området infektionsbiologi. Ett flertal ytterligare samarbeten har inletts under 2018, bland annat ett mellan SWEDESD och partners i Vietnam. Under året besökte också en delegation från Uppsala bestående av landshövdingen, kommunen, handelskammaren, Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) och Uppsala universitet samt UU Innovation och SLU Holding samt ett antal Uppsalaföretag, Ho Chi Minh City för att diskutera innovation och samverkan.

Uppsala universitet har också ett samarbetsavtal med Southeast University i Nanjing, Kina. Under 2018 genomförde de båda universiteterna ett gemensamt forsknings-symposium i Nanjing om diabetes och kardiologi. Inom

ramen för samarbetet har också utbyten inom utbildning och forskning genomförts under året.

1.9. Hållbar utveckling

Uppsala universitets uppgift är att vinna och förmedla kunskap till mänsklighetens gagn och för en bättre värld.² Universitetet har under året utarbetat en handlingsplan för hållbar utveckling för åren 2019–2021. Fokus ligger på att stärka och synliggöra aspekter av hållbar utveckling i kärnverksamheten, till exempel forskning, utbildning och studentengagemang.

Forskningen vid universitetet sträcker sig från grundforskning till tillämpad och industrinära forskning inom områden från livets minsta byggstenar till avancerad teknikutveckling. Det finns en rad exempel på nya och planerade forskningsprojekt. Större tvärgående profilområden med starka forskningsmiljöer av relevans för hållbar utveckling finns exempelvis inom områdena energi, hållbar materialutveckling, informations- och kommunikationsteknologi, livsvetenskap, hållbar användning av naturresurser och antibiotikaresistens. Vid universitetet bedrivs också internationellt framgångsrik forskning om utbildning och lärande för hållbar utveckling.

Även inom ämnen och fakulteter som inte har lång tradition av att bedriva forskning inom hållbar utveckling, till exempel teologiska fakulteten och historisk-filosofiska fakulteten, finns ett antal nya och planerade forskningsprojekt med tydlig bäring på hållbar utveckling. Under 2018 fortsatte processen för att inom ramen för Uppsala University Sustainability Initiative (UUSI) definiera ett antal mångvetenskapliga initiativ där den breda forskningen inom universitetet kan samverka för att adressera samhällets utmaningar.

² Mål och strategier för Uppsala universitet (UFV 2013/110). Fastställt av konsistoriet 2014-11-26.

1.10. Swedish Collegium for Advanced Study

Swedish Collegium for Advanced Study (SCAS) är ett nationellt institut för avancerade studier (IAS), främst inom samhällsvetenskap och humaniora. Verksamheten regleras i förordning (1995:1079) om Kollegiet för avancerade studier och ska återrapporteras i årsredovisningen.

SCAS ingår i en grupp av tio världsledande institut för avancerade studier, däribland IAS Princeton och Wissenschaftskolleg (Berlin). Under 2018 vistades 35 forskare (20 män och 15 kvinnor) från 25 universitet i 11 länder vid kollegiet. Cirka 75 procent av dem finansierades med externa medel. Kollegiets forskare har 2018 mottagit flera utmärkelser, däribland Anneliese Maier Research Award, det internationella Dan David Prize 2018, Kungliga Gustaf Adolf Akademien för svensk folkkulturs pris ur Torsten Janckes minnesfond samt Kungliga Vetenskaps societetens Thuréus-pris.

Vidare har forskare knutna till SCAS under 2018 blivit invalda i ett flertal akademiska sällskap, såsom American Academy of Arts and Sciences och Kungliga Vitterhetskademien, samt utnämnda till hedersdoktor vid University of Oxford och vice president för Academia Europaea.

SCAS ingår i nätverket med 23 europeiska institut som driver ett EU Cofund-program för forskare från hela världen. Vidare deltar kollegiet i arbetet med och ingår i styrelsen för International Panel on Social Progress (IPSP) som innefattar mer än 300 forskare från hela världen.

SCAS har sedan ett par år ett naturvetenskapligt program. Programmet drivs med stöd av Familjen Erling Perssons Stiftelse samt Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse. Under 2018 genomförde SCAS ett naturvetenskapligt symposium inom biologi med titeln Bridging the Gap Between Organismal and Genomic Views of Sex Differences samt antog sex gästforskare inom det naturvetenskapliga programmet.

Kollegiet driver med stöd av Riksbankens Jubileumsfond ett femårigt program för forskare efter det postdoktorala stadiet, Pro Futura Scientia. Under 2018 ingick 18 forskare i programmet. Det innefattar även vistelser vid utländska IAS. Genom programmet har unga framgångsrika forskare från andra länder rekryterats till tjänster vid svenska universitet. Sex Pro Futura-forskare har valts in i Sveriges unga akademi.

Vidare är SCAS ett av 13 utsedda värdinstitut, Residential Research Centers, för Frederick Burkhardt Residential Fellowships for Recently Tenured Scholars vilket delas ut

av American Council of Learned Societies (ACLS). Stipendiet ges till unga framgångsrika forskare inom humaniora och samhällsvetenskap som är anställda vid amerikanska universitet. Syftet är att ge dessa möjlighet att under ett år bedriva forskning vid ett annat universitet.

SCAS har genom Karlgren-Eisenstadt-programmet intensifierat arbetet kring forskning om perioder av stora förändringar i global historia.

SCAS kostnader redovisas i tabell 1.4.

Tabell 1.4. SCAS kostnader 2014–2018, mnkr

	2018	2017	2016	2015	2014
SCAS	30	29	26	26	27

Källa: Raindance

1.11. Nationellt centrum för kvinnofrid

Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) är ett expertcentrum som har regeringens uppdrag att med ett riktäckande perspektiv utveckla och sprida kunskap om mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer. Centrumet sammanställer aktuell forskning, analyserar behovet av ny forskning, bedriver utbildning, utvecklar metoder för bemötande samt sprider kunskap nationellt kring dessa frågor. En viktig kanal är NCK:s kunskapsbank, en webbplats som samlar och sprider forskning och erfarenhetsbaserad kunskap för en bred målgrupp.

Under 2018 har NCK fortsatt arbetat med regeringsuppdraget att i samverkan med Socialstyrelsen och länsstyrelserna utveckla kommuners och landstings arbete med våldsutsatta. Inom ramen för uppdraget har ett webbaserat kompetensstöd för hälso- och sjukvården samt tandvården tagits fram. På uppdrag av Region Uppsala har kvalitetsutvecklingsprojektet "Uppsalamodellen" fortsatt under året.

NCK ger varje termin sedan 2001 en fristående kurs på grundnivå om mäns våld mot kvinnor för studenter främst från socionom-, sjuksköterske-, jurist- och läkarprogrammen. NCK ger även poänggivande kurser för personer inom socialtjänsten, vården, polisen och andra myndigheter. Vidare utvecklar NCK modellskapande utbildningskoncept för särskilda yrkesgrupper eller verksamheter nationellt. Centrumet genomför även kortare utbildningar i samarbete med regioner, kommuner och myndigheter. Den webbaserade introduktionskursen om våld som NCK har tagit fram i samverkan med Socialstyrelsen och

länsstyrelserna har sedan starten hösten 2016 haft nästan 33 800 användare.

Inom ramen för ett regeringsuppdrag har NCK under året utvecklat en modellkurs för universitetslärare i samarbete med representanter för berörda program vid Uppsala universitet samt tandläkarprogrammet vid Karolinska Institutet.

NCK bedriver forskning med anknytning till den kliniska verksamheten inom området mäns våld mot kvinnor i samarbete med institutionen för kvinnors och barns hälsa. Forskningsprogrammet Våld och hälsa har fortsatt under 2018. Vidare samverkar NCK med Akademiska sjukhuset i Uppsala i frågor som rör den kliniska verksamheten inom området. I detta ingår att driva den nationella stödtelefonen Kvinnofridslinjen. 2018 besvarades 36 658 samtal.

Vid bildandet av Jämställdhetsmyndigheten flyttades vissa uppdrag och 10,2 mnkr från NCK till den nybildade myndigheten. Enligt en överenskommelse mellan Jämställdhetsmyndigheten och Uppsala universitet har NCK behållit tidigare uppdrag under 2018 och Jämställdhetsmyndigheten har ersatt Uppsala universitet med 7,5 mnkr för dessa uppdrag.

NCK:s kostnader redovisas i tabell 1.5.

Tabell 1.5. NCK:s kostnader 2014–2018, mnkr

	2018	2017	2016	2015	2014
NCK	34	29	31	29	30

Källa: Raindance

Tabell 1.6. Ekonomiskt resultat inom forskning och utbildning på forskarnivå 2014–2018, mnkr

	2018	2017	2016	2015	2014
Intäkter	4 882	4 665	4 604	4 477	4 271
Kostnader	-4 954	-4 756	-4 596	-4 524	-4 177
Årets kapitalförändring	-72	-91	8	-47	94
Utgående balanserat kapital	724	787	870	855	902

Tabellen visar anslags- och bidragsfinansierad forskning exklusive uppdragsforskning och Uppsala universitet Holding AB. Utgående kapital justeras årligen för omdisponerat kapital.

Källa: Raindance

1.12. Ekonomiskt resultat

För att följa indelningen enligt regleringsbrevet redovisas det ekonomiska resultatet för forskning och utbildning på forskarnivå i det här kapitlet. Övrig information om utbildning på forskarnivå redovisas samlat med övrig utbildning i kapitel 2 (Förstklassig utbildning).

Det ekonomiska resultatet av 2018 års verksamhet inom den anslags- och bidragsfinansierade forskningen visade ett underskott 72 mnkr, vilket är en förändring med 19 mnkr jämfört med föregående år (tabell 1.6). Det utgående myndighetskapitalet uppgick därmed till 724 mnkr.

Intäkterna har fortsatt att öka och jämfört med 2017 ökade intäkterna med 217 mnkr varav 111 mnkr avser ökade bidragsintäkter. Förändringen av anslagsintäkter till forskning och utbildning på forskarnivå var 58 mnkr medan intäkter av avgifter ökade 48 mnkr. De finansiella intäkterna var oförändrade.

Under 2018 har kostnaderna för den anslags- och bidragsfinansierade forskningen ökat med drygt 4 procent i jämförelse med 2017, vilket är en något högre ökningstakt än universitetets kostnadsutveckling i stort.

Egen modell för utvärdering av utbildning

Uppsala universitets systematiska kvalitetsarbete inom utbildning omfattar både kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling. Universitetets egen utvärderingsmodell bygger på extern och intern kollegial granskning samt studentmedverkan. I modellen integreras årliga systematiska uppföljningar med utbildningsutvärderingar vart sjätte år. Under 2018 utvärderades elva utbildningar, omfattande samtliga vetenskapsområden.

FOTO: MIKAEL WALLERSTEDT

2. Förstklassig utbildning

Utbildningsutbudet vid Uppsala universitet utvecklas genom medvetna strategiska satsningar och den kontinuerliga kvalitetsutveckling som bedrivs inom utbildningarna. Antalet helårsstudenter uppgick 2018 till 24 534. Antalet anslagsfinansierade studenter ligger på samma nivå som 2017 och antalet avgiftsbetalande studenter ökade till 617 helårsstudenter. Inom utbytesprogrammen hade universitetet fler utresande studenter än på flera år, dock minskade antalet inresande studenter. Universitetet hade en underproduktion 2018, men den ackumulerade överproduktionen är 44 mnkr. Flera nya utbildningar är under utveckling och planeras att starta under de närmaste åren. Universitetet satsar även på att öka antalet campusstudenter på Campus Gotland och under 2018 startade sju nya campusförlagda utbildningsprogram. Inom utbildning på forskarnivå har antalet nyantagna doktorander stabiliserats efter att ha minskat i flera år och antalet doktorsexamina ligger fortsatt på en relativt hög nivå. Minskningen av antalet doktorander som skett de senaste åren har fortsatt under 2018.

Uppsala universitet har som mål att³:

- Utbildningarna ska hålla högsta nationella och internationella kvalitet och alla studenter ska ges möjlighet att tillägna sig förstklassiga ämneskunskaper och generella färdigheter.
- Alla studenter ska ges möjlighet att tillägna sig kritiskt tänkande, ett vetenskapligt förhållningssätt och grundläggande etiska principer.
- Utbildningarna på avancerad nivå ska vara ett välkänt och attraktivt val för de mest motiverade och kvalificerade studenterna från hela världen och andelen studenter på avancerad nivå ska öka.
- Utbildningarna på forskarnivå ska hålla högsta nationella och internationella kvalitet och vara ett välkänt och attraktivt val för de mest motiverade och kvalificerade studenterna från hela världen.

2.1. Utbildning vid Uppsala universitet

Uppsala universitet har ett brett utbud av program och kurser inom områdena teknik och naturvetenskap, medicin och farmaci samt humaniora och samhällsvetenskap. Universitetet har under 2018 erbjudit 71 utbildningsprogram på grundnivå och 73 på avancerad nivå. Antalet fristående kurser har varit 1 922. De mest eftersökta utbildningarna var jurist-, läkar-, psykolog- och ekonomie kandidat programmen. Universitetet ger 51 program på engelska på avancerad nivå och fyra program på engelska på grundnivå. 779 fristående kurser har erbjudits på engelska.

Utbildning på forskarnivå ges över hela universitetets ämnesbredd. Under 2018 bedrevs forskarutbildning inom 165 forskarutbildningsämnen.

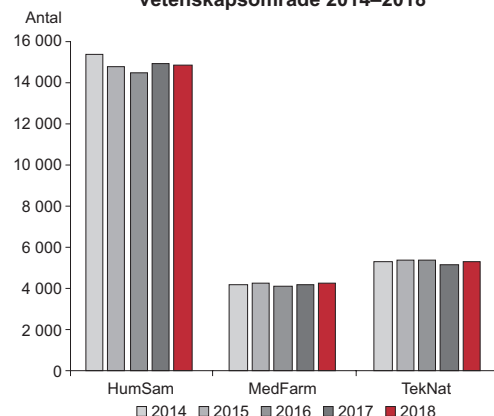
2.2. Prestationer inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå

I det här avsnittet presenteras prestationsmått för helårsstudenter, helårsprestationer, prestationsgrad och examina för utbildning på grundnivå och avancerad nivå. I Väsentliga uppgifter presenteras kostnad per helårsstudent och kostnad per helårsprestation.

2.2.1. Helårsstudenter och helårsprestationer

Efter att ha minskat i ett par år har det totala antalet helårsstudenter ökat sedan 2017 och uppgick 2018 till 24 534 helårsstudenter. Antalet anslagsfinansierade helårsstudenter uppgick till 23 849, vilket är på samma nivå som föregående år (tabell 2.1). Antalet helårsstudenter ökade något inom vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap jämfört med 2017 och ligger på samma nivå vid de andra två vetenskapsområdena (figur 2.1). Andelen studenter på avancerad nivå fortsätter att öka och uppgick 2018 till 25 procent av det totala antalet helårsstudenter. Att öka

Figur 2.1. Antal helårsstudenter per vetenskapsområde 2014–2018

Källa: Ladok

³ Mål och strategier för Uppsala universitet (UFV 2013/110). Fastställt av konsistoriet 2014-11-26.

Tabell 2.1. Antal helårsstudenter, helårsprestationer och registrerade studenter 2014–2018

	2018	2017	2016	2015	2014
Totalt antal helårsstudenter	24 534	24 375	24 148	24 576	25 082
kvinnor/män (%)	58/42	58/42	57/43	57/43	57/43
– Varav anslagsfinansierade inom takbeloppet	23 842	23 883	23 798	24 275	24 832
kvinnor/män (%)	58/42	58/42	57/43	57/43	57/43
– Varav kompletterande utbildningar för utländska akademiker	75	21	–	–	–
kvinnor/män (%)	58/42	54/46	–	–	–
– Varav avgiftsbetalande	617	471	350	301	250
kvinnor/män (%)	49/51	53/47	54/46	49/51	45/55
Totalt antal helårsprestationer	19 465	19 130	19 294	19 726	19 772
kvinnor/män (%)	59/41	60/40	59/41	59/41	59/41
– Varav anslagsfinansierade inom takbeloppet	18 892	18 733	18 985	19 450	19 560
kvinnor/män (%)	60/40	60/40	58/42	59/41	59/41
– Varav kompletterande utbildningar för utländska akademiker	61	12	–	–	–
kvinnor/män (%)	57/43	54/46	–	–	–
– Varav avgiftsbetalande	512	385	309	276	212
kvinnor/män (%)	52/48	–	–	–	–
Totalt antal registrerade studenter	43 910	42 393	41 421	42 231	43 239
kvinnor/män (%)	59/41	59/41	58/42	58/42	58/42
– Varav anslagsfinansierade inom takbeloppet	42 671	41 534	40 814	41 731	42 815
kvinnor/män (%)	59/41	59/41	58/42	58/42	58/42
– Varav kompletterande utbildningar för utländska akademiker	119	51	–	–	–
kvinnor/män (%)	58/42	56/44	–	–	–
– Varav avgiftsbetalande	1 120	808	607	500	424
kvinnor/män (%)	50/50	52/48	53/47	51/49	46/54

Siffrorna är uppdaterade jämfört med årsredovisningen för 2017.

Könsfördelning finns inte tillgängligt för alla data 2014–2017.

Källa: Ladok

andelen studenter på avancerad nivå är ett av universitetets mål.

Antalet helårsstudenter har ökat både inom programutbildningar och på fristående kurser 2018 jämfört med 2017. Andelen studenter inom programutbildningar uppgick 2018 till 76 procent, vilket är en ökning med 2 procentenheter jämfört med 2017. Ökningen mätt som antalet helårsstudenter är dock större inom programutbildningar än fristående kurser. Andelen som väljer programutbildningar har ökat de senaste tio åren, vilket sammanfaller med en allmän trend bland de breda universiteten. Det förändrade utbildningsutbudet som innebär att många fristående kurser har försvunnit eller omvandlats till programutbildningar är en bidragande orsak till förändringen. En bra balans mellan programutbildningar och fristående kurser är emellertid viktig för att kunna erbjuda ett brett och flexibelt utbildningsutbud. Det skapar också förutsättningar för ett livslångt lärande.

Det var fler kvinnor än män, beräknat som helårsstudenter, inom både programutbildningar och fristående kurser. Fördelningen mellan könen ligger dock inom jäm-

ställdhetsintervallet (40–60 procent). Könsfördelningen på grundnivå och avancerad nivå inom respektive vetenskapsområde presenteras i avsnitt 2.8.

Den ökning i takbelopp som universitetet tilldelats kommer i hög grad att användas till en förnyelse av programutbudet. Under kommande år kommer en civilingenjörsutbildning i industriell ekonomi, en högskoleingenjörsutbildning i medicinsk teknik och en lantmäteriutbildning med juridisk och ekonomisk inriktning att starta. Vidare startar masterprogram i avancerad medicinsk utbildning, internationell innovativ medicin, digital humaniora, ryska språket i internationella relationer samt Rysslands och Eurasienstudier. Särskilda medel har även avsatts för fristående kurser.

Det pågår ett kontinuerligt arbete för att produktionen ska vara i balans med tilldelat takbelopp. Universitetet har successivt anpassat utbildningsvolymen till den sänkning av takbeloppet som genomfördes för några år sedan. Efter flera år av överproduktion har sedan 2016 produktionen inom utbildning bättre anpassats till tilldelat takbelopp. Universitetet hade en underproduktion 2018 (-63 mnkr

Tabell 2.2. Antal helårsstudenter (hst) uppdelat på studieform och utbildningsnivå samt prestationsgrad 2014–2018

	2018	2017	2016	2015	2014
Programutbildningar (hst)	18 486	18 393	18 246	18 326	18 150
– kvinnor (%)	59	58	57	57	57
– män (%)	41	42	43	43	43
Fristående kurser (hst)	5 869	5 830	5 761	6 107	6 762
– kvinnor (%)	57	59	57	57	56
– män (%)	43	41	43	43	44
Basår och preparandutbildning (hst)	179	152	141	143	170
– kvinnor (%)	54	54	58	59	55
– män (%)	46	46	42	41	45
Helårsstudenter på grundnivå*	18 372	18 299	18 261	18 640	19 338
– kvinnor (%)	59	59	57	57	57
– män (%)	41	41	43	43	43
Helårsstudenter på avancerad nivå	6 163	6 076	5 887	5 936	5 744
– kvinnor (%)	57	56	56	57	56
– män (%)	43	44	44	43	44
Prestationsgrad (%)	79	78	80	80	79
Genomsnittligt antal poäng per individ	27	27	28	28	27

Siffrorna är uppdaterade jämfört med årsredovisningen för 2017.

* Helårsstudenter som inte är nivå-satta ingår i summan för helårsstudenter på grundnivå.

Källa: Ladok

inklusive decemberprestationer). Det beror delvis på att uppdragen om utbyggnad av utbildningar kom i budgetpropositionen hösten 2017 och att det krävs tid för planering vid förändringar av dimensionering och utbud. Det har gjort det svårt att genomföra utbildningarna fullt ut redan under 2018. Vidare når inte universitetet alla uppsatta mål för utbyggnaden inom vård och skola. Underproduktionen 2018 minskar den ackumulerade överproduktionen jämfört med föregående år. Den ackumulerade överproduktionen är nu motsvarande 44 mnkr. Det ska jämföras med gränsvärdet, 10 procent av takbeloppet, för sparade prestationer om 176 mnkr.

2.2.2. Prestationsgrad

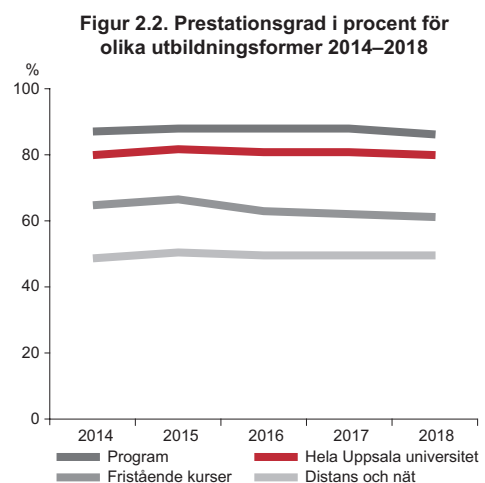
Prestationsgraden, det vill säga antalet helårsprestationer i förhållande till antalet helårsstudenter, var 79 procent 2018 (tabell 2.2). Prestationsgraden har varit relativt oförändrad de senaste fem åren. Prestationsgraden inom programutbildningar är generellt högre och uppgick 2018 till 81 procent (figur 2.2). De distans- och nätbaserade undervisningsformerna har generellt sett en lägre prestationsgrad och 2018 uppgick den till 50 procent. Fristående kurser hade en prestationsgrad på 74 procent.

2.2.3. Examina inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Under 2018 har 5 320 examina utfärdats, vilket är något färre jämfört med 2017 (tabell 2.3). Andelen examina i förhållande till antalet helårsstudenter har varit relativt konstant under de senaste fem åren och 2018 uppgår ande-

len till 22 procent. Det ska noteras att i prestationen antal examina räknas så kallade dubbelexamina, det vill säga när två examina baseras på en och samma högskoleutbildning.

Antalet utfärdade examina på avancerad nivå i förhållande till totalt antal utfärdade examina har ökat sedan 2013 och 2018 uppgår andelen till 51 procent (tabell 2.3). Detta är delvis en effekt av ett ökat antal studenter på avancerad nivå. Det kan också bero på att antalet fristående kurser är fler på grundnivå och att en större andel av de studenter som läser fristående kurser inte har som mål att ta en hel examen. Av de examina som utfärdades 2018 togs 62 procent ut av kvinnor.

Källa: Ladok

Tabell 2.3. Antal utfärdade examina inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2014–2018

	2018	2017	2016	2015	2014
Totalt antal utfärdade examina vid Uppsala universitet	5 320	5 391	5 833	5 753	5 401
– kvinnor (%)	62	62	62	–	–
– män (%)	38	38	38	–	–
Andel utfärdade examina i förhållande till antal hst* (%)	22	23	25	23	22
Andel utfärdade examina på avancerad nivå i förhållande till totalt antal utfärdade examina (%)	51	50	49	44	44

Dubbelexamen räknas som två examina.

*Helårsstudenter

Källa: Ladok

Tabell 2.4. Totalt antal helårsstudenter, avgiftsbetalande helårsstudenter och campusstuderande helårsstudenter, samt totalt antal helårsprestationer och totalt antal registrerade studenter vid Campus Gotland 2014–2018

	2018	2017	2016	2015	2014
Totalt antal helårsstudenter (hst)	2 118	2 193	2 007	2 016	2 076
– kvinnor (%)	57	56	54	53	54
– män (%)	43	44	46	47	46
Antal avgiftsbetalande (hst)	42	23	9	6	4
– kvinnor (%)	48	39	33	83	0
– män (%)	52	61	67	17	100
Antal campusstuderande (hst)	1 102	1 027	956	931	829
– kvinnor (%)	54	52	51	50	51
– män (%)	46	48	49	50	49
Totalt antal helårsprestationer	1 475	1 469	1 335	1 343	1 265
– kvinnor (%)	59	58	57	55	57
– män (%)	41	42	43	45	43
Totalt antal registrerade studenter	6 001	6 789	7 827	7 660	8 072
– kvinnor (%)	58	57	54	54	55
– män (%)	42	43	46	46	45

Källa: Ladok

2.2.4. Utbildning på Campus Gotland

I Program för Uppsala universitet – Campus Gotland, 2017–2021 har konsistoriet fastställt mål för utbildningsverksamheten vid Campus Gotland. Ett av målen är att antalet campusstuderande i Visby ska öka och uppgå till 1 500 helårsstudenter senast 2021. Utökningen ska ske dels genom nya platser, dels genom en omfördelning av platser från nätbaserad utbildning.

År 2018 uppgick antalet helårsstudenter till 2 118 vilket är i nivå med 2017 (tabell 2.4). Sedan 2014 har det totala antalet helårsstudenter vid Campus Gotland varierat mellan 2 000–2 200. Antalet helårsstudenter i campusutbildning har dock ökat med nästan 300 sedan 2014 och uppgick 2018 till 1 102. Höstterminen 2018 startade flera nya programutbildningar vid Campus Gotland och när dessa utbildningar är fullt utbyggda 2021 förväntas målet om 1 500 helårsstudenter i campusutbildning vara uppnått.

Sedan 2014 har antalet internationella studenter ökat från ett 50-tal till omkring 200. Antalet avgiftsbetalande

helårsstudenter har ökat från 4 till 42 under perioden. Av de nya utbildningarna är flertalet program på avancerad nivå med engelska som undervisningsspråk. Dessa vänder sig således även till internationella studenter. Antalet internationella studenter förväntas därför öka på Campus Gotland framöver. Därutöver har programutbildning startats som är till tydlig nytta för Region Gotlands arbetskraftsförsörjning. Det är bland annat en socionomutbildning och en specialistsjuksköterskeutbildning med inriktning mot distriktssköterska.

Det totala antalet registrerade studenter uppgick 2018 till 6 001. Antalet registrerade studenter har totalt sett minskat sedan 2014 samtidigt som antalet helårsstudenter ökat. Det beror på att ett antal distanskurser med många registrerade studenter inte har givits för att skapa utrymme för de nya campusbaserade programutbildningarna där studieperioden för varje enskild student normalt är längre. Könsfördelningen bland studenter vid Campus Gotland ligger inom jämställdhetsintervallet (40–60 procent).

2.3. Prestationer inom utbildning på forskarnivå

I det här avsnittet presenteras prestationsmåttet antal doktorander samt doktors- och licentiatexamen. I Väsentliga uppgifter presenteras även genomsnittlig studietid för licentiat- och doktorsexamen.

2.3.1. Antal doktorander

Dimensioneringen av forskarutbildningen är strategiskt viktig för att möta behovet inom både universitetet och samhället i stort. Arbetet med långsiktiga kompetensförsörjningsplaner är ett stöd i detta arbete (se avsnitt 4.1.2).

Antalet nyantagna doktorander minskade under flera år fram till 2015, men har därefter stabiliserats på en lägre nivå jämfört med tidigare år. Antalet nyantagna doktoran-

der är något högre 2018 jämfört med de senaste tre åren. Fler kvinnor än män antogs till forskarutbildningen under 2018 och könsfördelningen bland nyantagna doktorander ligger inom intervallet 40–60 procent inom alla vetenskapsområden.

Antalet doktorander, både mätt som registrerade med minst en procent aktivitet och som heltidsekvivalenter, var lägre 2018 jämfört med de senaste åren (tabell 2.5). Under de senaste fem åren har antalet doktorander minskat vid alla tre vetenskapsområden (figur 2.3). Det finns emellertid en viss eftersläpning i inrapporteringen i studiedokumentationssystemet, vilket påverkar årets siffror. Det stora antalet examina från 2016 och framåt jämfört med åren innan, har också påverkat antalet doktorander och det är ofta en förskjutning i tid från att en doktorand tar examen till att en ny doktorand börjar. Könsfördelning-

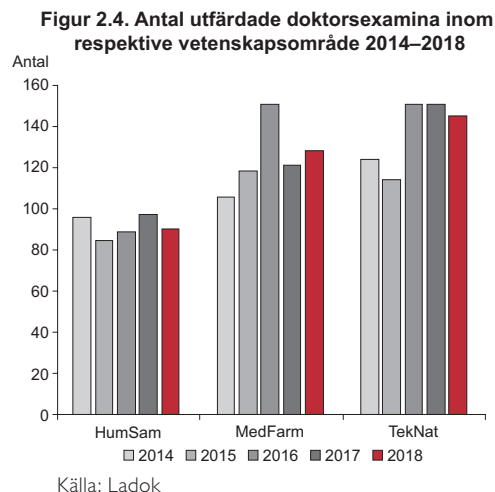
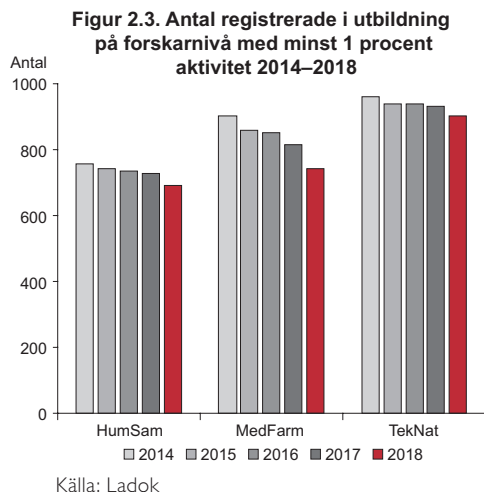
Tabell 2.5. Antal doktorander, antal nyantagna doktorander och finansieringsform 2014–2018

	2018	2017	2016	2015	2014
Antal doktorander					
Antal personer (minst 1 % aktivitet)	2 342	2 475	2 525	2 539	2 621
– Kvinnor (%)	47	47	46	47	47
– Män (%)	53	53	54	53	53
Antal (heltidsekvivalenter)	1 504	1 620	1 647	1 704	1 742
– Kvinnor (%)	45	45	44	45	46
– Män (%)	55	55	56	55	54
Antal nyantagna vid Uppsala universitet*	381	378	367	360	391
– Kvinnor (%)	54	48	45	46	44
– Män (%)	46	52	55	54	56
Försörjningsform (heltidsekvivalenter)					
Doktorandanställning	1 126	1 185	1 198	1 216	1 182
– Kvinnor (%)	47	46	45	45	45
– Män (%)	53	54	55	55	55
Utbildningsbidrag	0	2	2	42	114
– Kvinnor (%)	–	51	44	38	45
– Män (%)	–	49	56	62	55
Stipendium	95	111	133	135	132
– Kvinnor (%)	38	39	36	41	45
– Män (%)	62	61	64	59	55
Företagsdoktorand	18	18	17	18	17
– Kvinnor (%)	30	19	21	21	22
– Män (%)	70	81	79	79	78
Annan universitetstjänst eller förvärvsarbete med anknytning till forskarutbildning	118	145	147	134	146
– Kvinnor (%)	42	46	47	50	52
– Män (%)	58	54	53	50	48
Läkartjänst eller motsv.	77	84	75	87	88
– Kvinnor (%)	46	42	44	47	46
– Män (%)	54	58	56	53	54
Övriga	69	74	74	72	62
– Kvinnor (%)	42	50	45	43	47
– Män (%)	58	50	55	57	53

Siffrorna för tidigare år är uppdaterade jämfört med årsredovisningen för 2017 på grund av efterrapportering.

*Samtliga antagna oavsett aktivitet.

Källa: Ladok

en bland doktorandgruppen som helhet och vid respektive vetenskapsområde presenteras i tabell 2.13.

Doktorandanställning var fortsatt den dominerande finansieringsformen. Utbildningsbidragen har försvunnit som försörjningsform och mer än tre fjärdedelar av doktoranderna finansieras genom doktorandtjänster (tabell 2.5), vilket har gett doktoranderna bättre och tryggare villkor. Antalet doktorander, mätt som heltidsekvivalenter, som har stipendiefinansiering har minskat 2018 jämfört med tidigare år, vilket delvis kan bero på den nya stipendielagstiftningen som trädde i kraft vid halvårsskiftet. Det är en jämn könsfördelning inom de flesta finansieringsformerna av doktorandstudier. Undantaget är företagsdoktorander och stipendier där andelen män är mer än 60 procent.

2.3.2. Examina inom utbildning på forskarnivå

Variationen i antalet examina beror delvis på naturliga fluktuationer då år med många nyantagna doktorander innebär ett stort antal examinerade fyra till fem år senare. Under 2018 utfärdades 363 doktorsexamina (tabell 2.6). Det är något färre jämfört med 2017, men betydligt fler än

under åren 2014–2015 och avspeglar att antalet nyantagna doktorander var stort 2012 och 2013.

Jämfört med 2017 ökade antalet doktorsexamina inom vetenskapsområdet för medicin och farmaci medan det minskade inom vetenskapsområdena för humaniora och samhällsvetenskap respektive teknik och naturvetenskap (figur 2.4). De senaste två åren har det skett en tydlig nedgång i antalet licentiatexamina inom alla tre vetenskapsområden, vilket kan vara en följd av att antalet nyantagna doktorander har minskat. Antalet examina i förhållande till det totala antalet doktorander med någon aktivitet har varit 15 procent de tre senaste åren (tabell 2.6).

2.4. Kvalitet

Mål och strategier för Uppsala universitet⁴ ger riktning åt kvalitetsarbetet. Inom utbildning bedrivs det huvudsakliga kvalitetsarbetet av enskilda lärare, studenter, utbildningsansvariga, kollegiala organ på olika nivåer och studentkårerna. Kvalitetsutvecklingen sker mot bakgrund av forskningen inom det aktuella ämnet, beprövad erfarenhet, utvärderingsresultat, universitetspedagogisk forskning och inhämtande av kunskap och erfarenhet från andra lärosäten världen över. Under året genomfördes bland annat pedagogiska fortbildningskurser riktade till lärare, stöd till olika utvecklingsprojekt och utvärderingar.

2.4.1. Kvalitetsutveckling och stöd

Inom universitetets vetenskapsområden och fakulteter finns stöd för att stärka utbildningskvaliteten. Som komplement till detta stöd finns universitetsgemensamma insatser, vilka omfattar stöd för kvalitetsutveckling, akademiskt ledarskap och karriärutveckling, pedagogisk utveckling samt utvärdering.

Tabell 2.6. Antal utfärdade doktors- och licentiatexamina 2014–2018

	2018	2017	2016	2015	2014
Antal doktorsexamina	363	368	389	316	329
– kvinnor (%)	46	48	46	46	47
– män (%)	54	52	54	54	53
Antal licentiatexamina	39	43	77	93	72
– kvinnor (%)	46	40	39	42	49
– män (%)	54	60	61	58	51
Andel utfärdade examina i förhållande till antal forskarstuderande (%)*	15	15	15	13	12

* Siffrorna för andel utfärdade examina i förhållande till antal forskarstuderande är uppdaterade jämfört med årsredovisningen för 2017. Doktorsexamen räknas som en hel examen, om den inte föregåtts av en licentiatexamen. Doktorsexamen som föregåtts av en licentiatexamen samt licentiatexamen räknas som en halv examen.

Källa: Ladok

⁴ Mål och strategier för Uppsala universitet (UFV 2013/110). Fastställt av konsistoriet 2014-11-26.

Under 2018 har upphandlingen av ett system för digitala examinationer, Inespera, blivit klar. Systemet kommer att implementeras i den pedagogiska verksamheten under 2019. Under 2018 har även arbetet med implementeringen av den nya lärplattformen Studium (Blackboard) fortsatt. Ett begränsat antal pilotkurser har börjat använda plattformen och arbete pågår med att ta fram utbildningar och stödmaterial för universitetets anställda.

Revideringen av universitetets pedagogiska program blev klar under året. Programmet visar hur universitetet, lärare och andra medarbetare skapar förutsättningar för god utbildning och studenters lärande, hur studenter medverkar och tillvaratar dessa möjligheter samt hur lärarnas kompetens utvecklas och premieras.

Under året genomfördes den första universitetsövergripande studentbarometern vid Uppsala universitet. Studentbarometern är en enkät som riktar sig till samtliga studenter på grundnivå och avancerad nivå. Det övergripande syftet med enkäten är att ge en bild av studenternas åsikter om sitt lärande och sin studiemiljö. Resultaten kommer att redovisas under våren 2019 och ska användas som ett underlag i fortsatt kvalitetsutveckling av universitetets utbildningar.

2.4.2. Utbildningsutvärderingar

Uppsala universitets modell för utbildningsutvärderingar ska bidra till att säkerställa och utveckla kvaliteten på utbildningar för att nå universitetets mål om högsta nationella och internationella utbildningskvalitet. Under året har elva utbildningsutvärderingar genomförts och vetenskapsområdena har redovisat former och rutiner för utbildningsutvärderingar och årlig uppföljning.

Universitetets första kvalitetsrapport baserad på genomförda utbildningsutvärderingar har publicerats under 2018. Överlag fick samtliga utbildningar som utvärderades inom ramen för pilotomgången goda omdömen av bedömargrupperna. Särskilt lärarnas ämnesmässiga kompetens och den kontinuerliga kvalitetsutvecklingen av utbildningarna framfördes som styrkor. De utvecklingsområden som identifierades innefattar exempelvis revision av kursplaner, översyn av lärandemål, examinationsformer och progression samt forsknings- och arbetslivsanknytning. Planerade åtgärder följs upp av utbildningsansvariga inom ramen för den årliga uppföljningen och i dialog med rektor.

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har under året genomfört utvärderingar av förskolläro-, grundläro- och ämnesläroutbildningar vid Uppsala universitet, samt forskarutbildningen i litteraturvetenskap. Beslut gällande dessa utbildningar väntas under våren 2019. Under året har de åtta forskarutbildningsämnen som utvärderades av UKÄ under 2017 fått sina resultat. Samtliga utvärderade ämnen fick omdömet hög kvalitet. Identifierade utvecklingsområden följs upp av respektive fakultet och institution.

2.4.3. Kvalitetsförstärkning

Den särskilda höjningen av ersättningsbeloppen för utbildningsområdena humaniora, teologi, juridik, samhällsvetenskap, undervisning och verksamhetsförlagd utbildning avseende kvalitetsförstärkande åtgärder har använts för att skapa bättre förutsättningar för hög kvalitet i utbildningarna bland annat genom att öka eller upprätthålla lärarledd tid, satsa på utbildningskvalitativa undervisningsformer och genomföra strukturella förbättringar.

Inom historisk-filosofiska fakulteten har medlen i huvudsak använts till att öka den lärarledda tiden för studenter på grundnivå, både avseende undervisning och handledning i samband med uppsatsskrivande. Utöver detta har medlen använts till att omvandla kursmoment med liten direkt kontakt mellan lärare och studenter, som exempelvis föreläsningar och studiebesök, till alternativa undervisningsformer där studenterna i högre utsträckning interagerar med varandra och lärarna, till exempel workshops och seminarier.

Även vid den språkvetenskapliga fakulteten har en majoritet av medlen använts för att öka den lärarledda tiden. Det har även skett en satsning på att öka kvaliteten i den lärarledda tiden genom att till exempel skapa fler och därmed mindre seminariegrupper. I huvudsak har dessa åtgärder riktats mot utbildningsmoment med tydliga färdighetsinslag, där behovet av interaktion mellan lärare och student relativt sett är större. Även åtgärder för att öka den undervisningstidens kvalitet har genomförts, exempelvis flipped classrooms.

Vid teologiska fakulteten har medlen huvudsakligen använts för att öka den lärarledda undervisningstiden. Ökningen har framförallt gällt avancerad nivå och handledning av kandidat-, magister- och masteruppsatser. Därutöver har kvalitetsförstärkningen använts till en extra satsning på att höja kvaliteten i IT-distansutbildning, genom en projektanställning och särskilda utbildningsinsatser till lärarna.

Inom den samhällsvetenskapliga fakulteten har medlen liksom föregående år använts för att på olika sätt öka kvaliteten i undervisningen och till att bibehålla studenternas kontakttid med lärare. Det ökade ersättningsbeloppet har också gjort det möjligt att bibehålla undervisningsformer som är viktiga för utbildningens kvalitet, men som annars skulle behöva skäras ner.

Juridiska fakultetens pedagogiska grundsyn med problemorienterad undervisning och hög studentaktivitet är resurskrävande, bland annat genom att den fokuserar mer på gruppundervisning i seminarieform än på föreläsningar. Den resursförstärkning som tillförts fakulteten är och har varit en viktig förutsättning för att kunna upprätthålla högsta kvalitet på utbildningen genom att bibehålla undervisningstäthet, undervisning i mindre grupper samt för att kunna fortsätta med ett aktivt pedagogiskt utvecklingsarbete.

Vid fakulteten för utbildningsvetenskap har de ökade ersättningsbeloppen som rörde undervisning och verksamhetsförlagd utbildning (VFU) använts till kvalitetshöjande insatser vid institutioner som medverkar i lärarprogrammet och inriktats på att stärka och integrera lärarutbildningens olika delar: ämnesstudier och ämnesdidaktik, VFU och den utbildningsvetenskapliga kärnan (den obligatoriska delen i lärarprogram). Under 2018 avsattes 2 mnkr kronor för en satsning där institutionerna fick komma in med ansökningar som syftade till att långsiktigt öka kvaliteten i lärarutbildningen. Åtta ansökningar beviljades helt eller delvis och resultaten ska publiceras i en rapport och diskuteras vid seminarier under 2019. Även satsningar på att vidareutbilda universitetslärare inom ämnesdidaktik har genomförts.

Kvalitet i utbildning innefattar både kvantitativa och kvalitativa delar. Uppsala universitet har inom flera fakulteter använt kvalitetsförstärkningsmedlen för att exempelvis satsa på strukturella förbättringar och undervisningsformer som kan förväntas öka kvaliteten i mötet mellan lärare och studenter. Universitetskanslersämbetet (UKÄ) presenterade 2018 rapporten Lärarledd tid i den svenska högskolan där Uppsala universitet hamnar lågt i jämförelse med flera andra lärosäten när det gäller genomsnittlig lärarledd tid per vecka inom utbildningsområdet HSTJ. Undersökningen avgränsas till studier av scheman. Under 2019 kommer universitetet att analysera rapportens resultat samt genomföra en fördjupad studie av kvaliteten i mötet mellan lärare och studenter inom HSTJ-området.

2.5. Internationalisering

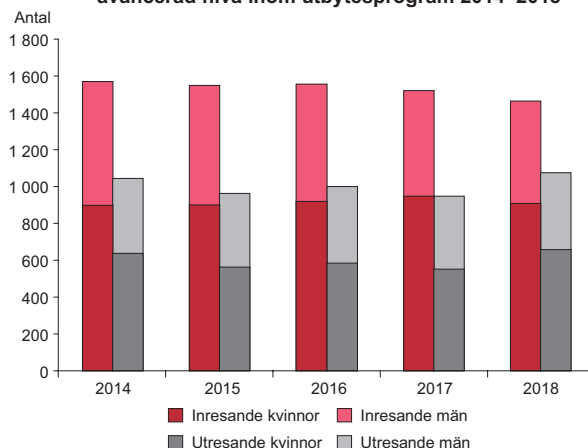
Flödet av studenter, lärare och forskare mellan Uppsala universitet och utländska lärosäten är viktigt för att förstärka kunskap, idéer och kompetens inte bara i den egna organisationen, utan i hela samhället. Internationell samverkan är ett viktigt medel för att uppnå ökad kvalitet inom forskning och utbildning samt ett viktigt perspektiv och erfarenhet för studenter att ta med sig ut i arbetslivet.

2.5.1. Utbytesprogram

Antalet inresande studenter inom universitetets utbytesprogram är fortsatt högre än antalet utresande studenter (figur 2.5). Under året har dock nästan 10 procent fler studenter rest ut jämfört med föregående år vilket resulterar i det största antalet (1 072) utresande studenter under de senaste fem åren. Det är fler kvinnor än män som reser ut via utbytesprogrammen (61 procent är kvinnor och 39 procent är män). De största mottagarländerna av universitetets utresande studenter är Storbritannien och Australien.

Antalet inresande har dock sjunkit med cirka 10 procent 2018 jämfört med 2017. Flest inresande studenter kommer från Tyskland och Frankrike.

Figur 2.5. Internationellt utbyte på grundnivå och avancerad nivå inom utbytesprogram 2014–2018

Källa: Ladok

Under 2018 deltog 597 tredjelandsstudenter, det vill säga studenter som kommer från länder utanför EU/ESS och Schweiz, i utbildning inom ramen för utbytesavtal. Antalet har varit lägre både 2017 och 2018 jämfört med föregående år (tabell 2.7). I den här gruppen kommer flest studenter från USA och Australien. Könsfördelningen för inresande tredjelandsstudenter har inte förändrats nämnvärt jämfört med föregående år, 62 procent var kvinnor och 38 procent var män. Könsfördelningen för samtliga inresande utbytesstudenter var också snarlik, 61 procent kvinnor och 39 procent var män.

Tabell 2.7. Antal tredjelandsstudenter som deltog i utbytesavtal 2015–2018

	2018	2017	2016	2015
Antal	597	613	666	656
– kvinnor (%)	62	61	–	–
– män (%)	38	39	–	–

Könsfördelning är inte tillgänglig för 2015–2016.

Källa: Ladok

2.5.2. Avgiftsbetalande studenter och studieavgifter

När studieavgifter för tredjelandsstudenter infördes höstterminen 2011 minskade denna studentgrupp kraftigt. Antalet avgiftsbetalande studenter har sedan ökat stadigt för varje år och uppgick 2018 till 1 120 betalande tredjelandsstudenter. Det är en ökning med 312 studenter jämfört med 2017. Antalet avgiftsbetalande helårsstudenter 2018 uppgick till 617 (tabell 2.8).

Universitetet har ambitionen att öka antalet tredjelandsstudenter, eftersom ett inslag av studenter från andra världsdelar är av vikt för universitetets utbildningskvalitet. Under 2018 har arbetet med att utveckla utbildningsutbudet, studentmottagandet och internationella marknadsföringsstrategier fortsatt. Fler program än förut använder sig

Tabell 2.8. Antal avgiftsbetalande studenter och helårsstudenter (hst) 2014–2018

	2018		2017		2016		2015		2014	
	Antal studenter	hst	Antal studenter	hst	Antal studenter	hst	Antal studenter	hst	Antal studenter	hst
Totalt vid UU	1 120	617	808	471	607	350	500	301	424	250
– kvinnor (%)	50	49	52	53	53	54	50	49	46	45
– män (%)	50	51	48	47	47	46	50	51	54	55
HumSam	370	217	331	191	247	147	211	126	192	111
– kvinnor (%)	60	61	61	62	63	62	60	58	54	53
– män (%)	40	39	39	38	37	38	40	42	46	47
MedFarm	156	96	129	84	104	60	75	51	60	37
– kvinnor (%)	65	63	62	62	63	63	64	61	56	56
– män (%)	35	37	38	38	37	37	36	39	44	44
TekNat	587	304	348	194	256	141	214	128	172	100
– kvinnor (%)	39	36	39	40	41	42	40	35	33	33
– män (%)	61	64	61	60	59	58	60	65	67	67

Siffrorna är uppdaterade jämfört med årsredovisningen för 2017.

Källa: Ladok

av separat antagning av avgiftsskyldiga studenter och 2018 antogs 416 avgiftsskyldiga studenter genom separat antagning, vilket är en ökning med 276 personer jämfört med 2017 (tabell 2.9).

Studieavgifternas storlek har liksom tidigare beräknats mot bakgrund av kravet på full kostnadstäckning över tid och utgår ifrån regeringens tilldelning per utbildningsområde. Till detta kommer merkostnader för bland annat kommunikation och marknadsföring, administration, urval och antagning, hantering av studieavgifter, resurser för språkkurser i engelska samt kostnader för bostadsgaranti.

Den studieavgiftsfinansierade verksamhetens påverkan på universitetets övriga verksamhet varierar inom universitetet, men generellt ökar administrationen på både vetenskapsområdesnivå och institutionsnivå. Bland annat

krävs en omfattande manuell hantering, exempelvis när det gäller att koppla betalningar till rätt kurser. Kravet på sårredovisning av avgiftsstudenter medför också ett omfattande arbete. Andra exempel är hantering av behörighetsfrågor, visum och stipendieansökningar. På grund av osäkerheten avseende antal studenter på utbildningarna kan också möjligheterna att planera och dimensionera utbildningarna påverkas. Separat antagning kan emellertid möjliggöra fler avgiftsbetalande studenter och öka balansen inom studentgrupperna. Avgiftsbetalande studenter möjliggör att vissa kurser kan ges där studentunderlaget annars hade varit för litet. En positiv konsekvens är också större mångfald vad gäller akademisk och kulturell bakgrund. Intäkter och kostnader för avgiftsbetalande studenter 2014–2018 redovisas i tabell 2.10.

Tabell 2.9. Antal avgiftsbetalande studenter som antagits genom separat antagning 2015–2018

	2018	2017	2016	2015
Antal	416	140	30	37
– kvinnor (%)	30	34	–	–
– män (%)	70	66	–	–

Könsfördelning är inte tillgänglig för 2015–2016.

Källa: Ladok

2.5.3. Samarbete med Migrationsverket

Enligt regleringsbrevet avseende universitet och högskolor ska universitetet redovisa hur samarbetet med Migrationsverket har fungerat. Internationella studenter från tredjeland, både avgiftsstudenter och utbytesstudenter, upplever fortfarande handläggningstiderna för uppehållstillstånd och visum som alltför långa. Under sommaren 2018 noterades ett flertal fall där studenter, främst från Bangladesh och Pakistan, kallades till intervju på den svenska ambas-

Tabell 2.10. Intäkter och kostnader för avgiftsbetalande studenter 2014–2018, mnkr

	2018			2017			2016			2015			2014		
	In-täkter	Kostnader	Utfall	In-täkter	Kostnader	Utfall	In-täkter	Kostnader	Utfall	In-täkter	Kostnader	Utfall	In-täkter	Kostnader	Utfall
HumSam	21,6	-19,3	2,3	19,0	-19,1	-0,1	14,0	-12,5	1,5	11,9	-11,2	0,7	9,7	-9,7	0
MedFarm	14,1	-14,1	0	11,7	-9,0	2,7	8,3	-8,3	0	6,5	-7,1	-0,6	5,3	-4,0	1,3
TekNat	47,5	-37,6	9,9	28,7	-28,5	0,2	20,7	-20,5	0,2	17,2	-16,6	0,6	13,5	-13,5	0
Totalt	83,2	-71,0	12,2	59,4	-56,6	2,8	43,0	-41,3	1,7	35,6	-34,9	0,7	28,5	-27,2	1,3

Källa: Raindance

saden i hemlandet, vilket i vissa fall resulterade i att beslut om deras ärenden inte hann fattas innan studiernas start. Detta innebar i praktiken att de inte kunde börja sitt program och antingen fick skjuta upp sin studiestart ett år eller begära återbetalning av studieavgiften. Även handläggningstiderna för ansökningar om förlängning av uppehållstillstånd från befintliga studenter har stundtals varit alltför långa. Detta kan orsaka problem för studenterna då de inte kan lämna Sverige under tiden deras ärende behandlas, vilket omöjliggör exempelvis examensjobb eller praktik utomlands.

Universitetets behov av en tätare kontakt direkt med Migrationsverket vid brådskande ärenden kvarstår. För närvarande varierar Migrationsverkets svarsfrekvens samt vilken information som ges i enskilda ärenden. Inom internationella samarbetsprogram, där studenter läser en till två terminer vid Uppsala universitet och en till två terminer vid andra lärosäten, är fortfarande erfarenheten att Migrationsverket är mer restriktivt vad det gäller den tidsperiod som berörda studenter beviljas uppehållstillstånd för. Detta är problematiskt för studenterna eftersom de korta uppehållstillstånden utgör hinder för subventionerad sjukvård och för att öppna ett svenskt bankkonto. Den korta giltighetstiden innebär också att studenter kan behöva söka uppehållstillstånd flera gånger under programets gång.

2.5.4. Universitetsgemensamma nätverk

Uppsala universitet deltar i flera strategiska nätverk (se även avsnitt 1.9.2) vilka bland annat syftar till att utveckla och genomföra gemensamma utbildningar, att ta tillvara internationell spetskompetens, att bredda utbildningsutbudet vid respektive lärosäte samt att öka student- och lärarmobiliteten.

Inom U4 nätverket har arbetet med sommarskolor och ett utvecklat studentutbyte fortsatt under 2018. Den summering som gjordes i samband med 10-årsjubileet visar att aktiviteten inom U4-nätverket har varit omfattande, bland annat när det gäller gemensamma doktorsexamina, genomförda sommarskolor samt gemensamma och dubbla masterprogram. Under de 10 åren har nätverket dessutom erhållit mer än 42 miljoner euro i medel från Erasmus Mundus Action 2 (se även avsnitt 1.10.2).

Inom nätverken bidrar olika former av stipendier till att öka student- och lärarmobiliteten. Genom Matariki Fellows har Uppsala universitet erbjudit forskare möjligheten att söka medel för att vistas upp till sex månader vid något av lärosätena i Matariki-nätverket. Under 2018 har det för första gången också varit möjligt för doktorander att ansöka om att bli Matariki Fellows. Av de sju sökande som tilldelades medel vid utlysningen 2018/2019 var fem doktorander. Ett annat exempel är SANORD (Southern

African Nordic Centre) som erbjuder stipendier till studenter från medlemsuniversiteten i södra Afrika för studier på masternivå vid ett nordiskt medlemsuniversitet.

2.5.5. Internationella samarbetsprojekt

Samarbeten med universitet i låg- och medelinkomstländer har under året skett dels genom International Science Programme (ISP) som huvudsakligen finansieras genom Sida och dels genom de EU-finansierade kapacitetsuppbyggnadsprojekten. Uppsala universitet koordinerar fyra sådana projekt: EMISHA (Sydafrika) som fokuserar på utveckling av innovationskontor, EVENT (Vietnam) som fokuserar på anställningsbarhet för studenter efter att de har tagit sin examen, LISTO (Brasilien, Argentina och Uruguay) där Uppsala universitet tillsammans med lokala universitet har anordnat sju AIMdays (ett möteskoncept för forskare och företag eller andra organisationer) under 2018 samt EASTEM (Vietnam, Indonesien och Thailand) som ska utveckla pedagogik inom STEM (Science, Technology, Engineering and Mathematics) på olika universitet i Sydostasien. Uppsala universitet deltar även som partner i kapacitetsuppbyggnadsprojekt i Azerbajdzjan, Georgien, Sydafrika, Myanmar, Kambodja, Thailand, Filippinerna och Indonesien. Universitetet har under 2018 även beviljats EU-medel för sitt arbete med utomeuropeisk mobilitet (Erasmus+ International Credit Mobility) och erbjuder stipendier för in- och utresande studenter samt lärare och övrig personal från stora delar av världen. Uppsala universitet fick för 2018 160 stipendier, vilket innebär att Uppsala universitet var det svenska lärosäte som fick flest stipendier.

Under året har Uppsala universitets kontor i Hanoi fortsatt att bidra till samverkan med såväl svenska lärosäten aktiva i Vietnam som vietnamesiska lärosäten. Från och med hösten 2018 finns ett samarbete mellan lärarutbildningen vid Uppsala universitet och Concordia International School Hanoi. De första studenterna inom ett samarbete avseende studier på kandidat- och 1 årig masternivå (3 + 1 samarbetet) mellan institutionen för informationsteknologi vid Uppsala universitet och Hanoi University of Science and Technology har nu påbörjat sin utbildning vid Uppsala universitet. Ett nytt studentutbytesavtal har också skrivits mellan institutionen för företagsekonomi vid Uppsala universitet och Foreign Trade University Hanoi. Under 2018 har en ny omgång av masterutbildningen i Public Management vid Vietnam National University påbörjats, där lärare från Uppsala universitet undervisar på två kurser. Kontoret har under året även bistått dryga tioalet studenter i deras MFS (Minor Field Study)-projekt. Institutionen för kulturanthropologi och etnologi och motsvarande institution vid Vietnam National University har beviljats Linnaeus Palme medel för student- och lärarutbyte.

2.6. Hållbar utveckling

Uppsala universitet bidrar till en hållbar utveckling ur ett ekologiskt, socialt och ekonomiskt perspektiv genom den utbildning som bedrivs. Program och kurser med särskilt fokus på frågor kring hållbar utveckling bedrivs på såväl grundnivå som avancerad nivå inom alla tre vetenskapsområdena.

Uppsala universitet och Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) driver tillsammans ett masterprogram om hållbar utveckling för att möta de ökade hållbarhetskraven från olika delar av samhället. Centrum för miljö- och utvecklingsstudier (CEMUS) arbetar med tvärvetenskaplig och studentledd utbildningsverksamhet vid universitetet och verkar för ett ökat utbud av kurser och program med fokus på hållbar utveckling. CEMUS verksamhet har växt under året genom ökat engagemang av SLU, där nya kurser utvecklats.

Swedish International Centre of Education for Sustainable Development (SWEDES) arbetar med utbildning för hållbar utveckling som en integrerad del av Sveriges arbete med Agenda 2030 och de globala hållbarhetsmålen. SWEDES har också ett särskilt regeringsuppdrag att ansvara för UNESCOs Global Action Programme (GAP) för lärande för hållbar utveckling.

2.7. Jämställdhet

För hela universitetet är det fler kvinnor än män som studerar på utbildning på grundnivå och avancerad nivå, men fördelningen mellan män och kvinnor ligger inom jämställdhetsintervallet (40–60 procent, tabell 2.11 och 2.12).

På grundnivå och avancerad nivå ligger könsfördelningen på gränsen eller utanför jämställdhetsintervallet vid vetenskapsområdena för humaniora och samhällsvetenskap samt medicin och farmaci. Det är en majoritet kvinnor inom vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap samt en stor majoritet kvinnor inom medicin och farmaci. Vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap har i sin tur fler män än kvinnor. På grundnivå ligger könsfördelningen inom jämställdhetsintervallet, men på avancerad nivå utanför intervallet.

För hela universitetet är det fler män än kvinnor som studerar på utbildning på forskarnivå, men fördelningen mellan män och kvinnor ligger inom jämställdhetsintervallet (40–60 procent, tabell 2.13). Könsfördelningen har varit relativt stabil de senaste åren. Andelen kvinnor bland nyantagna forskarstudier ökade under 2018 och fler kvinnor än män antogs till forskarutbildningen under året (tabell 2.5).

Könsfördelningen ligger inom jämställdhetsintervallet inom forskarutbildningen vid vetenskapsområdena för

Tabell 2.11. Antal helårsstudenter och könsfördelning inom utbildning på grundnivå 2014–2018

	2018	2017	2016	2015	2014
Hela Uppsala universitet	18 372	18 299	18 261	18 640	19 338
– kvinnor (%)	59	59	57	57	57
– män (%)	41	41	43	43	43
HumSam	12 172	12 229	11 799	12 027	12 686
– kvinnor (%)	60	60	59	59	59
– män (%)	40	40	41	41	41
MedFarm	2 697	2 635	2 696	2 792	2 746
– kvinnor (%)	74	74	73	73	73
– män (%)	26	26	27	27	27
TekNat	3 503	3 435	3 766	3 821	3 906
– kvinnor (%)	42	42	40	39	38
– män (%)	58	58	60	61	62

Siffrorna är uppdaterade jämfört med årsredovisningen för 2017.

Källa: Ladok

Tabell 2.12. Antal helårsstudenter och könsfördelning inom utbildning på avancerad nivå 2014–2018

	2018	2017	2016	2015	2014
Hela Uppsala universitet	6 163	6 076	5 887	5 936	5 744
– kvinnor (%)	57	56	56	57	56
– män (%)	43	44	44	43	44
HumSam	2 757	2 752	2 790	2 809	2 773
– kvinnor (%)	63	63	62	62	60
– män (%)	37	37	38	38	40
MedFarm	1 553	1 571	1 449	1 517	1 432
– kvinnor (%)	70	70	70	70	71
– män (%)	30	30	30	30	29
TekNat	1 853	1 753	1 648	1 610	1 394
– kvinnor (%)	37	35	35	35	34
– män (%)	63	65	65	65	66

Siffrorna är uppdaterade jämfört med årsredovisningen för 2017.

Källa: Ladok

Tabell 2.13. Antal doktorander (heltidsekvivalenter) inom utbildning på forskarnivå 2014–2018

	2018	2017	2016	2015	2014
Hela Uppsala universitet	1 504	1 620	1 647	1 704	1 742
– kvinnor (%)	45	45	44	45	46
– män (%)	55	55	56	55	54
HumSam	463	488	488	485	519
– kvinnor (%)	48	50	49	50	51
– män (%)	52	50	51	50	49
MedFarm	419	472	486	507	519
– kvinnor (%)	56	56	55	57	56
– män (%)	44	44	45	43	44
TekNat	621	659	673	712	704
– kvinnor (%)	36	34	33	33	34
– män (%)	64	66	67	67	66

Siffrorna är uppdaterade jämfört med årsredovisningen för 2017.

Källa: Ladok

humaniora och samhällsvetenskap samt medicin och farmaci. För vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap, som har lägst andel kvinnor, var andelen kvinnor 36 procent under 2018 (tabell 2.5).

Jämställhetsfrågor inom utbildning ingår i arbetet med jämställdhetsintegrering, vilket beskrivs i avsnitt 4.2.2.

2.8. Breddad rekrytering

Sedan 2001 ska universitet och högskolor enligt högskolelagen aktivt främja och bredda rekryteringen till högskolan. Breddad rekrytering innebär att vidta åtgärder för att samhällsgrupper med proportionerligt låg övergång till högre utbildning i större omfattning påbörjar studier vid högskolor och universitet.

Uppsala universitet ingår i nätverket Include där ett tjugotal lärosäten arbetar med breddad rekrytering och breddat deltagande inom högre utbildning. Arbetet syftar till en mer proportionerlig fördelning av studentpopulationen med avseende på etnisk och social bakgrund, kön samt funktionsnedsättning.

Uppsala universitet upprättar sedan 2002 planer för breddad rekrytering och en ny plan beslutades i början av 2018 och gäller för perioden 2018–2020. I planen anges uppdrag som omfattar fem delprocesser eller typer av åtgärder. Dessa är direkta rekryteringsåtgärder, mottagandeåtgärder, inkluderande studier och retentionsåtgärder, åtgärder för information om arbetsmarknad och arbetslivsanknytning samt uppföljning.

Universitetet arbetar såväl centralt som via fakulteter, institutioner och program för breddad rekrytering, bättre mottagande av studenter och åtgärder för att fler studenter ska fullfölja sina studier. För att förbättra möjligheterna till studieframgång arbetar universitetet med varierande undervisnings- och examinationsformer för att möta blandade studentgrupper. Studenterna informeras också fortlopande om vilka stödfunktioner och stödåtgärder som finns, exempelvis studenthälsa, hjälp med studieteknik, informations- och litteratursökning och akademiskt skrivande.

I samarbetet runt mångfaldsbyrån ESMeralda arbetar universitetet tillsammans med Uppsala kommun och Uppsala studentkår för att öka intresset för högre studier i områden med låg övergång till universitetet.

2.9. Studentinflytande och studenthälsa

2.9.1. Studentinflytande

Studenterna har enligt högskolelagen rätt att vara representerade när beslut fattas eller beredning sker i ärenden som har betydelse för utbildningen eller studenternas situation. Konsistoriet har beslutat att sex studentkårer representerar studenterna vid Uppsala universitet: Uppsala studentkår, Farmaceutiska studentkåren, Gotlands studentkår Rindi, Uppsala teknolog- och naturvetarkår, Föreningen Uppsalaekonomerna och Juridiska föreningen. Beslutet gäller fram till 30 juni 2019. Därigenom finns representanter för utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå.

Universitetet har ett ingående samarbete med samtliga studentkårer. Dessa utser representanter till grupper på olika nivåer inom universitetet. Kårerna och deras underorgan är autonoma när det gäller att välja representanter till olika uppdrag. En samverkansgrupp fungerar som organ för samverkan mellan universitetet, studentkårerna och studentnationerna. Gruppen diskuterar regelbundet frågor som är relevanta för studenternas situation såsom utbildningskvalitet, internationalisering, studentboende och nationernas studiesociala arbete.

Rektor beslutade 2016 om ett stöd årligen avseende perioden 2016-07-01 till 2019-06-30 om 315 kronor per helårsstudent och doktorand (helårsekvivalent). Stödet inkluderar det bidrag som universitetet får från regeringen.

2.9.2. Studenthälsa

Studenthälsan vid Uppsala universitet har till uppgift att förebygga och avhjälpa hälsorisker och hälsoproblem som är särskilt relaterade till livet som student. Studenthälsan erbjuder kostnadsfria besök för studenter och utgör ett komplement till övrig vård inom regionen.

I universitetets riskanalys 2018 har risken för ökad psykisk ohälsa och stress hos studenter identifierats som en hög risk (avsnitt 4.5). För att möta och förebygga studenternas ökade psykiska ohälsa erbjuder Studenthälsan kurser, workshops och öppna föreläsningar inom olika teman som berör området. Studenthälsan samarbetar även med studentkårer och studentföreningar kring frågan. Uppsala universitet har inlett en dialog med Region Uppsala och Uppsala kommun om samverkan kring frågor som rör studenternas psykiska ohälsa.

Universitetet har under 2018 genomfört en upphandling beträffande fortsatt drift av en motionsanläggning som ska vara målgruppsanpassad för studenter.

2.10. Övrig redovisning i enlighet med regleringsbrevet

2.10.1. Klinisk utbildning

Läkarutbildningen

Antalet helårsstudenter inom läkarutbildningen var 1 069 (tabell 2.14). Uppdraget att bygga ut läkarutbildningen ytterligare kom i budgetpropositionen hösten 2017 och det krävs tid för planering vid förändringar av dimensioneringen, vilket har gjort det svårt att genomföra utbyggnaden fullt ut redan under 2018. Antalet programnybörjare har emellertid ökat på läkarutbildningen (tabell 2.18).

Utveckling av klinisk utbildning och forskning

Uppsala universitet tillfördes 916 tkr från Karolinska institutet för att under 2018 utveckla klinisk utbildning och forskning. Medlen har använts inom läkarprogrammet för att stimulera pedagogisk utveckling, nyfikenhet och experimentvilja samt för att ge ökad erfarenhet och kunskap. Det har skett genom stöd till pedagogiska projekt och deltagande i pedagogiska konferenser.

Redovisning av ALF-medel

Enligt uppdrag i regleringsbrevet för 2018 ska universitetet redovisa hur ALF-ersättningen har fördelats under året när det gäller lokalkostnader, lönekostnader och övriga kostnader. Av erhållna uppgifter från landstinget framgår att ersättningen fördelats enligt tabell 2.15.

Tabell 2.14. Antal helårsstudenter inom läkarutbildningen 2014–2018

	2018	2017	2016	2015	2014
Antal	1 069	1 070	1 032	1 091	1 039
– kvinnor (%)	59	58	56	56	56
– män (%)	41	42	44	44	44

Källa: Ladok

Tabell 2.15. Ersättning till Landstinget i Uppsala län för klinisk utbildning och forskning (ALF) 2014–2018, tkr

	2018	2017	2016	2015	2014
Årets ersättning	293 508	288 649	285 924	275 872	272 881
Kostnader för personal	-144 631	-148 226	-151 074	-146 326	-132 078
Kostnader för lokaler	-46 849	-43 459	-37 364	-38 542	-40 595
Övriga kostnader	-102 028	-96 964	-97 486	-136 125	-101 029
Årets resultat	0	0	0	-45 121	-821

Källa: Raindance och Akademiska sjukhuset

2.10.2. Nationellt ansvar för vissa ämnen

Universitetet hade 2018 ett nationellt ansvar för ämnena som redovisas i tabell 2.16. Vissa utbildningar med nationellt ansvar är resurskrävande eftersom antalet studenter är få och kravet på att upprätthålla forskningsanknytningen ändå kvarstår. Samtidigt bidrar de till att upprätthålla en bredd i det nationella utbildningsutbudet.

Inom seismologi anpassas antalet platser till efterfrågan eftersom kurserna utlyses med platsgaranti.

Kurser på grundnivå erbjuds i samtliga språk med nationellt ansvar och kan, med undantag av albanska, även studeras på avancerad nivå inom ramen för bredare huvudområden. För kurser i albanska, finska, estniska, serbiska, kroatiska och bosniska finns det platsbegränsningar på IT-distanskurser på A-nivå om 30 hp och 15 hp (55 platser) och fristående kurser i grammatik för nybörjare (7,5hp) och realia-kurser (7,5 hp) som samläses med A-kurser (30 platser). Till övriga kurser i albanska, finska, estniska, serbiska, kroatiska och bosniska har samtliga behöriga sökanden kunnat erbjudas plats.

Inom estetik erbjuds utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Universitetet erbjuder 25 platser på A-nivå (varje termin), 20 platser på B-nivå (endast vårtermin), 15 på C-nivå (endast hösttermin) och 15 på avancerad nivå (antagning varje termin).

Vid universitet ges kurser inom ämnet egyptologi på grundnivå för kandidatexamen. Universitetet erbjuder 40 platser på A-nivå (endast hösttermin), 20 platser på B-nivå (endast vårtermin), 15 platser på C-nivå (endast hösttermin) och 10 platser på D-nivå (endast vårtermin).

Tabell 2.16. Antal helårsprestationer (hpr) och sökande för vissa ämnen 2018 och antalet helårsstudenter (hst) 2014–2018

Ämne	hst 2018	hpr 2018	Antal sökande 2018	hst 2017	hst 2016	hst 2015	hst 2014
Albanska	13	7	122	12	12	8	4
– kvinnor/män (%)	65/35	58/42	64/36	66/34	–	–	–
Assyriologi	12	8	292	22	23	20	17
– kvinnor/män (%)	52/48	50/50	50/50	52/48	–	–	–
Bosniska, kroatiska och serbiska	24	8	469	19	18	17	19
– kvinnor/män (%)	64/36	68/32	65/35	62/38	–	–	–
Egyptologi	30	18	287	32	31	19	24
– kvinnor/män (%)	62/38	67/33	60/40	60/40	–	–	–
Estetik	29	18	419	29	29	28	25
– kvinnor/män (%)	64/36	59/41	67/33	51/49	–	–	–
Estniska	24	10	333	23	25	24	27
– kvinnor/män (%)	57/43	59/41	47/53	62/38	–	–	–
Finska	25	13	551	20	25	26	25
– kvinnor/män (%)	63/37	64/36	62/38	71/29	–	–	–
Hindi	32	19	423	7	9	6	10
– kvinnor/män (%)	53/47	52/48	58/42	41/59	–	–	–
Kurdiska	11	2	104	11	13	19	15
– kvinnor/män (%)	54/46	29/71	60/40	61/39	–	–	–
Persiska	5	5	47	8	8	6	8
– kvinnor/män (%)	42/58	47/53	60/40	59/41	–	–	–
Seismologi	9	6	65	5	7	10	9
– kvinnor/män (%)	50/50	65/35	42/58	78/22	–	–	–
Turkiska språk	31	17	300	34	36	49	62
– kvinnor/män (%)	73/27	67/33	62/38	75/25	–	–	–

Källa: Ladok

2.10.3. Internationell lärarfortbildning med mera

Antalet deltagare i internationell lärar- och modersmåls-lärarfortbildning har sjunkit sedan 2016. Efter de senaste årens relativt höga antal deltagare minskade det totala antalet till 1 728, vilket är en minskning med 20 procent i jämförelse med 2017 (tabell 2.17). Inom området fortbildning för modersmåls lärare, nyanländas lärande och studiehandledning minskade antalet deltagare med 54 procent. Minskningen kan delvis förklaras av att Erasmus+-projektet Education for Equity – Social, Linguistic and Cultural

Inclusion har avslutats. För 2019 planeras antalet kurser utökas.

I samband med att projektet Education for Equity avslutades har universitetet tillsammans med partners under året publicerat en bok och arrangerat ett antal kurstillfällen för lärare och personal som arbetar med att förhindra tidiga skolavhopp och stärka studieresultat. Inom ramen för det europeiska utbildningsprogrammet Pestalozzi genomfördes en veckolång utbildningsinsats för europeiska lärare under temat Education – Inclusion – Integration; crucial for newly arrived young people in Europe.

Tabell 2.17. Antal deltagare i vissa språkutbildningar 2014–2018

	2018	2017	2016	2015	2014
Internationell lärarfortbildning	1 728	2 171	2 294	1 855	1 248
Fortbildning för modersmåls lärare*	587	1 268	1 244	798	1 252
Europarådets språkprojekt	—**	—**	—**	—**	132
Summa deltagare	2 315	3 439	3 538	2 653	2 632

Könsfördelning är ej tillgänglig.

* Under 2018 inkluderar fortbildning för modersmåls lärare även nyanländas lärande och studiehandledning.

** Olika delar som kan hänföras till Europarådets språkprojekt är integrerade i alla delar av verksamheten.

Källa: Återrapportering från vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap

2.10.4. Vägledning inom lärar- och förskolläraryt utbildning

Insatserna för vägledning inom lärar- och förskolläraryt utbildningarna utgörs bland annat av möjligheten för lärar- och förskolläraryt studenter att ta del av studievägledarnas stöd. I enskilda samtal informerar och bidrar studievägledarna med råd om vilka inriktningar eller ämneskombinationer som kan vara attraktiva på arbetsmarknaden samt vilka ämneskombinationer som kan leda till svårigheter att försörja sig som lärare efter uttagen examen.

Universitetet har gjort riktade marknadsföringsinsatser för att rekrytera studenter till ämneslärarprogrammet med inriktning mot moderna språk, naturvetenskap och teknik. Genom satsningar på alumnverksamheten har universitetet dessutom försökt inspirera utbildade lärare som inte längre arbetar inom skolan att återkomma till läraryrket.

2.10.5. Avvägningar i utbildningsutbudet

Utbildningsutbudet vid Uppsala universitet utvecklas genom strategiska satsningar och den kontinuerliga kvalitetsutveckling som bedrivs inom utbildningarna. Dessa båda delar samverkar och ska inte ses som åtskilda. Utvecklingsarbetet baseras på ett löpande analysarbete för att anpassa utbildningsutbudet efter samhällets behov, studenternas efterfrågan och förändringar i omvärlden som ställer nya krav på kunskap och utbildning. Detta arbete bedrivs i samarbete med arbetsgivare och intresseorganisationer men också med studenter, studentkårer, alumnföreningar samt genom omvärldsanalys och analys av det nationella utbildningsutbudet inom olika vetenskapsområden. Följaktligen har den ökning av takbeloppet som tilldelats Uppsala universitet år 2018 bland annat använts för strategisk förnyelse av utbildningsutbudet. Flera nya utbildningsprogram kommer att starta under kommande år och särskilda medel har avsatts för fristående kurser (se avsnitt 2.2.1).

En bra balans mellan utbildningsprogram och fristående kurser är viktig för att kunna erbjuda ett brett och flexibelt utbildningsutbud samt skapa förutsättningar för ett livslångt lärande. Universitetets anpassning till den sänkning av takbeloppet som genomfördes för några år sedan innebar en minskning av fristående kurser. Detta beror på att det tar längre tid att göra förändringar i utbildningsprogram som går över flera år. En konsekvens är emellertid att utbildningsutbudet har blivit mindre flexibelt. Andelen programkurser har å andra sidan ökat de senaste åren. Uppfattningen är också att studenterna i allt högre grad efterfrågar programbunden utbildning. Utbildningsprogrammen utgör vidare en del i universitetets strävan att öka antalet studenter på avancerad nivå. Utbildningarna på avancerad nivå syftar såväl till att tillgodose arbetsmarkna-

dens och studenternas behov som att tillförsäkra en fortsatt god rekryteringsbas för utbildning på forskarnivå.

Vid Campus Gotland har universitetet målsättningen att öka antalet campusutbildningar. Utökningen ska ske dels genom nya platser, dels genom en omfördelning av platser från nätbaserad utbildning. Som ett led i detta arbete startade sju nya utbildningsprogram på Campus Gotland under 2018.

Inom utbildningar som rör hälso- och sjukvårdsområdet är programmen till största del yrkesprogram med bundna studiegångar. Förändringsarbetet är därför långsiktigt och påverkas av faktorer i omvärlden, exempelvis tillgång till verksamhetsförlagd utbildning (VFU), riktade satsningar från regeringen eller krav på att erhålla legitimation. Huvuddelen av de utbildningar som rör hälso- och sjukvårdsområdet är campusbaserade. Distansutbildningen sker främst genom fristående kurser. Inom det farmaceutiska området finns ett stort intresse för nätbaserade kurser på distans, dels från andra apotekarutbildningar inom Sverige och dels som fristående kurser vilka är tillgängliga för redan yrkesverksamma farmaceuter. Sjuksköterskeprogrammet och biomedicinska analytikerprogrammen är anpassade för att kunna ges delvis på distans i Visby respektive Sundsvall.

Inom lärar- och förskolläraryt utbildningar har prioriteringarna till stor del styrts av de riktade utbyggnader som påbörjades 2015.

Mot bakgrund av de senaste årens flyktingströmmar har ett antal prioriteringar i utbildningsutbudet gjorts. Utöver kurserna förberedande utbildning i svenska (FUS) och behörighetsgivande utbildning i svenska (BUS) har även en kurs på nivån under FUS utvecklats. För att möta det ökande behovet av kurser i svenska som andraspråk har volymen i dessa utbildningar ökat. En kurs med fokus på vuxnas lärande har även utvecklats samt nya kurser för modersmålslärare.

2.10.6. Antal programnybörjare, helårsstudenter och examinerade de senaste åren på utbildningar som leder till vissa examina

Uppsala universitet har haft och har i uppdrag att bygga ut utbildningar som leder till examen på barnmorske-, civilingenjör-, förskolläraryt-, grundläraryt- (F-3), högskoleingenjör-, ämnesläraryt-, ämnesläraryt- efter kompletterande pedagogisk utbildning, läraryt-, sjuksköterske-, specialläraryt-, samt specialistsjuksköterskeutbildning.

För utbildningar som leder till ämnesläraryt-examen, ämnesläraryt-examen som avläggs efter kompletterande pedagogisk utbildning och specialläraryt-examen uppnåddes utbyggnaden både 2017 och 2018 (tabell 2.18). Inom förskolläraryt utbildningen nåddes målet 2017, men inte 2018 då

Tabell 2.18. Antal programnybörjare, helårsstudenter och examinerade på utbildningar som leder till vissa examina 2014–2018

		2018	2017	2016	2015	2014
Barnmorskeexamen	Antal programnybörjare	14	20	22	23	25
	– kvinnor/män (%)	100/0	100/0	100/0	100/0	100/0
	Antal helårsstudenter	24	30	33	34	37
	– kvinnor/män (%)	100/0	100/0	97/3	100/0	100/0
	Antal examinerade	18	19	26	24	26
– kvinnor/män (%)	100/0	95/5	100/0	100/0	100/0	
Civilingenjörsexamen	Antal programnybörjare	563	527	524	577	572
	– kvinnor/män (%)	35/65	39/61	40/60	42/58	36/64
	Antal helårsstudenter	2 178	2 230	2 295	2 315	2 232
	– kvinnor/män (%)	38/62	37/63	37/63	36/64	35/65
	Antal examinerade	280	364	384	408	371
– kvinnor/män (%)	35/65	35/65	41/59	38/62	39/61	
Förskolläraexamen	Antal programnybörjare	291	336	221	239	235
	– kvinnor/män (%)	93/7	93/7	89/11	88/12	89/11
	Antal helårsstudenter	680	667	611	615	554
	– kvinnor/män (%)	93/7	92/8	91/9	92/8	93/7
	Antal examinerade	153	155	117	132	5
– kvinnor/män (%)	92/8	96/4	95/5	94/6	80/20	
Grundläraresexamen F-3	Antal programnybörjare	165	215	193	198	147
	– kvinnor/män (%)	87/13	87/13	87/13	81/19	87/13
	Antal helårsstudenter	500	503	456	399	310
	– kvinnor/män (%)	88/12	88/12	88/12	89/11	90/10
	Antal examinerade	82	58	59	37	–
– kvinnor/män (%)	94/6	88/12	93/7	100/0	–	
Högskoleingenjörsexamen	Antal programnybörjare	177	147	153	163	167
	– kvinnor/män (%)	23/77	21/79	20/80	26/74	16/84
	Antal helårsstudenter	392	391	402	429	401
	– kvinnor/män (%)	23/77	22/78	22/78	21/79	20/80
	Antal examinerade	91	101	119	94	97
– kvinnor/män (%)	29/71	23/77	21/79	23/77	23/77	
Ämnesläraresexamen	Antal programnybörjare	331	316	258	265	187
	– kvinnor/män (%)	45/55	48/52	48/52	44/56	48/52
	Antal helårsstudenter	725	707	660	587	470
	– kvinnor/män (%)	51/49	52/48	54/46	53/47	53/47
	Antal examinerade	92	80	59	13	28
– kvinnor/män (%)	62/38	62/38	56/44	69/31	54/46	
Ämnesläraresexamen som avläggs efter kompletterande pedagogisk utbildning	Antal programnybörjare	141	164	141	130	74
	– kvinnor/män (%)	56/44	57/43	50/50	46/54	47/53
	Antal helårsstudenter	184	175	159	119	59
	– kvinnor/män (%)	57/43	57/43	48/52	47/53	43/57
	Antal examinerade	84	72	47	17	–
– kvinnor/män (%)	50/50	56/44	55/45	47/53	–	
Läkarexamen	Antal programnybörjare	255	232	239	232	237
	– kvinnor/män (%)	61/39	62/38	61/39	58/42	51/49
	Antal helårsstudenter	1 069	1 070	1 032	1 091	1 039
	– kvinnor/män (%)	59/41	58/42	56/44	56/44	56/44
	Antal examinerade	184	165	163	157	152
– kvinnor/män (%)	61/39	56/44	60/40	55/45	60/40	
Sjuksköterskeexamen	Antal programnybörjare	273	271	264	251	280
	– kvinnor/män (%)	83/17	81/19	79/21	82/18	82/18
	Antal helårsstudenter	607	602	604	628	595
	– kvinnor/män (%)	84/16	84/16	84/16	85/15	84/16
	Antal examinerade	181	172	189	172	156
– kvinnor/män (%)	87/13	86/14	86/14	86/14	80/20	

		2018	2017	2016	2015	2014
Speciallärarexamen	Antal programnybörjare	37	55	21	28	–
	– kvinnor/män (%)	95/5	100/0	90/10	100/0	–
	Antal helårsstudenter	58	25	16	16	–
	– kvinnor/män (%)	99/1	99/1	97/3	100/0	–
	Antal examinerade	22	–	–	–	–
– kvinnor/män (%)	100/0	–	–	–	–	
Specialistsjuksköterskeexamen	Antal programnybörjare	163	133	114	137	140
	– kvinnor/män (%)	86/14	83/17	87/13	85/15	85/15
	Antal helårsstudenter	138	130	112	123	120
	– kvinnor/män (%)	82/18	86/14	85/15	82/18	85/15
	Antal examinerade	108	132	123	109	104
– kvinnor/män (%)	84/16	87/13	85/15	80/20	85/15	

Källa: Ladok och åiterrapportering från vetenskapsområdena

antalet programnybörjare minskade. Att universitetet inte når målet för utbyggnad av förskolläraryrket beror på lågt söktryck och universitetet har därför arbetat med att ta fram en ny kommunikationsstrategi för att öka studentrekryteringen. Uppsala universitet har haft i uppdrag att bygga ut grundläraryrket F-3 med 50 platser till 2016 och grundläraryrket (ingen specifik inriktning) med ytterligare 50 platser till 2017. År 2017 nåddes båda utbyggnaderna, men inte 2018 då antalet programnybörjare på grundläraryrket F-3 minskade. Uppdraget att bygga ut grundläraryrket (ingen specifik inriktning) nåddes emellertid 2018. Programmet hade 143 programnybörjare 2018 vilket är en ökning med 96 jämfört med 2014.

Inom utbildningarna som leder till barnmorske-, sjuksköterske- och specialistsköterskeexamen nås inte målen för utbyggnaden. Dock är utvecklingen inom specialist-sjuksköterskeutbildningen positiv och antalet programnybörjare har ökat med 30. Ett stort hinder för utbyggnaderna är bristen på verksamhetsförlagda (VFU) placeringar, men även söktrycket har varit lågt på vissa utbildningar.

Flera åtgärder har genomförts för att öka antalet sökande. Specialistsjuksköterskeutbildningarna ingår i en tidigarelagd nationell antagning för att underlätta planeringen för kliniskt verksamma sjuksköterskor. Även marknadsföringsåtgärder har genomförts, bland annat genom mer specifik information på webben för de olika inriktningarna och annonsering i tidningar och på webben. Barnmorskeprogrammet har under året genomgått omfattande förändringar för att attrahera fler studenter. Bland annat kan personer med sjuksköterskelegitimation nu söka till barnmorskeprogrammet direkt efter avslutad grundutbildning.

Vidare har antagningen till utbildningen tidigarelagts för att förenkla planeringen för de som redan är kliniskt verksamma. Inom utbildningen har mer självstudier och distansarbete möjliggjorts och marknadsföringsinsatser har genomförts.

Uppdragen att bygga ut civilingenjör-, högskoleingenjör- och läkarutbildningarna kom i budgetpropositionen hösten 2017 och det krävs tid för planering vid förändringar av dimensionering och utbud, vilket har gjort det svårt att genomföra dessa fullt ut redan under 2018. Antalet programnybörjare har emellertid ökat på dessa utbildningar.

2.10.7. Utbyggnad samhällsbyggnad

Utbyggnaden med inriktning mot samhällsbyggnad inom lantmäteriområdet, samhällsplanering och byggteknik innebär delvis en förnyelse av programutbudet. Utbyggnaden har sammantaget ännu inte fått något större genomslag eftersom uppdragen att bygga ut inom dessa områden kom med budgetpropositionen hösten 2017 och det krävs tid för planering vid förändringar i dimensionering och utbud. Högskoleingenjörutbildningen med inriktning mot byggteknik har förstärkts och antalet helårsstudenter har ökat med 5 jämfört med 2017. Vidare är ett civilingenjörprogram med inriktning mot industriell ekonomi under uppbyggnad och planeras starta 2020.

Arbetet med Lantmäteriprogrammet med juridisk och ekonomisk inriktning (180 hp) fortgår planenligt. Rektor har under året beslutat att inrätta programmet och det planeras att starta höstterminen 2019. Flera institutioner kommer att medverka i utbildningen.

Tabell 2.19. Antal helårsstudenter och erbjudna platser på sommarkurser som startat eller utökats 2018

		2018		2017	2016
		Helårsstudenter	Erbjudna platser	Helårsstudenter	Helårsstudenter
Medicin och makt 7,5 hp	Antal	55	500	28	25
	– kvinnor/män (%)	71/29		73/27	64/36
Språkvetenskap för lärare i franska 7,5 hp	Antal	1	15	–	–
	– kvinnor/män (%)	81/19			
Språkvetenskap för lärare i spanska 7,5 hp	Antal	1	15	–	–
	– kvinnor/män (%)	71/29			
Språkutvecklande arbetssätt i klassrummet 7,5 hp	Antal	6	50	–	–
	– kvinnor/män (%)	91/9			
Skönlitteratur ur ett andraspråksperspektiv 7,5 hp	Antal	7	50	–	–
	– kvinnor/män (%)	75/25			
Inledande programmering med Java 7,5 hp	Antal	33	130	31	8
	– kvinnor/män (%)	40/60		42/58	13/87
Dynamiska webbapplikationer 7,5 hp	Antal	27	130	8	–
	– kvinnor/män (%)	28/72		18/82	–
Innovation game 5 hp	Antal	1	18	1	1
	– kvinnor/män (%)	53/47		56/44	30/70
Droger, doping och spelberoende 5 hp	Antal	2	40	–	–
	– kvinnor/män (%)	48/52			
Kemi, biologi och ekologi hos tryffelsvamp 5 hp	Antal	1	30	–	–
	– kvinnor/män (%)	71/29			
Datorer och programmering 10 hp	Antal	68	500	–	–
	– kvinnor/män (%)	41/59			

Källa: Ladok och åiterrapportering från vetenskapsområdena

2.10.8. Sommarkurser

Universitetet har haft i uppdrag att bygga ut sommarkurser under 2018, vilket har lyckats väl (tabell 2.19). Under sommaren gavs sex nya kurser, inom fyra kurser utökades antalet platser och en kurs togs upp på nytt efter att ha varit vilande sedan läsåret 2015/2016. Drygt hälften av kurserna hade lärare som en uttalad målgrupp och utbyggnaden mätt som antalet helårsstudenter överskred uppdraget att utöka sommarkurserna med 45 helårsstudenter.

2.10.9. Kompletterande utbildning för personer med avslutad utländsk apotekar-, biomedicinsk analytiker-, receptarie- och psykologutbildning

Antal sökande, antagna, helårsstudenter, studenter som avbrutit sin utbildning samt en uppskattning av kostnaderna för kompletterande utbildning för personer med avslutad utländsk apotekar-, biomedicinska analytiker-, receptarie- och psykologutbildning presenteras i tabell 2.20.

Kompletterande utbildningar för apotekare och receptarie med avslutade utländska utbildningar

Kurspaketet om 70 högskolepoäng (hp) är en kompletterande utbildning till en redan befintlig utländsk farmaceututbildning och ger uppdaterade och kompletterande kunskaper i farmaceutisk vetenskap samt kunskap om och

förståelse för svensk terapitradition. Utbildningen ges till största del som webbaserad undervisning med lärarledda seminarier. Studenterna utbildas i färdigheter, förmågor och förhållningssätt som krävs för att kunna utöva yrket i det svenska samhället. Kurspaketet innehåller gemensamma kurser inom farmaceutisk kommunikation (2,5 hp), läkemedelsterapi i Sverige (7,5 hp), läkemedel i det svenska samhället (7,5 hp) samt en kurs med kompletterande farmaceutisk vetenskap som är nivåanpassad för apotekar- respektive receptarieutbildning (12,5 hp). Därutöver är verksamhetsförlagd utbildning, inklusive farmaceutiska författningar, en stor del av utbildningen (40 hp).

De viktigaste erfarenheterna som framkommit under tiden då utbildningarna givits är att söktrycket är högt och att antagningsprocessen är arbetskrävande. Vidare är studenterna motiverade och engagerade och många har väntat länge på att få komma ut på den svenska arbetsmarknaden. Efterfrågan på studenterna är också hög från arbetsmarknaden.

Det finns utmaningar kopplade till ansökningssystemet och studenternas behörighet. Studenterna har sökt till båda kurspaketerna för att öka sina möjligheter att bli antagna, vilket vållat problem längre fram i antagningsprocessen. Antagningsprocessen kommer därför att ses över.

Kontinuerliga utvärderingar kommer att genomföras efter varje kurs. Uppföljning av utbildningen kommer att ske

Tabell 2.20. Kompletterande utbildningar för personer med avslutad utländsk apotekar-, receptarie-, biomedicinsk analytiker- och psykologutbildning 2017–2018

	Apotekare och receptarie		Biomedicinsk analytiker		Psykolog	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Antal behöriga sökande	158	77	18	19	26	16
– kvinnor (%)	57	48	55	58	77	87
– män (%)	43	52	45	42	23	13
Antal antagna*	91	32	13	7	15	12
– kvinnor (%)	52	47	50	57	93	83
– män (%)	48	53	50	43	7	17
Antal helårsstudenter	55	15	9	3	12	3
– kvinnor (%)	55	47	55	57	85	84
– män (%)	45	53	45	43	15	16
Antal studenter som avbrutit studierna	0	1	1	0	0	1
– kvinnor (%)	0	100	100	0	0	100
– män (%)	0	0	0	0	0	0
Antal som genomgått utbildningen med godkänt resultat	23	–**	1	–**	0	–**
Uppskattning av total kostnaden för satsningen (tkr)	10 948	5 794	1 657	865	2 785	602
– varav planering (tkr)	628	3 720***	151	175	290	236
– varav antagning (tkr)	186	54	50	70	564	123
– varav validering (tkr)	110	120	20	20	146	76
– varav undervisning (tkr)	6 883	1 900	1 226	600	1 785	167
– varav verksamhetsförlagd utbildning (tkr)	3 141	0	210	0	0	0

* Här redovisas antal registrerade studenter.

** De första studenterna antogs höstterminen 2017.

*** Kostnad (3 500 tkr) för en projektgrupp som planerade utbildningen ingår.

Källa: Ladok och återrapportering från vetenskapsområdena

enligt den modell som den ordinarie utbildningen följer, genom att mäta studieresultat, genomströmning och inhämta studenternas synpunkter via kursvärderingar och diskussioner.

Kompletterande utbildningar för biomedicinsk analytiker med avslutade utländska utbildningar

Utbildningens omfattning (90 hp) och behörighetskrav har fastställts i samarbete med övriga lärosäten som uppdragits att anordna kompletterande utbildning för biomedicinska analytiker. Kurspaketet innehåller kurser i grundläggande biomedicinsk laborietvetenskap (11 hp) och biomedicinsk laborietvetenskap (49 hp). Därutöver innehåller paketet verksamhetsförlagd utbildning (15 hp) och avslutas med ett projektarbete (15 hp) som avser att ge alla studenter en tydlig vetenskaplig förankring inom huvudområdet. Den största delen av utbildningen utgörs av samläsning med ordinarie programstudenter.

De studenter som antagits har varierande kunskapsnivå, både ämnes- och nivåmässigt, vilket har ställt stora krav på individuella anpassningar av studiegången. Söktrycket var relativt högt med Uppsala som studieort, men betydligt lägre för platserna i Sundsvall.

Uppföljning av utbildningen kommer att genomföras enligt den modell som den ordinarie utbildningen följer, genom att mäta studieresultat, genomströmning och in-

hämta studenternas synpunkter via kursvärderingar och diskussioner.

En person har avbrutit studierna. Underlaget är därför inte tillräckligt stort för att redovisa systematiska orsaker till att studierna avbryts.

Kompletterande utbildning för psykologer med avslutade utländska utbildningar

Utbildningen, som inför året har minskat från maximalt 120 hp till 90 hp, innehåller såväl teoretiska som praktiska inslag. Individuella studieplaner har upprättats med hänsyn till de antagnas tidigare utbildning och arbetslivserfarenhet och i genomsnitt kompletterar studenterna antagna höstterminen 2018 med 69 hp med en spridning mellan 7,5 hp och 87 hp. Utbildningen inleds med de gemensamma kurserna Socialkunskap, etik och professionellt förhållningssätt (7,5 hp) samt Samtal och kommunikation (7,5 hp). Övriga kurser samläses med psykologprogrammet förutom handledningsmomentet på de kliniska kurserna. Utifrån de erfarenheter som gjorts utifrån den första studentkullen kommer de som antagits senare att erbjudas en kurs på 7,5 hp i klinisk psykologi med kognitiv beteendeterapeutisk inriktning. Andra förändringar som gjorts är att information om och träning i journalföring utifrån ett professionellt förhållningssätt till det svenska regelsystemet utökats.

Det förs en kontinuerlig dialog med Lunds universitet och Umeå universitet som också ger kompletterande utbildning för psykologer. Inför antagningsprocessen bjöds representanterna från de andra lärosätena till Uppsala för ett samordningsmöte för att diskutera erfarenheter gällande antagningsprocessen och hur det fortsatta arbetet ska bedrivas. Uppsala universitet och Lunds universitet, som antar studenter vid samma tidpunkt, utarbetade strategier för kommunikation under antagningsprocessen. Genom förändringar i den interna processen och att kommunikation tidigt inleddes med Lunds universitet fungerade antagningsprocessen smidigt. Inom ramen för Uppsala universitets samordningsuppdrag tydliggjordes också, i samråd med Lunds universitet och Umeå universitet, behörighetskraven avseende de sökandes kompletteringsbehov.

Uppföljning av utbildningen kommer att genomföras enligt den modell som den ordinarie utbildningen följer, genom att mäta studieresultat, genomströmning och inhämta studenternas synpunkter via kursvärderingar och diskussioner.

2.10.10. Bedömning av reell kompetens

Under 2018 har universitetet fortsatt att utveckla och organisera arbetet med bedömning av reell kompetens. Reell kompetens kan bedömas både för tillträde till en utbildning och för tillgodoräknande i en examen. Det är en möjlighet för den som helt eller delvis inte uppfyller de formella kraven men som kan styrka att tillräcklig kunskap eller erfarenhet förvärvat på annat sätt.

Under året har universitetet deltagit i två projekt gällande reell kompetens som samordnas av Universitets- och högskolerådet. Projekten gällde reell kompetens vid tillträde till läkarprogrammet respektive apotekare och receptarie och skedde i samverkan med andra lärosäten i Sverige. De två projekten hade olika målsättningar. Projektet som rörde tillträde till läkarprogrammet strävade efter att skapa samordnade bedömningar mellan de lärosäten som deltog i projektet, vilket innebär rättssäkerhet, likvärdiga

beslut samt effektiv handläggning. Projektet som rörde tillträde till apotekare- och receptarieutbildning strävade efter ett större engagemang i frågor rörande reell kompetens från ämnesföreträdare, vilket kan förväntas bidra till beslut med högre kvalitet. Utöver det har projektet arbetat med metodstöd som kan användas vid andra utbildningar.

Under året har också en projektanställd samordnare arbetat med ett projekt som syftar till att ta fram och följa upp metoder för validering vid universitetet centralt liksom vid universitetets fakulteter och institutioner. I arbetet ingick att ta fram varaktiga rutiner för hantering av bedömningar av reell kompetens, dels för tillträden till och dels för tillgodoräknande av studier. Projektet slutrapporterades i slutet av 2018.

2.11. Ekonomiskt resultat

För att följa indelningen enligt regleringsbrevet redovisas det ekonomiska resultatet för utbildning på forskarnivå tillsammans med forskning i kapitel 1 (Världsledande forskning). Övrig information om utbildning på forskarnivå redovisas samlat med utbildning på grundnivå och avancerad nivå i det här kapitlet.

Det ekonomiska resultatet av 2018 års verksamhet inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå enligt regeringens uppdrag visade ett överskott om 15 mnkr vilket är en förändring med 54 mnkr jämfört med föregående år. Det utgående myndighetskapitalet uppgick därmed till 326 mnkr.

Anslaget till utbildning har ökat med knappt 75 mnkr jämfört med 2017. I förändringen ingår en ökning av takbeloppet med 72 mnkr. Övrig ökning, 2 mnkr, avser ersättning till landstinget för klinisk utbildning (ALF).

Kostnaderna för utbildning på grundnivå och avancerad nivå ökade 34 mnkr eller knappt 2 procent i jämförelse med föregående år. Ökningen beror främst på att personalkostnaderna har ökat med 43 mnkr vilket är en förändring med 3,4 procent. Även driftkostnader och avskrivningarna har ökat medan lokalkostnaderna minskade.

Tabell 2.21. Ekonomiskt resultat för utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2014–2018, mnkr

	2018	2017	2016	2015	2014
Intäkter	1 992	1 904	1 841	1 824	1 779
Kostnader	-1 977	-1 943	-1 849	-1 799	-1 747
Årets kapitalförändring	15	-39	-8	25	32
Utgående balanserat kapital	326	315	355	375	350

Tabellen visar utbildning exklusive uppdragsutbildning. Utgående kapital justeras årligen för omdisponerat kapital.

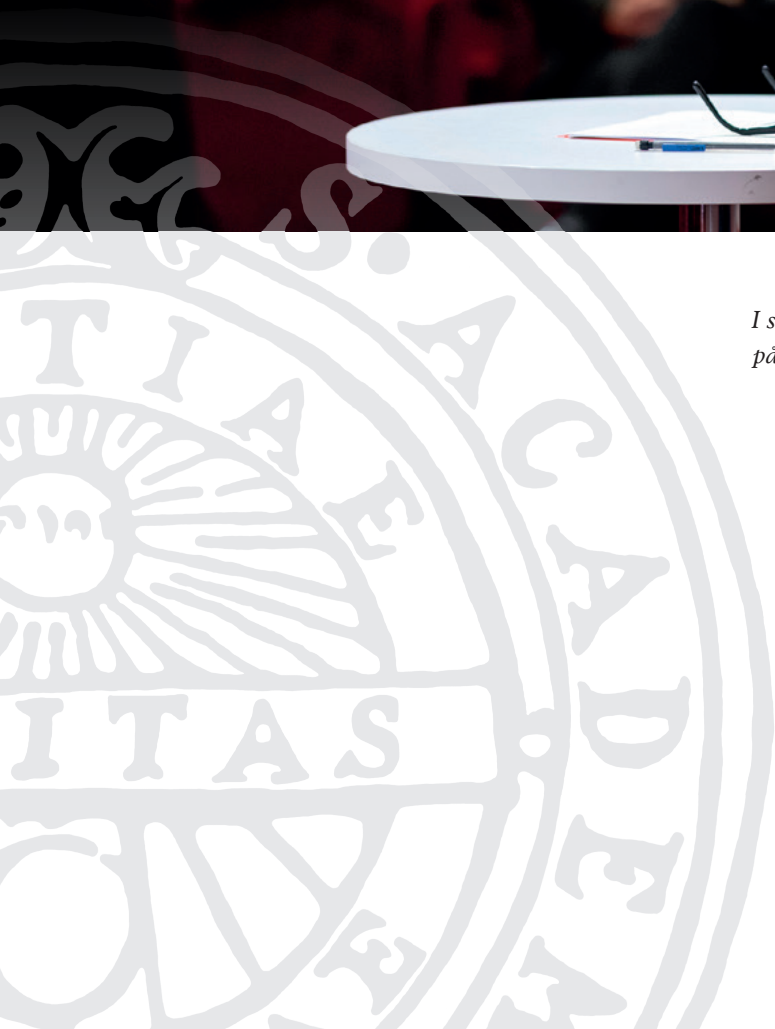
Källa: Raindance

Mötesplats för bildning och nytänkande

I september 2018 var det premiär för en ny samtalsserie med fokus på aktuella samhällsfrågor. Vid varje seminarium inleder forskare inom humaniora och samhällsvetenskap för att sedan diskutera frågorna med inbjudna gäster och övriga i publiken. Bilden är tagen i Humanistiska teatern, oktober 2018. Vid seminariet diskuterades varför tolerans är en nödvändig förutsättning för en fungerande demokrati.

FOTO: MIKAEL WALLERSTEDT

3. Samverkan

Uppsala universitet har av tradition en omfattande samverkan med det omgivande samhället inom en rad olika områden såväl regionalt, nationellt som internationellt. Universitetet har under året bland annat slutit ett nytt samarbetsavtal med GE Healthcare Life Sciences som ger forskare möjlighet att testa biologiska processer i stor skala och studenter erfarenheter av industriella processer vid det nyinvigda Testa Center. Uppsala Health Summit 2018 hade temat Care for Cancer och samlade 216 delegater från 31 länder. Vidare har Campus Gotlands samverkan med regionen stärkts bland annat inom det strategiska partnerskapet mellan universitetet och Region Gotland. Under Almedalsveckan arrangerade universitetet ett femtiotal seminarier.

Uppsala universitet har som mål att⁵:

- Samverkan med privat, offentlig och ideell sektor ska engagera alla delar av universitetet och bidra både till samhällets utveckling och till universitetets vitalitet.

3.1. Samverkan vid Uppsala universitet

Vid Uppsala universitet är samverkan en naturlig och integrerad del av verksamheten. Olika former av samverkan sker med både offentliga och privata aktörer samt på lokal, regional, nationell och internationell nivå. Samverkan kan exempelvis innefatta avancerade forskningssamarbeten, uppdragsutbildning och stödverksamhet av varierande karaktär. Viktiga delar av samverkan handlar också om att universitetet deltar aktivt i samhällsdebatter och kulturliv samt på olika sätt tillgängliggör forskningsresultat för en bredare allmänhet.

3.2. Prestationer inom samverkan

Universitetet har valt att presentera följande prestationer inom samverkan: omfattning av uppdragsutbildning och uppdragsforskning, antal adjungerade lärare samt antal företagsdoktorander. Utöver detta redovisas även patentärenden via Uppsala universitet Innovation (UUI) under året. Dessa prestationer beskriver i viss utsträckning hur väl universitetet når sitt mål inom samverkan.

3.2.1. Uppdragsforskning

Uppdragsforskning innebär att universitetet bedriver forskning i samverkan med beställare inom privat eller offentlig sektor. På detta sätt får samhället direkt nytta av kunskap och kompetens vid universitetet. Omfattningen av uppdragsforskningen kan variera från år till år beroende på slutförandet av enskilda projekt. Uppdragsforskning

⁵ Mål och strategier för Uppsala universitet (UFV 2013/110). Fastställt av konsistoriet 2014-11-26.

äger rum inom universitetets samtliga tre vetenskapsområden. Intäkter och kostnader redovisas i tabell 3.1.

Tabell 3.1. Intäkter och kostnader i uppdragsforskning 2014–2018, mnkr

	2018	2017	2016	2015	2014
Intäkter	88	87	112	114	129
Kostnader	-92	-93	-105	-119	-125
Årets kapitalförändring	-4	-6	7	-5	4

Källa: Raindance

3.2.2. Adjungerade lärare och företagsdoktorander

Att adjungera personer från näringslivet eller offentlig verksamhet som lärare samt att anta företagsdoktorander gör att universitetet och arbetslivet knyts närmare till varandra. Ömsesidigt kunskapsutbyte och mer verksamhetsnära forskning och utbildning är några av fördelarna. Antalet adjungerade lärare har ökat relativt kraftigt de senaste åren, från 100 personer år 2014 till 161 personer år 2018 (tabell 3.2). Detta beror till stor del på att lärarutbildningen ökat sin professionsanknytning och att fler anställda vid Akademiska sjukhuset har adjungeras till universitetet. Könsfördelningen bland adjungerade lärare var år 2018 helt jämställd.

Antalet företagsdoktorander ligger på samma nivå som 2017. 70 procent av doktoranderna i den här gruppen är män.

Tabell 3.2. Antal adjungerade lärare samt företagsdoktorander 2014–2018

	2018	2017	2016	2015	2014
Adjungerade lärare	161	156	144	122	100
– kvinnor (%)	50	47	45	44	40
– män (%)	50	53	55	56	60
Företagsdoktorander	37	33	34	39	37
– kvinnor (%)	30	30	15	21	24
– män (%)	70	70	85	79	76

Källa: Primula och Ladok

3.2.3. Uppdragsutbildning

En del av universitetets samverkan med omvärlden sker genom uppdragsutbildning. Uppdragsutbildning ger möjlighet till ömsesidig nytta genom att uppdragsgivare och utbildningsdeltagare får ta del av relevant forskning. Undervisande forskare och lärare får i sin tur ta del av de yrkesverksamma aktuella problem och frågeställningar, vilket berikar utbildningen på grundnivå och avancerad nivå. Utbildningarna bygger på universitetets forskning och är utvecklade i nära samverkan med uppdragsgivare.

Genom uppdragsutbildning har universitetet under 2018 bidragit till kompetensutveckling för bland annat myndighetschefer, poliser, läkare, lärare, skollära och en rad andra yrkesverksamma vilket bidrar till universitetets mål gällande samverkan för samhällets utveckling och universitetets vitalitet.

Uppdragsutbildning bedrivs både vid enskilda institutioner och genom koordinering från universitetsförvaltningen. Antalet deltagare som genomfört utbildningar med högskolepoäng (mätt som helårsstudenter) uppgick 2018 till 452. Ett stort antal uppdragsutbildningar vid universitetet är inte poänggivande och cirka 2 000 personer har genomgått sådana uppdragsutbildningar under 2018.

En betydande del av uppdragsutbildningen rör vidareutbildning av lärare, skollära och annan skolpersonal på uppdrag av Skolverket och kommuner. Efterfrågan på dessa utbildningar har ökat under 2018 och kommer framförallt från närområdet. Rektorsprogrammet är en statlig reglerad befattningsutbildning för rektorer och förskolechefer. Universitetet är ett av sex lärosäten som bedriver dessa utbildningar på uppdrag av Skolverket fram till 2021.

Under året har det inom medicinområdet bland annat anordnats 15 specialistkurser för ST-läkare med totalt drygt 700 deltagare från stora delar av landet. Region Uppsala har köpt utbildning i hjärtsvikt för sjuksköterskor. Deltagarna kom från offentlig och privat primärvård, kommunal vård samt sjukhusvård och det är första gången denna typ av samutbildning ges.

Utbildningar inom människohandel, brott i nära relationer, brott mot barn och ungdomar, krisstöd, unga lagöverträdare och fördjupning i demokrati och hatbrott har genomförts för Polismyndigheten. Vid Försäkringskassan har utbildningar för chefer i staten och för HR-funktion genomförts.

Universitetet har under 2018 utökat samarbetet med Kriminalvården genom ett chefsförsörjningsprogram. Andra myndigheter som universitetet har genomfört uppdragsutbildningar för är Svenska kyrkan, Skolinspektionen, Läkemedelsverket, Kemikalieinspektionen och Diskrimineringsombudsmannen.

Uppsala universitet har fortsatt haft ett regeringsuppdrag inom området mänskliga rättigheter. Under året har tre grundutbildningar inom mänskliga rättigheter, varav en riktad till chefer, genomförts. Vidare har 15 verksamhetsanpassade utbildningsinsatser hos bland annat Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Kriminalvården och flera länsstyrelser genomförts. Seminarier har hållits under Almedalsveckan och vid Mänskliga rättighetsdagarna i Stockholm.

Internationellt pågår samarbete med Vietnam National University kring utbildning av statstjänstemän i Vietnam.

I tabell 3.3 redovisas intäkter för uppdragsutbildning.

Tabell 3.3. Intäkter i poänggivande och icke poänggivande uppdragsutbildning (mnkr) samt antal helårsstudenter i poänggivande utbildningar 2014–2018

	2018	2017	2016	2015	2014
Intäkter	97	83	83	94	87
Kostnader	-97	-80	-84	-88	-80
Årets kapitalförändring	0	3	-1	6	7
Antal helårsstudenter	452	269	310	325	406
– kvinnor (%)	83	76	73	75	66
– män (%)	17	24	27	25	34

Intäkter och kostnader åren 2014–2015 har korrigerats jämfört med tidigare års redovisningar. Tidigare år inkluderades beställd utbildning och yrkeshögskoleutbildning (Yh-utbildning).

Källa: Raintance

3.2.4. Patent och företag

Under 2018 har 80 ärenden från forskare och studenter vid Uppsala universitet genomlysts avseende immaterialrättsliga aspekter (patent, avtal och immateriella rättigheter). 26 patentansökningar har lämnats in där Uppsala universitet Innovation givit stöd, 13 från forskare och lärare vid Uppsala universitet och 13 från andra lärosäten. Under 2018 har två företag startats med finansiellt stöd från Uppsala universitet Holding AB. 33 bolag har startats av studenter aktiva vid Uppsala universitet med stöd från Drivhuset (tabell 3.4).

3.3. Uppsala universitet – en aktör i samhället

Uppsala universitet bidrar på en rad olika sätt till lokal, regional, nationell och global utveckling och tillväxt genom sin verksamhet i Uppsala och på Gotland. Universitetet medverkar i såväl strategisk planering som operativa verksamheter för att gemensamt stärka Uppsalaregionen och Gotland. Dessa olika insatser bidrar till att nå universitetets mål om samverkan med privat, offentlig och ide-

ell sektor. Vidare har universitetet ett stort engagemang i samhällsdebatter och kulturlivet.

3.3.1. Strategiska samverkansavtal

Uppsala universitet har en ambition att utveckla strategiska partnerskap med externa organisationer för att stärka universitetets forskning och utbildning samt bidra till samhällsnytta och innovation. De strategiska partnerskapen karakteriseras av långsiktighet och ömsesidighet. I nuläget har Uppsala universitet strategiska partnerskap med ABB, Uppsala kommun, Region Gotland och Research Institutes of Sweden (RISE) samt en överenskommelse om samverkan med NCC.

Universitetet och GE Healthcare Life Sciences har slutit ett långsiktigt samverkansavtal som ger universitetets forskare möjlighet att testa biologiska processer i stor skala och ge studenterna erfarenheter av industriella processer. Verksamheten bedrivs vid Testa Center, som invigdes under 2018, och finansieras delvis av Vinnova. Verksamheten kan bidra till att Sverige behåller en ledande position inom biologiska processer och framtagning av biologiska läkemedel.

Inom Stiftelsen för samverkan mellan universiteten i Uppsala, näringsliv och samhälle (STUNS) är verksamheten koncentrerad till tre strategiska fokusområden: life science genom verksamheten Uppsala BIO, energi och miljö genom verksamheten STUNS Energi samt innovation och affärer genom verksamheten Uppsala Innovation Centre (UIC). Uppsala BIO främjar tillväxten av en stark och hållbar livsvetenskapssektor i Uppsalaregionen genom arbete inom etableringar, nätverk, investeringar och finansiering samt synlighet och varumärkesuppbyggnad. STUNS Energi har ett väl etablerat samarbete med kommunala fastighetsbolag, Uppsala universitet och Region Uppsala avseende införande av ny energi- och miljöteknik. Regionens företagsinkubator UIC, som ägs av STUNS, Uppsala kommun, Uppsala universitets och Sveriges lantbruksuniversitets holdingbolag, har i en jämförelse av 259 företagsinkubatorer med universitetskoppling rankats till den 4:e bästa i världen.

Uppsala universitets samverkansavtal med Uppsala kommun reviderades under 2018, med hållbar samhällsbyggnad som huvudtema.

En nära samverkan med arbetsgivare och andra avnämare är av central betydelse inom alla tre vetenskapsområden, särskilt inom de utbildningar där verksamhetsförlagda moment ingår. Beträffande den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) som ingår i lärarprogrammen samverkar universitetet med 18 skolhuvudmän i Uppsala, Västmanlands, Gävleborgs och Stockholms län samt Region

Gotland. Dessutom förekommer samarbeten med kommuner och friskolor i hela landet i samband med den lärarutbildning som bedrivs på distans. Inom medicin, farmaci och vård är kontinuerlig samverkan med Region Uppsala och Akademiska sjukhuset en förutsättning för kvalitets-säkring och vidareutveckling av utbildning och forskning. Inom ramarna för utbildningar inom medicin, farmaci och vård samverkar universitetet även med flera andra regioner, landsting, kommuner, apotek och myndigheter.

Samarbetet inom Lärosäten Öst, där Uppsala universitet, Mälardalens högskola, Sveriges lantbruksuniversitet, Högskolan Dalarna, Högskolan i Gävle och Örebro universitetet ingår, har utvecklats under året. Lärosäten Öst ska bland annat arbeta för att stärka regionen i gemensamma frågor och underlätta för strategisk och långsiktig planering av högre utbildning och forskning. Under året har ett arbete med att identifiera områden för fördjupad samverkan genomförts. Uppsala universitetet leder ett arbete med att ta fram förslag till ett gemensamt ledarutvecklingsprogram för chefer med cheferfarenhet.

3.3.2. Uppsala Health Summit

Uppsala universitet driver Uppsala Health Summit som en internationell och årligt återkommande arena för dialog om de stora hälsoutmaningarna världen står inför samt om hur resultat från forskning och innovationer kan implementeras för en hållbar utveckling. Verksamheten drivs som ett samverkansprojekt som under 2018 involverade ytterligare tio partners.

Temat 2018 var Care for Cancer, med referens till ett mål i Agenda 2030 om att minska det antal människor som dör i förtid av icke smittsamma sjukdomar med en tredjedel. Vid samtalen deltog 216 inbjudna delegater från 31 länder. Slutsatserna från konferensen presenterades i en Post-Conference Report, som tillställts Socialdepartementet, Utrikesdepartementet och WHO:s Assistant Director General for Metrics and Measurement.

Under 2018 genomfördes en större utvärdering av värdet av Uppsala Health Summit för de forskare som engagerat sig i programråden. Mot bakgrund av utvärderingens positiva resultat beslutade Uppsala universitet att förlänga samarbetet för perioden 2019–2021.

3.3.3. Samverkan med relevans för skolans verksamhet

Uppsala universitet har under 2018 ingått en överenskommelse med åtta andra lärosäten inom försöksverksamheten gällande praktiktäna forskning inom skolområdet (ULF-avtal). Inom detta nätverk finns även ett antal delaktiga huvudmän kopplat till varje lärosäte.

Projektet bygger på ett nära forskningssamarbete mellan lärosäten och skolor för en hög kvalitet inom både lärarutbildningar och skolverksamhet. Uppsala universitet har skrivit ULF-avtal med Uppsala kommun och Enköpings kommun. Dessutom har det övergripande samarbetsavtalet med Uppsala kommun delvis inriktats på att uppmärksamma och åtgärda bristyrken såsom läraryrket.

Uppsala universitet bedriver verksamhet för skolelever i alla åldrar genom museerna och Uppsala Linneanska trädgårdar. Vidare genomförs årligen vetenskapsfestivalen SciFest där ungefär 8 000 besökare från skola och allmänhet får prova på vetenskap i interaktiva workshops och ta del av ett omfattande scenprogram. Vid SciFest presenteras universitetets forskning tillsammans med skola, näringsliv och andra myndigheter. Ett ytterligare exempel är Vattendagar vid Erkenlaboratoriet som är framtaget för att passa skolans läroplan. Ungefär tusen elever från förskolor, grundskolor och gymnasieskolor besöker Erkenlaboratoriet varje år.

3.3.4. Samverkan vid Campus Gotland

Uppsala universitet har en uttalad ambition att stärka den regionala samverkan med externa intressenter på Gotland. Ett strategiskt partnerskap mellan universitetet och Region Gotland undertecknades 2013. Partnerskapet syftar bland annat till att skapa en attraktiv universitets- och utvecklingsmiljö på Gotland, ett ömsesidigt kunskapsutbyte samt aktiviteter kring forskning och innovation i samverkan.

Inom flera utbildnings- och forskningsaktiviteter ingår samverkan med regionala aktörer som en naturlig del. Ett exempel är forskningsprojektet Digital Innovation Gotland (DIG). Projektet arbetar för innovation och kunskapsutveckling inom digitalisering, i samverkan med såväl lokalt näringsliv som statliga myndigheter belägna på Gotland. I projektet genomförs student- och doktorandarbeten som utgår från verksamhetsnära frågeställningar kring digitalisering vid exempelvis Skatteverket, Riksantikvarieämbetet och Region Gotland.

Ett annat exempel är projektet Blått Centrum där universitetet tillsammans med Region Gotland och Länsstyrelsen i Gotlands län arbetar med gemensamma utvecklingsfrågor avseende vatten i vid bemärkelse. Det handlar bland annat om frågor kring vattenförsörjning men också om tillämpad forskning kring olika former av vattenbruk, exempelvis algodling och akvaponik (ett matproduktions-system som kombinerar odling av akvatiska djur eller alger i bassänger med odling av växter i vatten). Ytterst syftar aktiviteterna till att universitetet i samverkan med regionala aktörer bidrar till ökad kunskap om en hållbar

förvaltning av fiskbeståndet i Östersjön och en gynnsam utveckling av havs- och vattenmiljöer som ekosystem.

3.3.5. Universitetets engagemang i samhällsdebatter och kulturliv

Uppsala universitet är en aktiv deltagare i aktuella samhällsdebatter och bidrar på olika sätt till kulturlivet. Genom debatt- och populärvetenskapliga artiklar, öppna seminarier och konferenser görs forskningsresultat tillgängliga för en bredare allmänhet. Universitetets forskare deltar också i projekt och arrangemang som berikar kulturlivet.

Under 2018 arrangerade Uppsala universitet ett femtiotal seminarier vid Almedalsveckan och bidrog till seminarieverksamheten under Östersjödagarna. Under året genomfördes också en samtalsserie vid Humanistiska teatern på teman som bland annat behandlade forskningens integritet och politisk tolerans. Ett ytterligare exempel är Åsikt Uppsala, ett samarbete med Uppsala Nya Tidning som pågått sedan sex år tillbaka. Vid årets seminarium diskuterades åldersbestämningar av ensamkommande flyktingar. I samband med valet 2018 har universitetet också deltagit i projektet Snabbtänkt där forskare skrivit texter som analyserar valet och valrörelsen. Utöver dessa exempel är många konferenser och föreläsningar öppna för allmänheten. Flera av dessa arrangemang är årligen återkommande som exempelvis Dag Hammarskjöld-föreläsningen där årets talare var FN:s generalsekreterare António Guterres.

Universitetet bidrar till kulturlivet bland annat genom sina museer och sin musikverksamhet (se även avsnitt 3.7). Andra exempel är forskare som varit med i teaterprojekt vid Dramaten och Unga Klara samt forskare som deltagit i en utställning på Fotografiska museet om antibiotikaresistens.

3.4. Insatser för nyanlända och integration

Uppsala universitets insatser för nyanlända och integration bygger på en nära samverkan mellan olika delar av universitetet samt med andra aktörer på lokal, regional och nationell nivå. Flera forskningsprojekt inom Uppsala universitet har stor relevans för arbetet, exempelvis forskning som rör språk och hälsofrågor. Andra exempel är forskningssamarbetet mellan Uppsala universitet och Lunds universitet inom migrationsrätt och Centrum för mångvetenskaplig forskning om rasism (CEMFOR). Uppsala universitet ger flera kompletterande utbildningar för utländska akademiker samt internationella lärar- och modersmålslärofortbildningar, studiehandledning på modersmål samt utbild-

ning om nyanländas lärande för lärare och skolledare (se avsnitt 2.10.3 och 2.10.9).

Inom universitetet finns sedan tre år tillbaka ett nätverk som regelbundet möts för att diskutera aktuella frågor, lära av varandra och kunna förbättra förutsättningarna för olika insatser inom området. Frågorna har rört validering av reell kompetens, behov av kompletterande utbildningar och kurser samt hur akademien kan nå nyanlända akademiker tidigare för att underlätta integrationen. Studentdrivna initiativ i och utanför universitetet tillsammans med civilsamhället och universitetet diskuteras också. Lunchseminarier har arrangerats för att dela kunskap och skapa möjlighet till möten.

Universitetet medverkar i Länsstyrelsens arbete för integration och etablering som under året resulterat i en ny regional överenskommelse. Uppsala universitet har tillsammans med flera andra universitet tagit fram ett förslag om förbättrade insatser för nyanlända akademiker genom ökad samverkan. Sveriges universitets- och högskoleförbunds arbetsgrupp för flyktingfrågor har överlämnat förslaget till regeringen under året. Arbetet med att förbättra vägledningen för nyanlända fortsätter att utvecklas genom samarbetet mellan Arbetsförmedlingen i Uppsala, Uppsala kommun, Uppsala universitet och Sveriges lantbruksuniversitet.

Universitetet har under 2018 fortsatt att medverka i Arbetsförmedlingens satsning Korta vägen som är riktad till nyanlända akademiker. Cirka 300 personer har genomfört programmet vid orterna Västerås, Eskilstuna, Solna och Uppsala.

Ett naturvetenskapligt basår riktat till nyanlända har för första gången givits under läsåret 2017/2018.

3.5. Fundraising, sponsrings- och alumnverksamheten

Under året har universitetet utvecklat arbetet med att bygga upp relationerna med nationella och internationella externa intressenter som finansiellt eller på annat sätt vill bidra till att stärka universitetets position och strategiska förnyelseförmåga. Verksamheten är ett stöd för hela universitetet och omfattar fundraising, sponsrings- och alumnfrågor.

Alumnverksamheten växer stadigt. Idag är drygt 26 000 alumner i fler än 130 länder anslutna till Uppsala universitets alumnätverk. I nätverket ingår ett 25-tal nationella och ett tiotal internationella alumnföreningar som regelbundet bjuder in till återträffar, föreläsningar, studiebesök och andra aktiviteter. Under året har ett femtiotal evenemang anordnats för Uppsalaalumnerna ute i världen. Utmärkelsen Årets alumn tilldelades 2018 Sofia Wadensjö Karén, VD för Utbildningsradion.

3.6. Uppsala universitet Innovation och Uppsala universitets innovationskontor

3.6.1. Inriktning och mål

Uppsala universitet Innovation (UUI) ger stöd inom den del av universitetets samverkansuppgift som avser innovationsverksamhet, inklusive universitetets innovationskontor. Uppdraget är att verka för att kunskap vid universitetet skapar nytta i samhället och bidrar till ökad kvalitet i universitetets forskning och utbildning. Råd och stöd ges för kommersialisering och samarbeten med icke-akademiska organisationer samt om hantering av immaterialrätt (IP). UUI ger även vägledning till företag, offentliga och ideella organisationer att hitta rätt partners och former för samverkan med universitetet.

De huvudsakliga målsättningarna är att bidra till utflödet av innovationsprojekt från Uppsala universitet till exempelvis holdingbolaget och företagsinkubatorn Uppsala Innovation Centre (UIC), att samverkansprojekt mellan universitetet och externa parter etableras samt att extern finansiering beviljas till dessa. Målsättningarna innebär även arbete för att öka kunskapen om nyttiggörande, framför allt hos forskare.

3.6.2. Innovationsprojekt

UUI fokuserar på att ge stöd i tidiga faser, nära de innovativa idéernas ursprung. Under året har stöd givits till forskare från Uppsala universitet som sökt extern finansiering från bland annat Horisont 2020, EIT Health, det strategiska innovationsprogrammet SWELife (Vinnova) och Vinnovas utlysningar. Utfallet från verksamheten är därmed inte färdiga innovationer, utan snarare attraktiva projekt med potential för stort genomslag. Sådana innovationsprojekt utvecklas ofta vidare av andra aktörer. Tabell 3.4 visar flödestal och prestationer för UUI, Uppsala universitet Holding AB och Drivhuset Uppsala (UU-partner avseende innovationsstöd till idébärande studenter). Flödestalen avser 1) Initiativ där UUI utfört en initial bedömning av möjlig marknad eller patenterbarhet; 2) Idéer som gått vidare till verifiering där det är klarlagt att idégivaren äger rätten till idén och där analys av marknad eller patenterbarhet har initierats eller utförts; 3) Idéer som gått vidare till affärsutvecklingsprogram i företagsinkubatorn UIC. Sedan 2012 administrerar, koordinerar och beslutar UUI om medel från Vinnova i syfte att verifiera tidiga hypoteser för att ta idé till marknad. Under 2018 har ett arbete riktat till samtliga vetenskapsområden genomförts om kommersialisering samt information och utbildning kring hantering av immaterialrätt.

Tabell 3.4. Flödestal och prestationer för UU Innovation, Uppsala universitet Holding AB och Drivhuset 2014–2018

	2018	2017	2016	2015	2014
Antal idéer som under året influerats för rådgivning	93	111	128*	109*	105*
– varav från forskare vid Uppsala universitet	77	77	101	79	80
– varav från studenter vid Uppsala universitet	16	30	26	30	18
– varav från studenter och forskare vid andra svenska lärosäten	0	4	1	0	7
Antal idéer från Uppsala universitets studenter (totala antalet idéer) som har fått vägledning via Drivhuset	88 (217)	93* (195)	73 (201)	97 (180)	129 (229)
Antal idéer som gått vidare till verifiering från forskare och studenter från Uppsala universitet	53	23	55	26	–**
Antal patentansökningar	26	17	14	44	35
– varav från forskare och lärare vid Uppsala universitet	13	8	9	13	14
– varav från andra lärosäten	13	9	5	4	8
– varav från Forskarpatent AB	0	0	0	27	13
Antal idéer som vidarebefordrats till företagsinkubators affärsutvecklingsprogram***	26	22	22	17	26
Antal nya startups som erhållit investering av UU Holding AB	2	5	3	4	5
Nystartade UU studentbolag (totalt antal bolag) med stöd från Drivhuset	33 (111)	42 (101)	33 (93)	34 (86)	59 (130)
Validering för tillämpning (VFT-1) projekt som beviljats Vinnova-medel	31	33	29	23	33
– varav nya projekt under året	25	23	21	14	24
Antal ansökningar om Verifiering för Samverkan (VFS)	8	–****	36	26	27
– varav beviljade VFS projekt	7	–****	10	12	8
Antal frågor till AIMday som behandlats	85	95	99	82	77
Antal ansökningar om förstudiemedel	33	24	26	18	19
– varav beviljade förstudieprojekt	29	18	19	11	8
Antal forskare som genomgått IVA:s (Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien) program Mentor4Research	16	16	10	15	12

* Reviderade uppgifter efter sammanslagning av tidigare databaser.

** Uppgift saknas.

*** Inkluderar UIC:s affärsutvecklingsprogram (exklusive Alumni), rymdinkubatorn ESA-BIC, samt EIT InnoEnergy.

**** Ingen VFS utlysning 2017.

Källor: Raintance, Access databas, Salesforce, Visma, och Invotech Solutions databas

Uppsala universitet har under 2018 erhållit 1,2 mnkr för fördjupad kommersiell verifiering inom livsvetenskaper där UUI tilldelar projekt medel för verifiering av tillämpningar inom området med syfte att möjliggöra utveckling för samhällets behov.

Flödestalen i tabell 3.4 avser även arbete för att initiera projekt som bedrivs i samverkan med icke-akademiska organisationer. Verktyg som AIMday, förstudiemedel och verifieringsmedel för samverkan (VFS) är delar av UUI:s stöd för etablering av projekt och därmed innovationer. AIMday är ett möteskoncept utvecklat vid Uppsala universitet som syftar till att identifiera gemensamma intressen för forskare och företag eller andra organisationer. Under årets AIMday-möten vid Uppsala universitet har 85 idéer till samverkansprojekt hanterats. 29 ansökningar om förstudieprojekt har beviljats och dessutom har stöd givits till sju VFS-projekt som beviljats medel från rektor. Inom projektet Access (finansierat av Europeiska regionala

utvecklingsfonden, ERUF) koordinerar UUI arbetet för att utveckla finansiering som ett sätt att stärka forskares möjligheter att samverka med små och medelstora företag. Universitetet har under 2018 även koordinerat det Vinnovafinansierade projektet Samverkansfinansiering – Rekommendationer och modell för ökat nyttiggörande (SAFIR) som arbetar för ökad samverkan även med offentliga och ideella organisationer. Genom SAFIR har UUI under 2018 inlett tester av ett nytt finansieringsinstrument, Bygg för framtiden (BFF), som kan stödja etablering av nya samverkanskonstellationer inför större utlysningar som exempelvis Vinnovas utlysningar Utmaningsdriven innovation (UDI) och Kompetenscentrum.

3.6.3. Partnerskap och samarbeten

UUI arbetar också med långsiktigt relationsbyggande för att samverkansprojekt ska initieras. En del är de strategiska partnerskap som universitetet under senare år ingått

med ABB, Uppsala kommun, Region Gotland samt avtalet med byggföretaget NCC. UUI har nu en koordinerande roll i dessa. Stöd ges även till konsortier som universitetet medverkar i, såsom EIT Health. Under 2018 har UUI tagit över värdskapet för det strategiska forskningsområdet IoT Sverige (Internet of Things), med särskilt fokus på tillgängliggörande av IoT-lösningar inom offentlig sektor. UUI har 2018 även etablerat en funktion som Industrial Liaison Office (ILO) för stora forskningsinfrastrukturer, bland annat CERN, inom projektet Big Science Sweden.

När det gäller AIMday har stöd givits till sju lärosäten, tre i Storbritannien och ett vardera i Kanada, Brasilien, Argentina och Uruguay. Av dessa är fyra lärosäten nya användare av AIMday medan de övriga tre har fått stöd för genomförande och utbildning sedan tidigare.

3.6.4. Stöd till andra lärosäten

UUI ger, i enlighet med sitt uppdrag, stöd till Högskolan Dalarna och Högskolan i Gävle. Under året har ett strategiskt arbete genomförts för att identifiera utvecklingsområden under ledning av en gemensam referensgrupp. För Högskolan Dalarna har fokus under 2018 i huvudsak varit tre områden; stöd till akademierna, utveckling av rollen i innovationssystemet samt förstärkt dialog och partnerskap med Uppsala universitets innovationskontor. Högskolan i Gävle har under året drivit erfarenhetsutbyte om samverkansstöd och AIMday, vilket resulterat i att forskande personal har deltagit i AIMday, arrangerat av UUI. Stöd för genomförande och utbildning kring AIMday har också givits till Umeå universitet.

UUI har byggt upp specialistkompetens inom immaterialrätt (IP) och delar sedan flera år resurser med KTH. Tillsammans med ett större antal andra svenska lärosäten deltar UUI aktivt i projektet Implementering av arbetsätt och ökad kunskap i området kunskapsstillgångar och immateriella rättigheter – för stärkt samverkans- och samhällsansvar i lärosätena (IMP). Projektet (Vinnova) syftar till att utveckla metoder och verktyg för IP-hantering inom universiteten.

3.6.5. Ekonomiskt utfall

Den totala intäkten för Uppsala universitet Innovation (UUI) var 36,7 mnkr för 2018. Verksamheten finansierades med 15 mnkr från universitetets anslag, 12 mnkr i direkt bidrag från regeringen samt med 5,7 mnkr i bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF). Övriga intäkter utgjordes av försäljning av tjänster. 2018 var kostnaderna 36 mnkr, vilket är en ökning med 4,4 mnkr jämfört med 2017. Resultatet för 2018 var ett överskott på 0,6 mnkr.

3.7. Uppsala universitet musik och museer

Uppsala universitet musik och museer är en universitetsgemensam funktion som stöder forskning, utbildning och samverkan inom ramen för sex verksamhetsområden: Uppsala linneanska trädgårdar, Gustavianum, Evolutionsmuseet, Kungliga Akademiska kapellet, Körcentrum och Uppsala University Jazz Orchestra.

En central del av uppdraget är att som strategisk resurs för samverkan svara för verksamhet i gränsytan mellan vetenskap och allmänhet samt att ansvara för och tillgängliggöra universitetets samlingar som infrastruktur för forskare och studenter. I uppgifterna ingår också att utveckla lärandemiljöer, publika mötesplatser och evenemang. Publikt har 2018 varit ett framgångsrikt år med stor synlighet för Uppsala universitet i världen genom resande utställningar. Uppsala universitet har deltagit i firandet av 150 år av diplomatiska förbindelser med Japan genom utställningen *The Art of Natural Science in Sweden Treasures from Uppsala University* som visades vid universitetsmuseet i Tokyo och sågs av 157 000 besökare. En liknande satsning på en utställning som lyfter fram aktuell forskning om vikingar hade 86 000 besökare under fyra månader när den visades på Mystic Seaport Museum utanför Boston. Utställningen kommer även att visas i Seattle och Minneapolis.

Evolutionsmuseet med sina samlingar av zoologiskt, botaniskt och paleontologiskt material utvecklar sin verksamhet med fokus på biodiversitet. Verksamheten är en viktig infrastruktur för forskning inom ramen för den nationella infrastrukturen Biodiversity Atlas Sweden (BAS) samt det europeiska infrastrukturprojektet *Distribute System of Scientific Collections (DiSSCo)*. Samlingarna tillgängliggörs inom ramen för *Open Science* och har ett högt nyttjande av forskare från hela världen.

Den utövande musiken är en viktig komponent i en levande universitetsmiljö. Många studenter och anställda tar möjligheten att utvecklas även utanför sina studier eller arbeten och internationella studenter är särskilt engagerade i universitetets musikaliska aktiviteter. Kungliga Akademiska kapellet, en av världens äldsta orkestrar, driver ett EU-nätverk för universitetsorkestrar med mer än 100 medlemmar.

Universitetsmiljö i utveckling

Ett universitet i utveckling behöver regelbundet anpassa och förnya sina lokaler. Uppsala universitet har under de senaste åren fått mer verksamhetsanpassade lokaler bland annat genom utbyggnaden av Rudbecklaboratoriet, vilket har gett en ny tvärvetenskaplig miljö inom medicinsk forskning. Vidare har bygget av Humanistiska teatern skapat en mötesplats för bildning och nytänkande med det öppna samtalet som utgångspunkt. Under 2018 togs de första spadtagen för utbyggnaden av Ångströmlaboratoriet vid Uppsala universitet. Syftet är att skapa en kreativ miljö för forskning och utbildning inom teknik och naturvetenskap.

Från vänster: Hayar Gohary, projektdirektör vid Akademiska Hus, Johan Tysk, vice rektor vid vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap, Eva Åkesson, rektor vid Uppsala universitet och Charlotte Thelm, vice Sverigechef vid NCC.

FOTO: MIKAEL WALLERSTEDT

4. Förutsättningar för excellens och samhällsnytta

Uppsala universitet hade i medeltal 7 108 personer anställda under 2018. Kompetensförsörjningsfrågor har fortsatt varit ett prioriterat område inom universitetet. Under året har bland annat frågor som rör karriärvägar och karriärstöd samt prefektrollen belysts. Vidare har universitetet ansökt om att få införa den europeiska stadgan Charter and Code. Det pågår också ett kontinuerligt arbete för en god arbetsmiljö och väl fungerande stödfunktioner, vilket är förutsättningar för att nå excellens och samhällsnytta.

Uppsala universitet har som mål att⁶:

- En ständig strävan efter högsta nationella och internationella kvalitet ska genomsyra alla verksamheter.
- Den kollegialt grundade organisationen ska vara väl förankrad inom hela universitetet och engagera alla medarbetare.
- Stödfunktioner och infrastruktur ska svara mot verksamhetens behov och externa förutsättningar.

Insatser inom forskning, utbildning och samverkan som bidrar till målen beskrivs under respektive kapitel.

4.1. Kompetensförsörjning

4.1.1. Anställda

Medelantalet anställda vid universitetet var 7 108 personer 2018. Det motsvarar 6 078 årsarbetskrafter, vilket är en ökning med 118 årsarbetskrafter jämfört med 2017 (tabell 4.1). Antalet anställda ökar därmed igen efter att ha varit relativt konstant under några år.

Huvudgruppen lärare har ökat med 8 procent sedan 2014. Det senaste året har professorerna ökat med 21 årsarbetskrafter, universitetslektorerna med 28 årsarbetskrafter, biträdande universitetslektorerna med 12 årsarbetskrafter och universitetsadjunkterna med 22 årsarbetskrafter. Forskarassistenterna, vilket är en anställningsform som är på väg att fasas ut, har minskat med 6 årsarbetskrafter.

Gruppen annan undervisande och forskande personal har det senaste året ökat något totalt sett. Detta beror till stor del på att postdoktorerna ökat betydligt. Forskarstuderande med doktorandanställning och forskare har däremot fortsatt att minska.

Den tekniska och administrativa personalen har ökat med fem procent sedan 2014. Jämfört med 2017 ökar gruppen med 34 årsarbetskrafter. Det är endast den administrativa personalen inom denna grupp som ökat.

Av samtliga anställda hade 60 procent en tillsvidareanställning vilket är samma andel som föregående år. Den höga andelen visstidsanställda, 40 procent, beror på att

flera befattningskategorier till sin natur är tidsbegränsade, så som forskarstuderande och meriteringsanställda. Dessa grupper utgör 51 procent respektive 15 procent av de visstidsanställda. Inom kategorin forskare är 38 procent visstidsanställda, vilket speglar att universitetet har en förhållandevis stor projektbaserad extern finansiering.

Av de anställda var 51 procent kvinnor och 49 procent män. Inom de flesta befattningskategorier har det bara skett marginella förändringar av könsfördelningen men i gruppen biträdande universitetslektorer har andelen kvinnor ökat från 38 till 42 procent och i gruppen universitetsadjunkter från 58 till 61 procent. Bland visstidsanställda har andelen kvinnor ökat från 46 procent 2017 till 49 procent 2018.

4.1.2. Attrahera, rekrytera och behålla kompetens

Arbetet med kompetensförsörjning är viktigt för att nå flera av universitetets mål, till exempel att högsta nationella och internationella kvalitet ska genomsyra alla verksamheter och att universitetet ska attrahera de mest kvalificerade forskarna och lärarna från hela världen. Universitetet erbjuder ett brett verksamhetsstöd. Under året har en styrgrupp för kompetensförsörjning ledd av rektor inrättats för att skapa bred samordning och transparens i de utvecklingsinitiativ som pågår. Dessa består av arbetet med Charter and Code samt översyn av prefektrollen och universitetets karriärvägar. Andra aktuella frågor inom området kompetensförsörjning är bland annat karriärstöd och kompetensutveckling till olika grupper, långsiktig strategisk planering och jämställdhetsfrågor.

Charter and Code

EU-kommissionen utfärdade 2005 en rekommendation om den Europeiska stadgan för forskare och Riktlinjer för rekrytering av forskare (Charter and Code). Bakgrunden till stadgan är önskemålet om att upprätta ett starkt europeiskt område för forskningsverksamhet samt stödja och strukturera den europeiska forskningspolitiken. Uppsala universitet har under 2018 ansökt om att erhålla EU-kommissionens godkännande av implementeringen av stadgan och därmed få rätten att använda beteckningen HR Excellence in Research.

⁶ Mål och strategier för Uppsala universitet (UFV 2013/110). Fastställt av konsistoriet 2014-11-26.

Tabell 4.1. Personalstruktur (årsarbetskrafter) 2014–2018

	2018	2017	2016	2015	2014
Totalt	6 078	5 960	5 944	5 945	5 849
– kvinnor/män (%)	51/49	50/50	50/50	49/51	50/50
Lärare					
Totalt	1 906	1 770	1 726	1 714	1 702
– kvinnor/män (%)	43/57	41/59	40/60	40/60	40/60
Professor	606	585	584	574	566
– kvinnor/män (%)	30/70	29/71	28/72	27/73	25/75
Universitetslektor	682	654	641	640	634
– kvinnor/män (%)	48/52	47/53	46/54	46/54	46/54
Biträdande universitetslektor	76	64	47	46	40
– kvinnor/män (%)	42/58	38/62	37/63	40/60	45/55
Forskarassistent	37	43	40	46	61
– kvinnor/män (%)	39/61	40/60	38/62	36/64	40/60
Postdoktor	257	197	199	193	175
– kvinnor/män (%)	42/58	43/57	38/62	37/63	41/59
Universitetsadjunkt	248	226	215	214	226
– kvinnor/män (%)	61/39	58/42	58/42	58/42	60/40
Annan undervisande och forskande personal					
Totalt	2 096	2 147	2 204	2 235	2 170
– kvinnor/män (%)	45/55	44/56	45/55	45/55	45/55
Forskare	724	740	747	755	742
– kvinnor/män (%)	41/59	41/59	42/58	44/56	43/57
Doktorandanställning*	1 239	1 285	1 322	1 344	1 297
– kvinnor/män (%)	47/53	45/55	45/55	44/56	45/55
Övriga**	133	121	134	136	131
– kvinnor/män (%)	59/41	57/43	59/41	63/37	60/40
Teknisk och administrativ personal					
Totalt	2 077	2 043	2 015	1 997	1 977
– kvinnor/män (%)	63/37	63/37	63/37	62/38	63/37
Administrativ personal	1 113	1 066	1 040	998	992
– kvinnor/män (%)	75/25	74/26	74/26	74/26	74/26
Bibliotekspersonal	110	114	116	112	114
– kvinnor/män (%)	70/30	72/28	72/28	72/28	72/28
Teknisk personal	854	864	859	887	871
– kvinnor/män (%)	48/52	48/52	48/52	48/52	48/52

* Inkluderar befattningarna doktorand, doktorand Marie Curie, assistent med doktoranduppgifter.

** I gruppen ingår bland annat amanuenser och forskningsassistenter.

Källa: Primula

Prefektrollen

Under 2018 genomfördes en förstudie kring hur prefekter upplever sin roll inom universitetet. Syftet med förstudien var att genomföra en nulägesanalys och att föreslå ett antal utvecklingsområden som kan göra prefektskapet mer tydligt och attraktivt. Förstudien resulterade i ett antal förslag till områden att arbeta vidare med. Bland annat föreslogs en översyn av prefektuppdragets omfattning och utformning, åtgärder för ett stärkt stöd i prefekters administrativa arbete, i synnerhet personalfrågor, samt att utveckla rutiner och förberedelser inför utseende och introduktion av nya prefekter.

Karriärstöd och kompetensutveckling

Under 2018 riktades ett särskilt stöd till gruppen postdoktorer med "blended learning"-aktiviteter där en webbaserad utbildning och fysiska träffar syftade till att stödja yngre forskares karriärer. Mer seniora forskare har erbjudits ledarutbildning, nätverksbyggande och coaching. Utöver detta har institutioner och forskargrupper fått ta del av skraddarsydd insatser för grupp-utveckling och karriärstöd. Det har också genomförts seminarier i syfte att stärka chefers kompetens i arbetsgivarfrågor och HR-generalister i deras roll som chefstöd i personalfrågor. Ämnen som tagits upp är bland annat kompetensförsörjning, rekrytering, arbetsrätt, arbetsmiljö och lika villkor.

Kompetensförsörjningsplaner

Uppsala universitet arbetar systematiskt och långsiktigt med kompetensförsörjningsfrågor. Detta innebär att institutioner, fakulteter och vetenskapsområden tar fram fleråriga kompetensförsörjningsplaner i samband med det årliga arbetet med verksamhetsplanen. Kompetensförsörjningsplanerna fungerar som ett stöd i det långsiktiga strategiska arbetet med att tillgodose dagens och morgondagens behov av akademisk personal. Under höstens arbete med kompetensförsörjningsplanerna lyftes bland annat frågor om karriärvägar och karriärstöd samt kraven för befordran till olika befattningar.

Meriteringsanställningar

Antalet biträdande universitetslektorer har ökat sedan anställningsformen infördes 2013. För att ytterligare öka antalet meriteringsanställningar har en särskild satsning på biträdande universitetslektorer under 2016–2018 gjorts. Under 2018 anställdes 18 personer inom ramen för satsningen. Under året beslutades att förlänga satsningen till 2021.

Program för gästprofessorer

Från och med år 2017 har universitetet inrättat ett gästprofessorsprogram med syfte att knyta fler internationellt framstående forskare och lärare till universitetet och målet med programmet är att dubblera antalet gästprofessorer till 2019. Under året har 8 professorer rekryterats till programmet.

4.2. Lika villkor och jämställdhet

Universitetet bedriver ett kontinuerligt arbete för att främja lika villkor och förebygga diskriminering i sin verksamhet. Arbetet omfattar alla verksamma vid universitetet, både studenter och anställda, och utgår från övergripande styrdokument i form av program och handlingsplan för lika villkor, riktlinjer för hantering av uppkomna trakasserier samt föräldrapolicy.

4.2.1. Lika villkor

Implementeringen av ett systematiskt lika villkorsarbete med aktiva åtgärder för samtliga sju diskrimineringsgrunder fortsätter. Under året har arbete påbörjats med att samordna det lagstyrda likavillkorsarbetet med universitetets uppdrag att jämställdhetsintegrera sin verksamhet utifrån de jämställdhetspolitiska målen. Det har skett genom riktade utbildningsinsatser och nätverksträffar för chefer, HR-funktionen och likavillkorsombud (se även avsnitt 4.2.2).

Lika villkorsarbetet utförs av ombud och arbetsgrupper på alla nivåer inom universitetet. Under året har mer än hälften av universitetets institutioner arbetat aktivt med åtgärder som rör lika villkor, bland annat genom medarbetar- och studentundersökningar, att anordna seminarier och föreläsningar för att få kännedom om eventuella sexuella trakasserier eller andra former av trakasserier samt för att öka kompetensen bland anställda och studenter om lika villkor. Flera institutioner samarbetar med studentföreningar inom lika villkorsområdet. Med anledning av #MeToo har seminarier arrangerats vid några institutioner och fakulteter och ämnet togs även upp vid universitetets likavillkorsdagar.

Under året har åtgärder genomförts för att uppnå en jämn könsfördelning på ledande poster, i beredande och beslutande organ och bland professorer. Det har exempelvis skett genom att eftersträva att alltid nominera kandidater av båda könen, skriftligen motivera tillsättningar, låta uppdrag cirkulera bland medarbetarna, uppmuntra potentiella kandidater att söka eller meritera sig för att kunna befordras till eller söka en professur, erbjuda mentorsprogram samt att diskutera karriärutveckling vid medarbetarsamtal.

4.2.2. Jämställdhetsintegrering

Fokus för arbetet med jämställdhetsintegrering har varit att kompetensutveckla chefer och bygga upp en kunskapsstödande funktion, samt att förankra arbetet med jämställdhetsintegrering inom universitetet. En pilotutbildning om rekrytering på lika villkor har tagits fram och hållits med teknisk-naturvetenskapliga fakultetens prefekter och rekryteringsgrupp. Lärdomarna från denna utbildning ska tillämpas och föras vidare till andra delar av universitetet.

En kommunikationsplan har utformats för att sprida information om universitetets arbete med lika villkor och jämställdhetsintegrering. Nätverksträffar för prefekter och chefer, likavillkorsombud och den verksamhetsnära HR-funktionen har ordnats för att skapa kontaktytor och samarbete över fakultets-, institutions- och avdelningsgränser samt för att ge stöd och stärka samordningen i jämställdhets- och likavillkorsarbetet.

Stödet har också bestått av att ta fram statistik, rutiner och annat stödmaterial kopplat till nomineringar, rekrytering och kompetensförsörjning, exempelvis intervjuguides, processbeskrivningar och checklistor som underlättar en saklig och opartisk bedömning.

En referensgrupp för jämställdhetsintegrering bestående av representanter från vetenskapsområdena, studenterna, universitetsförvaltningen och personalorganisationerna har utsetts. Referensgruppen ska utgöra ett forum för strategiska diskussioner med utgångspunkt i planen för jämställdhetsintegrering 2017–2019. För att uppmuntra och stimulera till verksamhetsnära arbete finns centrala medel avsatta till fakulteter och institutioner som vill genomföra särskilda satsningar. Inom teknisk-naturvetenskapliga fakulteten avsätts även medel för satsningar för att öka jämställdheten.

I universitetets resursfördelningsmodell finns ingen parameter som direkt beaktar jämställdhet. Universitetet gör däremot ett antal insatser för att stärka jämställdheten. Exempelvis har en jämställdhetsindikator tagits fram som visar fördelning av forskningsresurser i relation till kön. Inom ramen för gästprofessorsprogrammet ges vetenskapsområdena ekonomiskt stöd vid rekrytering av underpresenterat kön. Vidare tas det vid den teknisk-naturvetenskapliga fakulteten hänsyn till könsfördelning bland de sökande vid prioriteringsbeslut om vilka som ska söka externa anslag samt vid nominering av forskare till forskningsanslag som exempelvis Wallenberg Academy Fellows, Wallenberg Scholars och Göran Gustafssonpriset.

4.2.3. Jämställdhet

I regleringsbrevet har Uppsala universitet ett rekryteringsmål om 48 procent nyrekryterade kvinnliga professorer för perioden 2017–2019. Bland universitetets nya professorer var andelen kvinnor 38 procent (tabell 4.2) och den totala

Tabell 4.2. Antal nya professorer samt könsfördelningen 2014–2018

	2018	2017	2016	2015	2014
Totalt	66	43	47	51	40
– kvinnor (%)	38	35	40	37	33
– män (%)	62	65	60	63	67

Uppgifterna är från när personerna tillträdde befattningen professor och är inklusive befordrade professorer och gästprofessorer men exklusive adjungerade professorer.

Källa: Primula

andelen kvinnliga professorer (beräknat på årsarbetskrafter) var 30 procent.

Vid utgången av 2018 bestod rektors ledningsråd av 2 kvinnor och 7 män, och 37 procent av universitetets prefekter var kvinnor. På aggregerad nivå ligger andelen kvinnor bland lärare på 43 procent (tabell 4.1). Andelen har ökat de senaste åren vilket främst beror på en ökad andel kvinnliga professorer och universitetslektorer. Bland forskare har andelen kvinnor minskat, från 43 procent 2014 till 41 procent 2018. Inom vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap är kvinnor fortsatt underrepresenterade i lärarkåren medan det råder en jämn könsfördelning inom vetenskapsområdena för medicin och farmaci samt humaniora och samhällsvetenskap (inom jämställdhetsintervall 40-60 procent och beräknat på årsarbetskrafter). Det pågår ett systematiskt arbete för att uppnå en jämn könsfördelning i ledande befattningar på alla nivåer inom universitetet.

4.3. Arbetsmiljö

En god arbetsmiljö vid Uppsala universitet skapar öppenhet samt bidrar till akademisk excellens och samhällsnytta. Det förebyggande arbetsmiljöarbetet sker i samverkan mellan anställda, studenter och arbetsgivare för att skapa en gynnsam arbetsmiljö i hela verksamheten.

Det sker ett kontinuerligt arbete med att stödja verksamhetens prefekter och chefer i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Under året har behovsanpassade utbildningar inom arbetsmiljöområdet kontinuerligt hållits för prefekter och chefer, nya skyddsombud, studerandeskyddsombud, kemikalieombud, forskargrupper, arbetsmiljögrupper och HR-funktionen.

Universitetsövergripande utbildningsinsatser gällande organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:4) har under året fortsatt med ett särskilt fokus på psykisk ohälsa, ohälsosam arbetsbelastning och kränkande särbehandling. Även utbildningsinsatser gällande rehabilitering och återgång i arbete har genomförts.

Medarbetare har erbjudits stöd och utbildning från företagshälsovård vid behov, exempelvis förebyggande stresshantering och vid arbetslivsinriktad rehabilitering. Stödet har även erbjudits målgruppspecifikt till konstaterat ut-

Tabell 4.3. Sjukfrånvaro i procent 2014–2018

	2018	2017	2016	2015	2014
Alla anställda	2,9	2,6	2,4	2,2	1,9
Kvinnor	4,0	3,7	3,5	3,1	2,6
Män	1,7	1,4	1,3	1,3	1,1
Anställda –29 år	1,6	1,5	1,6	1,3	0,9
Kvinnor	2,0	–	–	–	–
Män	1,2	–	–	–	–
Anställda 30–49 år	2,8	2,6	2,3	2,0	1,6
Kvinnor	4,1	–	–	–	–
Män	1,6	–	–	–	–
Anställda 50 år–	3,5	3,1	2,9	2,8	2,4
Kvinnor	4,5	–	–	–	–
Män	2,3	–	–	–	–
Andel långtidssjukskrivna (60 dagar eller mer) av samtliga anställda	1,8	1,7	1,5	1,4	1,2
Kvinnor	2,6	–	–	–	–
Män	1,0	–	–	–	–
Andel långtidssjukskrivna (60 dagar eller mer) av samtliga sjukskrivna	62	62	59	59	57
Kvinnor	64	–	–	–	–
Män	58	–	–	–	–

Könsfördelning för alla kategorier finns bara för 2018.

Källa: Primula

satta grupper, exempelvis doktorander. Utbildningar inom laboratoriesäkerhet och riskhantering kopplat till laboratoriearbete har kontinuerligt getts.

Ett antal medarbetarundersökningar har genomförts i olika delar av universitetet. Utifrån resultaten har handlingsplaner tagits fram för att åtgärda identifierade brister samt bevara väl fungerande delar i arbetsmiljön. Systematisk uppföljning har också skett genom skyddsronder av den fysiska samt den organisatoriska och sociala arbetsmiljön.

4.4. Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron för 2018 var 2,9 procent av antalet arbetade timmar, vilket är en ökning med 0,3 procentenheter jämfört med 2017 (tabell 4.3). Både kvinnors och mäns sjukfrånvaro har ökat med 0,3 procentenheter. Kvinnors sjukfrånvaro har ökat från 3,7 till 4,0 procent och mäns från 1,4 till 1,7 procent. Sjukfrånvaron har ökat i alla åldersgrupper men mest bland anställda som är 50 år eller äldre där den har ökat med 0,4 procentenheter till 3,5 procent. De långtidssjukskrivna utgör en lika stor andel av de sjukskrivna som 2017, 62 procent.

Universitetet ser allvarligt på den ökande sjukfrånvaron och ett kontinuerligt arbete bedrivs inom universitetet för att förebygga och minska korttidsfrånvaron och långtids-sjukskrivningar.

4.5. Intern styrning och kontroll

Under 2018 genomfördes riskanalyser inom olika delar av universitetet i enlighet med universitetets modell för riskanalyser. Modellen innebär att riskanalyser enligt förordningen (2007:603) för intern styrning och kontroll görs i en treårscykel med ett vetenskapsområde per år samt årligen för universitetsförvaltningen och universitetsledningen. Under året genomförde prefekterna vid vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap en riskanalys.

Resultatet av universitetsledningens riskanalys blev, förutom omvärdering av befintliga risker, bland annat att ett antal nya risker identifierades samt att nya åtgärder föreslogs. Ett antal risker värderades lägre, ansågs hanterade och togs bort ur den övergripande riskanalysen. Dessa risker berörde utvärderingars påverkan på forskning samt otillräcklig integrering av samverkan i forskning och utbildning. Risken att "Universitetet inte lyckas attrahera de mest motiverade och kvalificerade studenterna" ersattes av två mer specifika risker som behandlar arbetslivsanknytning i utbildningar som inte leder till yrkesexamina samt mottagandet av internationella studenter (tabell 4.4).

Risker kopplade till korruption och oegentligheter gavs extra fokus i riskanalysen, bland annat med anledning av förändrade krav i förordningen från och med 2019. Den samlade risken formulerades som "Bristande tilltro från omvärlden till universitetets arbete med att förebygga och

Tabell 4.4. De av universitetsledningen högst värderade riskerna och nya risker 2018

	Risknivå*
Världsledande forskning	
Risk för minskad rådighet genom ändrade finansiella villkor, t.ex. alltför stort beroende av externa medel	Hög
Förstklassig utbildning	
Ersättningen för utbildning på grundnivå och avancerad nivå urholkas.	Hög
Risk för ökad psykisk ohälsa och stress hos studenter (ny risk)	Hög
Risk för minskad kvalitet i mottagandet av internationella studenter (ny risk)	Måttlig
De utbildningar som inte leder till yrkesexamina har ibland för svag arbetslivsanknytning (ny risk)	Måttlig
Excellens och samhällsnytta	
Risk för svårighet att hantera stora infrastruktursatsningar och prioritera lokaler, vilket kan medföra att forskningsinfrastrukturen blir otillräcklig och/eller underfinansierad	Hög

* Riskerna värderas i tre nivåer: hög, måttlig och låg.

Källa: Intern styrning och kontroll. Riskanalys 2018. UFV 2018/2088.

hantera forskningsfusk, korrupktion, jäv, förtroendeskadliga bisysslor och andra oegentligheter". Risken värderades till måttlig då ett antal centrala åtgärder har genomförts under året, som exempelvis den e-rutin för meddelande om missförhållanden som har inrättats vid universitetet.

Internrevisionen genomför årligen ett antal granskningar enligt en fastställd plan. Utöver de granskningar som avrapporterats under 2018, har en granskning avseende upphandling och inköp, med fokus på direktupphandling (UFV 2018/862) genomförts. De brister som påtalats belystes inte i riskanalysen, men kommer att hanteras under 2019 enligt det svar som rektor avger till konsistoriet i frågan.

En sammanställning över de av universitetsledningen högst värderade riskerna samt nya risker 2018 redovisas i tabell 4.4.

4.6. Miljöledning för hållbar utveckling

En del i arbetet med hållbar utveckling i den dagliga verksamheten är Uppsala universitets arbete med miljöledningssystem. Inom ramen för miljöledningssystemet arbetar universitetet systematiskt och kontinuerligt med mål inom områdena energianvändning, tjänsteresor och möten, upphandling och inköp, återbruk och avfall samt kemikalieanvändning.

Under 2018 har universitetets användning av el och värme minskat med knappt 3 procent. Miljöpåverkan från universitetets resor motsvarar utsläpp av cirka 1 ton koldioxid per år och årsarbetskraft. För långväga resor pågår ett kontinuerligt arbete för att ersätta resor med resfria mötesalternativ samt välja färdssätt med mindre miljöpåverkan. Inom Sverige ersätts allt fler flygresor med tåg. För lokala resor bedrivs flera projekt för att uppmuntra och underlätta gång och cykel i tjänsten.

Universitetets arbete med miljökrav vid upphandlingar och inköp har fortsatt under 2018. Miljökrav ställs i samt-

liga upphandlingar där beaktande av miljöhänsyn bedömts vara relevant. Visst arbete kvarstår för att säkerställa en god avropsprocess för mer miljöanpassade inköp inom befintliga ramavtal. Exempel på upphandlingar med miljökrav som genomförts under året är transport och omhändertagande av avfall, tryckeritjänster, blommor, bussresor och restaurangverksamhet på Evolutionsbiologiskt centrum.

Under 2018 slutfördes ett återbruksprojekt där kontorsmöbler av god kvalitet, som friställts i samband med en verksamhetsflytt, omfördelades till den övriga verksamheten. Av ungefär 6 500 inventerade kontorsmöbler kunde cirka 5 000 möbler omfördelas, säljas eller sparas. Projektet föranledde ett arbete med att utarbeta riktlinjer och långsiktigt fungerande återbrukssystem inom universitetet.

Inom universitetets laborativa verksamheter förekommer ett stort antal kemikalier. Under 2018 har arbetet med att minska kemikaliernas miljöpåverkan fortsatt. Under året har bland annat en handlingsplan tagits fram för att påbörja substitution av så kallade utfasningsämnen.

Sedan 2011 är universitetet medlem i Uppsala klimatprotokoll, ett nätverk med 36 lokala aktörer som samarbetar för klimatdriven affärs- och verksamhetsutveckling. Arbetssättet har inspirerats av FN:s klimatkonvention och bidrar till kommunens miljö- och klimatmål samt ett hållbart Uppsala. Inom ramen för klimatprotokollets arbete har universitetet under året deltagit i flera projekt. Ett exempel är Klimateffektiv plastupphandling, med delfinansiering från Klimatklivet och som syftar till att använda och utveckla offentlig upphandling som verktyg för minskad klimatpåverkan från plastanvändning. Andra exempel är projekt kring hållbart resande och upphandling av fossilfria godstransporter. Klimatprotokollets arbete var en bidragande orsak till att Uppsala erhöll utmärkelsen Världens Klimatstad 2018.

Tabell 4.5. Utveckling av förhyrd lokalarea och universitetets totala lokalkostnad 2014–2018*

	2018	2017	2016	2015	2014
Lokalarea (kvm)	395 000	395 000	392 000	388 000	381 700
Total lokal-kostnad** (utfall, mnkr)	772	735	723	719	682
Genom-snittlig lokalkostnad (kr/kvm)	1 957	1 861	1 844	1 852	1 786
Andel av totala kostnader (%)	11	11	11	11	11

* Lokaler som universitetet har tillgång till inom Akademiska sjukhusets lokalbestånd genom så kallade ALF-medel ingår inte här. Lokaler som hyrs in av universitetet ingår dock.

** Den genomsnittliga lokalkostnaden beräknas utifrån den totala lokalkostnaden i resultaträkningen. I avsnittet Väsentliga uppgifter redovisas istället den justerade lokalkostnaden per kvm enligt SUHF:s rekommendation om lokalkostnader REK 2014:1.

Källor: Byggnadsavdelningens fastighets- och ritningssystem och Raindance

4.7. Lokalförsörjning

4.7.1. Lokalarea och kostnad

Vid slutet av året uppgick den samlade lokalarean till cirka 395 000 kvm. Under året har mycket små förändringar skett areamässigt. Universitetet har under året bland annat lämnat tentamenslokaler i Magistern, lokaler för konstsamlingar på Uppsala slott samt ett testcenter beläget inom Uppsala Science park. Nya lokaler har tillkommit i MTC-huset inom Uppsala Science park för forskningsenheten EpiHubben, vilket är en institutionsövergripande forskningsenhet inom epidemiologi. Vidare har även institutionen för kvinnor och barns hälsa placerats i samma byggnad.

Av den totala förhyrda arean är 11 600 kvm vid utgången av 2018 uthyrd i andra hand till externa brukare. Totalt har universitetet fakturerat 27 mnkr för dessa lokaler under året. I fakturerat belopp ingår även interna kostnader, såsom exempelvis lokalvård.

Utöver de lokaler som universitetet hyr och förmedlar till institutionerna via interna upplåtelser, förekommer även tillfälliga förhyrningar av exempelvis lokaler för konferensverksamhet. Kostnaderna är inräknade i den totala redovisade lokalkostnaden.

Under 2018 uppgick universitetets lokalkostnad till 772 mnkr. Lokalkostnadernas andel av universitetets totala kostnadsomslutning är 11 procent.

4.7.2. Uthyrning av bostäder

Hanteringen av lägenheter för gästforskare, utländska studenter inom utbytesprogram och betalande studenter från land utanför EU sker genom Akademihotellet AB. De erbjuder, på universitetets uppdrag, 1 602 studentbostäder varav 48 är på Gotland samt 247 forskarlägenheter. Efterfrågan på bostäder är större än tillgången sker en prioritering mellan olika kategorier av internationella studenter. Under året har 213 nya studentboenden för utländska studenter tillkommit varav 15 på Gotland. Antalet forskarlägenheter är samma som föregående år.

4.8. Gemensamma stödfunktioner

De gemensamma stödfunktionerna utgörs av universitetsbiblioteket och universitetsförvaltningen. Vid universitetsförvaltningen finns också Uppsala universitet musik och museer där samlingar och publika platser är infrastruktur som ger stöd till forskning, utbildning och samverkan (se avsnitt 3.7). Enligt universitetets mål ska stödfunktioner och infrastruktur svara mot verksamhetens behov och externa förutsättningar.

4.8.1. Uppsala universitetsbibliotek

Universitetsbiblioteket är en universitetsgemensam resurs som ansvarar för den vetenskapliga informationsförsörjningen. Universitetsbiblioteket har fyra huvudsakliga verksamhetsområden: att utveckla och tillgängliggöra informationsresurser, att integrerat stödja forskning och utbildning, publiceringsverksamhet samt att skapa platser för studier, forskning och utveckling av digitala färdigheter.

Biblioteket har ett tätt samarbete med fakulteter och intendenturer för att utveckla studenternas arbetsmiljö. Under året har ett Makerspace invigts på Ångströmlaboratoriet där studenter kan skapa prototyper för att testa idéer och utveckla sitt lärande. Makerspace har utvecklats och drivs i samarbete med lärare och studenter.

Universitetsbiblioteket har förstärkt sitt stöd till forskning, bland annat genom utökat stöd kring publiceringsstrategier, Open access och strategier för att öka synligheten för forskare. Föreläsningar och besök vid institutioner och forskargrupper har bidragit till ett tätare samarbete mellan biblioteket och institutioner.

Uppsala universitetsbibliotek är värd för publiceringsdatabasen DiVA. DiVA-konsortiet har nu 48 medlemmar och fortsatt mycket höga nedladdningssiffror. Ur hela systemet görs kring 45 miljoner fulltextnedladdningar per år, vilket motsvarar 120 000 per dag. DiVA har under året utvecklat ny funktionalitet med möjligheten att redovisa forskningsprojekt och dess publikationer. Arbetet har

Tabell 4.6. Universitetsbibliotekets ekonomiska redovisning 2014–2018, tkr

	2018	2017	2016	2015	2014
Intäkter av anslag	2 973	2 644	4 295	4 107	5 449
Intäkter av avgifter	29 482	28 041	30 917	27 634	27 111
Intäkter av bidrag*	22 745	23 119	24 729	21 988	23 554
Finansiella intäkter	325	252	214	106	40
Gemensamma intäkter	206 368	202 672	194 824	191 452	188 670
Summa intäkter	261 893	256 728	254 979	245 287	244 824
Kostnader för personal	119 638	117 497	114 173	108 729	100 420
Kostnader för lokaler	54 406	54 184	52 753	51 905	53 281
Övriga driftskostnader	76 690	80 750	81 395	77 686	71 801
Finansiella kostnader	37	38	21	13	322
Avskrivningar	7 299	6 377	6 756	10 581	11 761
Gemensamma kostnader	2 135	1 465	1 564	1 334	1 023
Summa kostnader	260 205	260 311	256 662	250 249	238 608
Årets kapitalförändring	1 688	-3 583	-1 683	-4 962	6 216
* varav bidrag från stiftelser med universitetsanknuten förvaltning	19 825	20 074	21 075	18 264	18 355

Källa: Raindance

bland annat utformats i samarbete med Vetenskapsrådet för att underlätta utbyte av information mellan DiVA och projektdatabasen SweCris. Dessutom har arbetet med en ny teknisk plattform för DiVA påbörjats.

Under året valde BIBSAM-konsortiet, där Uppsala universitetet ingår, att inte förlänga avtalet med förlaget Elsevier. Orsakerna var dels att kravet om Open Access inte kunde mötas, dels att kostnaderna ökar kraftigt år från år. För att stödja forskarna har biblioteket tagit bort kostnaderna för att beställa artikelkopior från andra bibliotek.

Biblioteket ökar sin digitalisering framförallt genom beställningar från forskningsprojekt men också genom egna urval ur samlingarna. Specialkataloger digitaliseras löpande och inom ett par år beräknas de flesta äldre kataloger kunna konsulteras digitalt. Vägen till full sökbarhet är dock fortfarande lång.

Digitala resurser och verktyg används i undervisningen som ett stöd för studenters lärande. Bland annat har ett effektivare och utökat stöd för undervisning realiserats under året med hjälp av instruktionsfilmer för informationssökning och introduktion till biblioteket.

Biblioteket har inlett ett samarbete med det nederländska nationalbiblioteket i Haag om Leufstabiblioteket. Syftet är att öka tillgången till detta unika bibliotek genom att digitalisera och belysa dess samlingar med olika tekniker och metoder. Projektet är finansierat av Riksbankens jubileumsfond.

Ökad självservice vid lån och återlämning av material samt utökad digital informationstjänst har möjliggjort att biblioteken kan hålla öppet längre. Fler biblioteket har numera öppet dygnet runt. Bibliotekslokalerna är obemänskade under delar av dygnet men har anpassats för att vara självinstruerande. Se tabell 4.6 för universitetsbibliotekets ekonomiska redovisning.

Tabell 4.7. Ekonomisk redovisning för universitetsledningen, internrevisionen och universitetsförvaltningen 2014-2018, tkr

	2018	2017	2016	2015	2014
Intäkter av anslag	34 903	25 897	19 148	27 066	19 042
Intäkter av avgifter	87 297	94 238	93 384	116 568	135 750
Intäkter av bidrag	25 312	14 864	10 964	3 445	4 804
Finansiella intäkter	605	2 890	2 270	1 202	2 316
Gemensamma intäkter	493 498	477 587	464 203	444 515	417 731
Summa intäkter	641 615	615 476	589 969	592 796	579 643
Kostnader för personal	409 765	383 838	356 452	334 204	312 305
Kostnader för lokaler	67 730	69 315	47 566	44 773	45 822
Övriga driftskostnader	175 135	182 722	170 392	177 824	171 984
Finansiella kostnader	1 893	2 506	2 219	1 264	1 977
Avskrivningar	28 306	22 414	17 500	18 721	19 666
Gemensamma kostnader	721	1 054	1 229	1 042	1 136
Summa kostnader	683 550	661 849	595 358	577 828	552 890
Årets kapitalförändring	-41 935	-46 373	-5 390	14 968	26 753

Siffrorna för 2015–2017 har justerats jämfört med tidigare årsredovisningar.

Källa: Raindance

4.8.2. Universitetsförvaltningen

Universitetsförvaltningens uppgift är att skapa goda förutsättningar för utbildning, forskning och samverkan. Förvaltningen stödjer konsistoriet, universitetsledning, områdes- och fakultetsnämnder, institutioner, studenter och verksamheten i övrigt. Stödet är både strategiskt och administrativt med ett särskilt ansvar för att tillgodose att universitetet fullgör sitt övergripande myndighets- och arbetsgivaransvar.

Det pågår ett antal större utvecklingsprojekt vid universitet enligt en beslutad projektmodell. Under 2018 har bland annat det studieadministrativa systemet Nya Laddok driftsatts. Systemet är nationellt och har utvecklats i samverkan med övriga lärosäten i landet. Även ett nytt ekonomiadministrativt system, Raindance, driftsattes under året. Införandet av båda systemen har involverat stora delar av organisationen.

Ett projekt som fokuserar på nationell studentrekrytering har startat under året. Uppsala universitet har de senaste åren haft riktade satsningar för rekrytering av internationella studenter och breddar nu insatserna för att även stärka den nationella rekryteringen. Arbetet inom projektet Utvecklingsplan för 2050 som ska resultera i en strategisk översiktsplan för universitetets rumsliga struktur och fysiska gestaltning under de kommande decennierna har fortsatt under året. Under 2018 har också ett projekt om IT-verksamhet vid Uppsala universitet inletts.

Utöver dessa initiativ pågår bland annat arbete med digital examination, samordnad lokalplanering och ett nytt fastighets- och ritningssystem. Vidare har förberedelser för upphandling av en ny webbplatsform påbörjats. Det pågår även arbete med att revidera universitetets arbetsordning samt mål och strategier för universitetet. Se tabell 4.7 för universitetsledningens, internrevisionens och universitetsförvaltningens ekonomiska redovisning.

Uppsala universitets nycklar

Universitetets nycklar används numera endast i samband med rektorskiftet, men från början fanns tre riktiga nycklar som ledde till sådant som ansågs vara väsentligt inom universitetets verksamhet: skattkammaren, arkivet och fängelset. På Gustaf III:s tid lät man ersätta dessa tre med två nycklar, varav en gyllene och en i silver.

FOTO: UPPSALA UNIVERSITETSBIBLIOTEK

5. Finansiell redovisning

Verksamheten inom universitetet fortsätter att öka och de totala intäkterna överstiger nu 7 000 mnkr. Under 2018 var omsättningen 7 061 mnkr vilket är en ökning om 756 mnkr eller 12 procent under de senaste fem åren. Universitetet exklusive Uppsala universitet Holding AB (UUAB) visar ett underskott på 61 mnkr vilket är en förändring med 73 mnkr jämfört med 2017 då ett underskott på 134 mnkr redovisades. Årets underskott innebär att universitetet planerligt använder myndighetskapitalet.

5.1. Ekonomiskt resultat och utveckling

Universitetets ekonomiska ställning är fortsatt stark. Intäkterna uppgick till 7 061 mnkr vilket innebär en ökning med 320 mnkr (4,7 procent) jämfört med 2017 (tabell 5.1). Verksamhetsnivån mätt i kostnader uppgick till 7 122 mnkr vilket är en ökning med 247 mnkr (3,6 procent) sedan föregående år och med 958 mnkr under den senaste femårsperioden.

Universitetet exklusive Uppsala universitet Holding AB (UUAB) redovisade ett underskott på 61 mnkr. Resultatet inom forskning och utbildning på forskarnivå samt uppdragsforskning uppvisar ett underskott på 76 mnkr medan utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt uppdragsutbildning redovisar ett överskott på 15 mnkr. Resultatet innebär att universitetet planerligt använder myndighetskapitalet.

5.2. Intäkter

Verksamhetens intäkter exklusive transfereringar för 2018 uppgår till 7 061 mnkr vilket är en ökning från föregående år med 320 mnkr (tabell 5.1). Den största ökningen avser intäkter av anslag men även avgiftsintäkter och bidragsintäkter fortsätter att öka. De finansiella intäkterna var oförändrade i jämförelse med föregående år.

Intäkter av anslag uppgick till 4 090 mnkr fördelat på 2 254 mnkr inom forskning och utbildning på forskarnivå samt uppdragsforskning och 1 836 mnkr inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt uppdragsutbildning. Jämfört med föregående år har anslaget till utbildning ökat med 75 mnkr medan anslaget till forskning ökade med 58 mnkr.

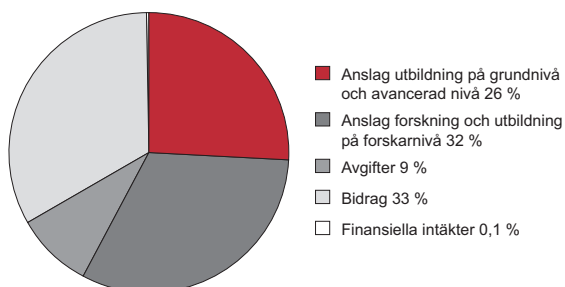
2018 års utfall för helårsstudenter och helårsprestationer (inklusive decemberprestationer från 2017), 1 693 mnkr,

Tabell 5.1. Ekonomiskt resultat 2014–2018, mnkr

	2018	2017	2016	2015	2014
Verksamhetens intäkter					
Anslag	4 090	3 957	3 887	3 791	3 719
Avgifter	606	539	568	575	557
Bidrag	2 357	2 237	2 183	2 142	2 012
Finansiella	8	8	5	4	17
Summa	7 061	6 741	6 643	6 512	6 305
Verksamhetens kostnader					
Personal	4 648	4 497	4 302	4 221	3 973
Lokaler	772	735	723	719	682
Övrig drift	1 382	1 321	1 298	1 293	1 249
Finansiella	22	18	20	12	6
Avskrivningar	298	304	293	288	254
Summa	7 122	6 875	6 636	6 533	6 164
Verksamhetsutfall	-61	-134	7	-21	141
Resultat från andelar i hel- och delägt dotterföretag	0	3	–	1	-5
Transfereringar					
Finansiering av bidrag	612	520	528	549	332
Lämnade bidrag	-612	-520	-528	-549	-332
Årets kapitalförändring	-61	-131	7	-20	136

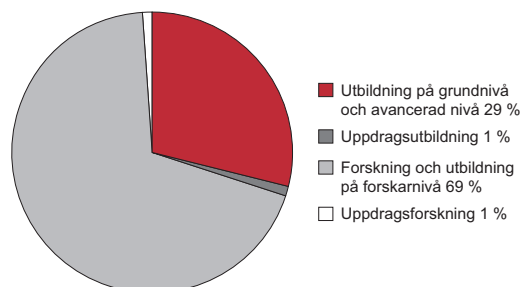
Källa: Raindance

Figur 5.1. Intäkter under 2018 fördelade på intäktslag. Totalt 7 061 mnkr

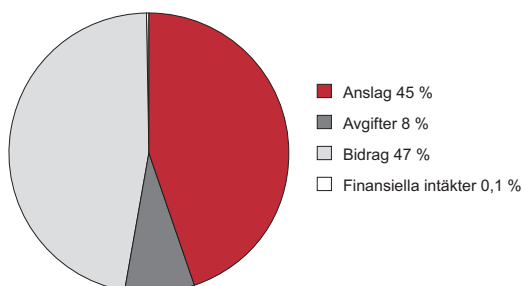
Källa: Raindance.

Figur 5.2. Intäkter under 2018 fördelade på verksamhetsgrenar. Totalt 7 061 mnkr

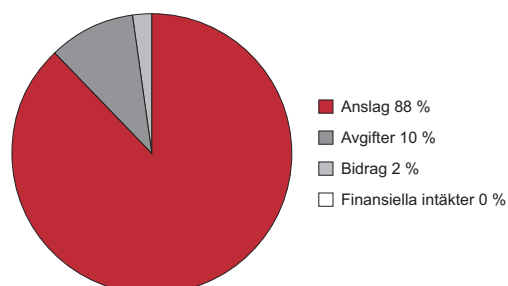
Källa: Raindance.

Figur 5.3. Intäkter i forskning och utbildning på forskarnivå 2018 fördelade på intäktslag. Totalt 4 970 mnkr

Källa: Raindance.

Figur 5.4. Intäkter i utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2018 fördelade på intäktslag. Totalt 2 091 mnkr

Källa: Raindance.

innebär att universitetets takbelopp underskrids med 63 mnkr. Universitetet har vid årets utgång en ackumulerad överproduktion på 44 mnkr som kan disponeras om universitetet under kommande år underskrider takbeloppet.

Intäkter av avgifter och andra ersättningar ökade med 67 mnkr jämfört med 2017 och uppgick till 606 mnkr. I intäktsposten ingår avgiftsintäkter från betalande studenter med 83 mnkr vilket är en ökning med 24 mnkr jämfört med 2017.

Intäkter av bidrag uppgick till 2 357 mnkr, vilket är en ökning med 120 mnkr jämfört med föregående år (tabell 5.2). Av de totala bidragsintäkterna på 2 357 mnkr finansieras forskning med 2 312 mnkr. Under verksamhetsåret svarade Vetenskapsrådet för de största ökningarna av bidragsintäkterna.

Finansiella intäkter uppgick till 8 mnkr vilket är på samma nivå som föregående år. Ränteläget har varit oförändrat negativt varför universitetet erhåller ränteintäkter på lån

Tabell 5.2. Intäkter av bidrag per kategori 2014–2018, mnkr

	2018	2017	2016	2015	2014
Vetenskapsrådet	781	730	729	727	639
Övriga forskningsråd	132	154	147	161	166
Övriga statliga myndigheter	298	273	270	300	292
Svenska organisationer utan vinstsyfte	707	658	641	535	522
EU	209	229	223	239	230
Offentliga forskningsstiftelser	103	79	62	66	75
Svenska företag	55	46	46	57	34
Kommuner/landsting	9	10	10	7	10
Utländska organisationer	60	54	48	46	39
Övriga	3	4	7	4	5
Summa	2 357	2 237	2 183	2 142	2 012

Källa: Raindance

Tabell 5.3. Bidragsintäkter från EU 2014–2018, mnkr

	2018	2017	2016	2015	2014
ERC (FP7/H2020)	65	89	87	77	78
FP7	27	60	73	113	118
H2020 (exkl EIT)	68	44	18	8	–
Marie Curie (FP7/H2020)	12	16	19	24	20
EIT (Health, InnoEnergy, RawMaterial)	15	7	9	5	6
Övriga EU-medel	22	13	17	12	8
Summa	209	229	223	239	230

Källa: Raindance

i Riksgälden. Dessa ränteintäkter ökade marginellt under 2018 jämfört med 2017.

5.3. Kostnader

De totala kostnaderna, inklusive finansiella kostnader, uppgick till 7 122 mnkr. Det är en ökning med 247 mnkr eller motsvarande 3,6 procent jämfört med 2017 (tabell 5.3). Samtliga kostnadsslag, förutom avskrivningar, har ökat under verksamhetsåret. Av kostnadsökningarna hänför sig 151 mnkr till kostnader för personal. Det motsvarar en ökning med 3,4 procent vilket är lägre än föregående års förändring.

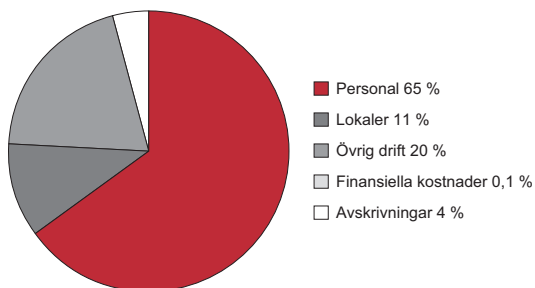
Kostnader för personal utgör 65 procent eller 4 648 mnkr av de totala kostnaderna. Här utgjorde löner och ersättningar 3 045 mnkr, sociala avgifter och pensionskostnader 1 512 mnkr samt övriga personalkostnader 91 mnkr. Jämfört med 2017 ökade personalkostnaderna med 151 mnkr varav 97 mnkr avser löner och ersättningar och 49 mnkr sociala avgifter och pensionskostnader. Övriga personalkostnader ökade med 5 mnkr. Universitetet hade i medeltal 7 108 anställda år 2018, vilket innebär en ökning med 221 jämfört med 2017.

Lokalkostnaderna uppgick till 772 mnkr jämfört med 735 mnkr 2017. Ökningen, 37 mnkr, beror främst på att lokalhyrorna ökade 26 mnkr och att kostnaderna för media (el, värme, vatten och kyla) ökade drygt 4 mnkr. Under året har nya lokaler tagits i anspråk men samtidigt har lokaler lämnats varför den samlade lokalarean i stort är oförändrad.

Driftkostnaderna uppgick till 1 382 mnkr vilket är en ökning med 61 mnkr. Ökningen utgjordes framförallt av korttidsinvesteringar, laborationsmaterial och underhållsavtal för utrustning. Gränsen för att bokföra något som anläggningstillgång höjdes 2018 från 20 tkr till 25 tkr vilket leder till att fler inköp klassificeras som kostnad istället för som anläggningstillgång. I driftkostnaderna ingår också ersättning till landstinget för läkarutbildning och klinisk forskning vilken ökade med 5 mnkr till totalt 294 mnkr.

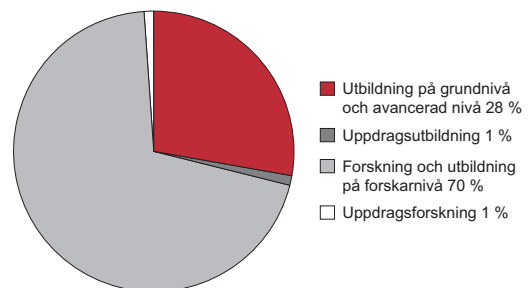
Avskrivningskostnaderna minskade med 6 mnkr jämfört med 2017 vilket är en följd av att investeringstakten mattats av jämfört med de närmast föregående åren. Finansiella kostnader ökade med 4 mnkr jämfört med 2017. I posten ingår valutakursdifferenser, vilket utgör merparten av ökningen.

Figur 5.5. Kostnader under 2018 fördelade på kostnadsslag. Totalt 7 122 mnkr

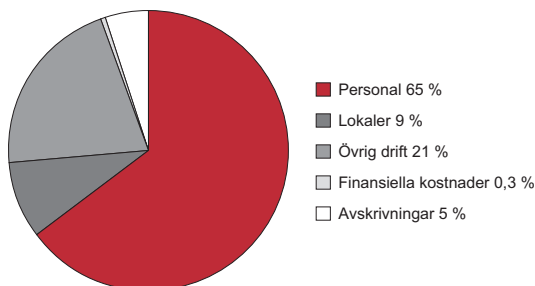
Källa: Raindance.

Figur 5.6. Kostnader under 2018 fördelade på verksamhetsgrenar. Totalt 7 122 mnkr

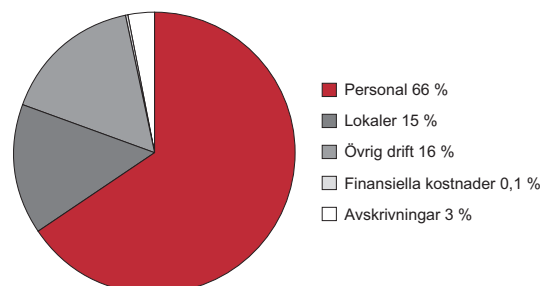
Källa: Raindance.

Figur 5.7. Kostnader för forskning och utbildning på forskarnivå 2018 fördelade på kostnadsslag. Totalt 5 046 mnkr

Källa: Raindance.

Figur 5.8. Kostnader i utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2018 fördelade på kostnadsslag. Totalt 2 076 mnkr

Källa: Raindance.

Tabell 5.4. Kostnadsutveckling 2014–2018, mnkr

	2018	2017	2016	2015	2014	Förändring 2014–2018 (%)
Personalkostnader	4 648	4 497	4 302	4 221	3 973	17
Lönekostnader	3 045	2 948	2 828	2 810	2 649	
Sociala avgifter	942	916	878	855	799	
Pensionskostnader	570	547	507	465	423	
Övriga personalkostnader	91	86	89	91	102	
Lokalkostnader	772	735	723	719	682	13
Övriga driftkostnader	1 089	1 032	1 012	1 015	976	12
Ersättning till landstinget	293	289	286	278	273	7
Finansiella kostnader	22	18	20	12	6	267
Avskrivningar och nedskrivningar	298	304	293	288	254	17
Summa kostnader	7 122	6 875	6 636	6 533	6 164	16

Källa: Raindance

5.4. Kostnadsutveckling de senaste fem åren

De totala kostnaderna har under perioden 2014–2018 ökat med 16 procent eller 958 mnkr (tabell 5.4). Under jämförelseperioden har den årliga procentuella kostnadsökningen i stort varit på samma nivå. Under perioden 2014–2018 har personalkostnaderna ökat med 675 mnkr eller motsvarande 17 procent. Driftkostnaderna har under perioden totalt ökat med 113 mnkr vilket är en ökning med 12 procent. De senaste fem åren har avskrivningskostnaderna ökat med 17 procent eller 44 mnkr. Detta är en lägre ökningstakt än jämförelseperioden 2013–2017 då förändringen var 73 mnkr. Lokalkostnaderna har ökat med 13 procent under 2014–2018. De finansiella kostnaderna har under perioden varierat mellan 6 och 22 mnkr.

5.5. Forskningsfinansiering

Inom forskning och utbildning på forskarnivå, exklusive uppdragsforskning, minskade andelen finansiering med statsanslag något i jämförelse med de senaste åren. År 2018 utgjorde anslagen 46 procent. Tidigare år har andelen varit 47 procent. Andelen som finansierades av bidragsintäkter blev 47 procent och var därmed i stort sett på samma nivå som tidigare år. Övrig finansiering avser avgifter och finansiella intäkter. Finansieringen med externa bidrag är således fortsatt betydande och viktig för universitetets forskning.

Forskningsråden svarar fortsatt för den största andelen bidragsfinansiering. 2018 utgjorde deras andel drygt 39 procent av bidragsintäkterna vilket dock är en viss minskning i jämförelse med både 2016 och 2017. Den i särklass största enskilda finansiären är Vetenskapsrådet (tabell 5.5). En annan viktig finansieringskälla är EU men där minskade bidragsintäkterna under 2018. Universitetets finansiering från privata stiftelser och andra organisationer utan vinstsyfte är även betydande och 2018 svarade de för

drygt 30 procent av bidragsintäkterna. Bland de icke statliga bidragsgivarna var Wallenbergstiftelserna störst.

5.6. Oförbrukade bidrag

Forskningsmedel från externa finansiärer är viktiga för att universitetet ska kunna fortsätta bedriva god och nydanande forskning och för uppbyggnaden av starka forskningsmiljöer. Universitetet är fortsatt framgångsrikt vad avser beviljande av medel från externa finansiärer.

Totalt har universitetets oförbrukade bidrag ökat med 133 mnkr jämfört med 2017 (tabell 5.6). Detta är en större ökningstakt än närmast föregående år.

Tabell 5.5. Intäkter av bidrag från de största forskningsfinansiärerna 2014–2018, mnkr

	2018	2017	2016	2015	2014
Vetenskapsrådet	781	730	729	727	639
Wallenbergstiftelserna	218	220	229	192	164
EU	201	222	212	228	228
Egna stiftelser	182	122	121	41	88
Stiftelsen för strategisk forskning	95	73	54	57	67
Kungliga Tekniska högskolan	84	76	73	63	54
Statens energimyndighet	81	74	68	56	59
Cancerfonden	68	67	57	52	49
Formas	62	79	78	88	97
Riksbankens Jubileumsfond	58	56	53	59	52
Vinnova	40	43	42	42	52
Forte	29	33	26	30	26
Sida	25	24	31	27	37

Källa: Raindance

Tabell 5.6. Utveckling av bidrag 2014–2018, mnkr

	2018	2017	2016	2015	2014
Oförbrukade bidrag	2 023	1 890	1 831	1 903	2 024
Upplupna bidrag	345	315	291	248	198

Källa: Raindance

Tabell 5.7. Anslagsmedel som disponerats för samfinansiering av indirekta kostnader och lokaltjänstkostnader inom bidragsfinansierad verksamhet (mnkr) och dess andel av totalfinansiering 2014–2018

	Anslagsmedel					Andel av totalfinansiering (%)*				
	2018	2017	2016	2015	2014	2018	2017	2016	2015	2014
HumSam	32	27	25	27	24	2,8	2,5	2,3	2,6	2,4
MedFarm	19	21	21	15	14	1,0	1,1	1,1	0,9	0,9
TekNat	31	27	30	25	30	1,7	1,5	1,7	1,4	1,8
Totalt	82	75	76	67	68	1,7	1,5	1,6	1,5	1,6

* Med totalfinansiering avses intäkter av anslag, bidrag och finansiella intäkter inom forskning.

Källa: Raindance

De oanvända medlen, 2 023 mnkr, motsvarar mindre än ett års förbrukning av externa bidrag. I tabell 5.8 anges hur stor andel som årligen förbrukats av de bidrag som inbetalats till universitetet. Under 2018 var omsättningstakten 96 procent och den årliga omsättningen beräknas fortsatt vara 100 procent eller mer.

I tabell 5.9 anges utvecklingen av oförbrukade bidrag för de största forskningsfinansiärerna 2014–2018. De oförbrukade bidragen ökade främst från Europeiska forskningsrådet ERC, Vetenskapsrådet och Stiftelsen för strategisk forskning.

5.7. Likviditet

Universitetets tillgodohavande i Riksgälden uppgick vid årets slut till 2 954 mnkr vilket är en ökning med 91 mnkr jämfört med föregående år. Ökningen förklaras främst av att verksamheten vuxit och både oförbrukade bidrag och bidragsintäkterna har ökat jämfört med föregående år.

5.8. Investeringar

Årets investeringar har minskat jämfört med föregående år (tabell 5.10). Materiella anläggningstillgångar består till största delen av maskiner och instrument men innehåller även datorer, möbler och inredning. Det är framförallt anskaffning av möbler och inredning som är väsentligt lägre än föregående år. Förbättringsutgifter på annans fastighet och pågående nyanläggningar har båda minskat då flera stora projekt färdigställdes de senaste åren.

Tabell 5.8. Omsättning av bidragsmedel (inklusive transfereringar) 2014–2018, mnkr

	2018	2017	2016	2015	2014
Inbetalade bidragsmedel	2 968	2 693	2 489	2 406	2 294
Förbrukade bidragsmedel	2 863	2 657	2 604	2 577	2 248
Omsättning av inbetalade medel (%)	96	99	105	107	98

Källa: Raindance

Tabell 5.9. Utveckling av oförbrukade bidrag från de största forskningsfinansiärerna 2014–2018, mnkr

	2018	2017	2016	2015	2014
Vetenskapsrådet	802	788	758	797	857
EU	136	104	93	111	154
Formas	89	80	68	81	103
Sida	77	81	71	71	30
Egna stiftelser	56	79	90	91	85
Cancerfonden	48	46	55	55	49
Statens energimyndighet	45	48	50	48	40
Kungliga Tekniska högskolan	42	33	25	25	28
Forte	37	30	32	27	30
Stiftelsen för strategisk forskning	34	23	24	20	23
Vinnova	29	36	38	33	35
Wallenbergstiftelserna	29	30	33	52	69
Ragnar Söderbergs Stiftelse	25	30	35	35	32

Källa: Raindance

Tabell 5.10. Investeringar och lån 2014–2018, mnkr

	2018	2017	2016	2015	2014
Immateriella anläggningstillgångar	4	4	3	1	2
Förbättringsutgift på annans fastighet	37	56	81	78	38
Materiella anläggningstillgångar	197	227	178	239	264
Pågående nyanläggningar	37	57	74	70	50
Summa investeringar	274	344	336	388	354
Nyupplåning i Riksgäldskontoret	204	383	148	205	194

Källa: Raindance

Tabell 5.11. Ekonomiskt utfall 2018, mnkr

Verksamhet	Ingående kapital	Omdisponerat kapital	Intäkter	Kostnader	Resultat	Utgående kapital
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	315	-4	1 992	-1 977	15	326
Uppdragsverksamhet	42	-5	99	-99	0	37
Summa utbildning	357	-9	2 091	-2 076	15	363
Forskning och utbildning på forskarnivå	790	6	4 882	-4 954	-72	724
Uppdragsforskning	36	-1	88	-92	-4	31
Statskapital	27	1				28
Andelar i hel- och delägda företag	46	3				49
Summa forskning	899	9	4 970	-5 046	-76	832
Totalt	1 256	0	7 061	-7 122	-61	1 195

Källa: Raindance

5.9. Disposition av myndighetskapital

Uppsala universitet har haft en stark tillväxt de tio senaste åren. Både statsanslag och bidrags- och avgiftsintäkter har ökat. Myndighetskapitalet ökade under åren 2009–2014 med anledning av att det tar tid att starta och bygga upp nya verksamheter. För 2018 redovisar universitetet ett utfall på -61 mnkr, vilket innebär att universitetet planenligt förbrukar myndighetskapital.

Konsistoriet har fastställt ett regelverk som styr inom vilka intervall myndighetskapitalet ska ligga vid universitetet som helhet, vetenskapsområden, fakulteter och institutioner. Myndighetskapital som på vetenskapsområdena överstiger tillåten gräns återförs till hälften till rektor efter varje bokslut för senare fördelning. På motsvarande sätt finns regelverk på områdes- och fakultetsnivå som reglerar institutionernas myndighetskapital med krav på återföring vid överskridande.

Det är nödvändigt för ett universitet att ha ett myndighetskapital. Det behövs för att kunna agera långsiktigt, ta ett strategiskt arbetsgivaransvar och för att kunna erbjuda trygga och attraktiva karriärvägar. Myndighetskapitalet är en stabiliserande faktor, vilket krävs i en verksamhet där planeringsförutsättningarna delvis är kortsiktiga och osäkra. Universitetets forskning finansieras till mer än hälften av tidsbegränsade projektmedel och kravet på samfinansiering har ökat de senaste åren. Myndighetskapitalet är också en säkerhet vid investeringar i nödvändig forskningsinfrastruktur, såväl större nationell infrastruktur som medelstora och mindre anläggningar.

Universitetets stabila ekonomiska ställning möjliggör satsningar de närmaste åren. Förutom fakultetsövergripande satsningar på rekrytering av doktorander, postdoktorer och gästforskare kan ett antal större forskningsprogram nämnas. I gränsytan mellan teknik och högspecialiserad vård har Medtech Science and Innovation startats i samverkan med Akademiska sjukhuset. Centre for Integrated Research on Culture and Society (CIRCUS) har inrättats,

vilket är en miljö för att initiera och utveckla samarbeten kring mångvetenskaplig och problemdriven forskning med tyngdpunkt inom humaniora och samhällsvetenskap. Vidare ges stöd för att utveckla forskningsinfrastruktur, exempelvis SNIC (Swedish National Infrastructure for Computing). Andra exempel på satsningar är Upptech (Uppsala University School of Technology), Uppsala Antibiotics Center, Uppsala Immigration Lab och en satsning på barnhälsa på Gotland (ECHO-zon).

Universitetet satsar även på att utveckla den fysiska miljön. Här kan nämnas nybyggnationer såsom Ångström etapp 4, Rudbecklaboratoriet och Segerstedthuset. Det finns även planer på en allmän upprustning av studentytor och undervisningslokaler.

Uppsala universitet hade 1 119 mnkr i myndighetskapital (exklusive statskapital och resultatandelar i hel- och delägda företag) vid utgången av 2018. Under 2019 beräknas verksamheten uppvisa ett underskott om -104 mnkr och åren därefter, 2020–2022, underskott om -92, -88 respektive -83 mnkr. För att i längden upprätthålla en handlingsberedskap för förnyelse bedömer universitetet att det balanserade kapitalet bör ligga på en nivå mellan 5 och 15 procent av omsättningen inom forskning och mellan 5 och 10 procent inom utbildning.

Enligt regleringsbrevet avseende universitet och högskolor ska en myndighet som har ett ackumulerat överskott som uppgår till mer än 10 procent av den avgiftsbelagda verksamhetens omsättning i årsredovisningen redovisa hur överskottet ska disponeras. Universitetets ackumulerade överskott i de avgiftsbelagda verksamheterna uppgår till 88 mnkr vilket innebär att det för närvarande överstiger 10 procent. Det ackumulerade överskottet har i huvudsak uppkommit för ett antal år sedan. Uppföljning visar att de senaste årens prissättning generellt är på rätt nivå. Åtgärder pågår för att över tid få en bättre balans mellan avgiftsintäkter och kostnader. Överskottet inom de avgiftsbelagda verksamheterna kommer under de närmaste åren användas till utveckling av verksamheterna.

5.10. Upphandling

Universitetet ska i årsredovisningen återrapportera hur de vid upphandlingar som överstiger gällande tröskelvärden har arbetat med att uppfylla de nya kraven på kollektivavtalsenliga villkor som följer av 17 kap. 2–5 §§ lagen (2016:1145) om offentlig upphandling.

Uppsala universitet genomför rutinmässigt behövlig-hetsprövning utifrån riskindikatorer kopplade till bransch eller yrkeskategori när upphandlingar över tröskelvärdena genomförs. Under året har fyra upphandlingar över tröskelvärdet genomförts där det varit befogat att ställa arbetsrättsliga villkor enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling.

5.11. Ekonomisk översikt per vetenskapsområde samt övrig verksamhet

I detta avsnitt presenteras ekonomisk översikt och kommentarer till utfallet per vetenskapsområde och för övriga verksamheter. De redovisade beloppen omfattar även transaktioner såsom fördelning av lokaltjänstkostnader och kostnader för gemensamma funktioner. Universitetet har valt att redovisa dessa siffror eftersom de speglar den interna styrningen och uppföljningen. Redovisning enligt regleringsbrevet görs i avsnitt 5.19 Verksamhetens intäkter och kostnader fördelade på verksamhetsgrenar.

5.11.1. Vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap

De totala intäkterna uppgick till 2 023 mnkr under 2018 för vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap vilket är en ökning med 95 mnkr jämfört med föregående år (tabell 5.12). Årets resultat blev ett underskott på 32 mnkr. Utbildning av avgiftsstudenter respektive beställd utbildning redovisar överskott medan övriga verksamhetsgrenar uppvisar underskott. Forskning och utbildning på forskarnivå står för den största delen med – 16 mnkr. Det samlade utgående kapitalet för vetenskapsområdet uppgick till 180 mnkr.

Resultatet för utbildning på grundnivå och avancerad nivå blev ett underskott på 13 mnkr vilket är en resultatförbättring med 25 mnkr jämfört med föregående år. Det utgående kapitalet uppgår till 68 mnkr.

Det redovisade underskottet på 16 mnkr för forskning och utbildning på forskarnivå är i stort samma resultat som föregående år och det utgående kapitalet uppgår till 86 mnkr. Forskning finansierad av bidrag är på samma nivå som närmast föregående år. Under 2018 blev bidragsintäkterna 394 mnkr. De oförbrukade medlen för bidragsforskning har ökat med 17 mnkr och uppgick 2018 till 331 mnkr.

5.11.2. Vetenskapsområdet för medicin och farmaci

De totala intäkterna uppgick till 2 362 mnkr under 2018 för vetenskapsområdet för medicin och farmaci vilket är en ökning med 95 mnkr jämfört med föregående år (tabell 5.13). Årets samlade resultat blev ett underskott på 38 mnkr vilket är 38 mnkr lägre än föregående år då ett nollresultat redovisades. Det samlade utgående kapitalet för vetenskapsområdet uppgick till 345 mnkr.

Årets resultat inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå blev ett underskott på 3 mnkr och det utgående kapitalet uppgår till 75 mnkr.

Intäkterna för forskning och utbildning på forskarnivå uppgick till 918 mnkr, vilket är en ökning med 13 mnkr. Verksamheten visar ett underskott på 29 mnkr och det samlade utgående kapitalet uppgår till 193 mnkr. Bidragsintäkterna inom området ökade med 53 mnkr och samtidigt ökade de oförbrukade forskningsbidragen med 56 mnkr till 812 mnkr.

5.11.3. Vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap

De totala intäkterna uppgick till 2 331 mnkr under 2018 för vetenskapsområdet teknik och naturvetenskap vilket är en ökning med 92 mnkr jämfört med föregående år (tabell 5.14). Årets resultat blev ett underskott på 7 mnkr vilket är en resultatförbättring med 40 mnkr jämfört med föregående års resultat. Det samlade utgående kapitalet för vetenskapsområdet uppgick till 317 mnkr.

Verksamhetsgrenen forskning och utbildning på forskarnivå redovisar ett underskott på 30 mnkr. Under 2018 ökade intäkterna med 18 mnkr till 788 mnkr. Det utgående kapitalet uppgår till 166 mnkr.

Bidragsforskningen är den verksamhetsgren som fortsatt har de största intäkterna inom vetenskapsområdet med 970 mnkr. Bidragsintäkterna ökade 35 mnkr jämfört med 2017. De oförbrukade bidragen för bidragsforskningen uppgår vid årets slut till 774 mnkr, en ökning med 48 mnkr jämfört med 2017.

5.11.4. Övriga verksamheter

Övrig verksamhet består av universitetsbiblioteket, universitetsförvaltningen inklusive Uppsala universitet musik och museer, intendenturområden, universitetsövergripande verksamheter såsom Uppsala universitet Innovation, den nationella inrättningen Nationellt centrum för kvinnofrid, Kollegiet för samhällsforskning (SCAS) samt dotterföretaget Uppsala universitets utveckling AB (UUAB). Årets sammanlagda resultat blev ett överskott på 17 mnkr (tabell 5.15). Årets resultat består bland annat av överskott från anslag som ska fördelas kommande år till utbildning och forskning och negativt verksamhetsutfall för univer-

Tabell 5.12. Ekonomiskt utfall för vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap 2018, tkr

	Ingående kapital	Intäkter	Kostnader	Årets resultat	Utgående kapital
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	81 762	873 916	-887 377	-13 461	68 301
Utbildning avgiftsfinansierade studenter	4 588	17 492	-15 181	2 311	6 899
Beställd utbildning	1 191	2275	-1811	464	1 655
Uppdragsutbildning	18 858	55 412	-57 019	-1 607	17 251
Forskning och utbildning på forskarnivå	101 685	668 430	-684 411	-15 981	85 704
Bidragforskning	255	394 132	-398 277	-4 145	-3 890
Uppdragsforskning	3 881	11 099	-11 034	65	3 946
Totalt	212 220	2 022 756	-2 055 110	-32 354	179 866

Källa: Raindance

Tabell 5.13. Ekonomiskt utfall för vetenskapsområdet för medicin och farmaci 2018, tkr

	Ingående kapital	Intäkter	Kostnader	Årets resultat	Utgående kapital
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	77 926	551 087	-553 945	-2 858	75 068
Utbildning avgiftsfinansierade studenter	3 976	11 459	-11 410	49	4 025
Beställd utbildning	60	0	-56	-56	4
Uppdragsutbildning	9 295	5 765	-5 702	63	9 358
Forskning och utbildning på forskarnivå	221 423	918 236	-947 015	-28 779	192 644
Bidragforskning	51 755	840 213	-846 693	-6 480	45 275
Uppdragsforskning	18 956	35 096	-35 446	-350	18 606
Totalt	383 391	2 361 856	-2 400 267	-38 411	344 980

Källa: Raindance

Tabell 5.14. Ekonomiskt utfall för vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap 2018, tkr

	Ingående kapital	Intäkter	Kostnader	Årets resultat	Utgående kapital
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	29 792	482 974	-466 361	16 613	46 405
Utbildning avgiftsfinansierade studenter	165	38 422	-28 584	9 838	10 003
Beställd utbildning	18	0	-4	-4	14
Uppdragsutbildning	3 121	8 321	-7 086	1 235	4 356
Forskning och utbildning på forskarnivå	195 750	787 953	-817 798	-29 845	165 905
Bidragforskning	83 716	970 240	-971 282	-1 042	82 674
Uppdragsforskning	11 579	42 938	-47 065	-4 127	7 452
Totalt	324 141	2 330 848	-2 338 180	-7 332	316 809

Källa: Raindance

Tabell 5.15. Ekonomiskt utfall för övriga verksamheter 2018, tkr

	Ingående kapital	Intäkter	Kostnader	Årets resultat	Utgående kapital
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	84 404	79 464	-78 045	1 419	85 823
Utbildning avgiftsfinansierade studenter	-2 749	15 877	-13 619	2 258	-491
Beställd utbildning	-24	0		0	-24
Uppdragsutbildning	3 064	27 640	-23 301	4 339	7 403
Forskning och utbildning på forskarnivå	82 025	316 095	-275 340	40 755	122 780
Bidragforskning	2 092	51 179	-47 961	3 218	5 310
Uppdragsforskning	363	0	-58	-58	305
Universitetsförvaltning, universitetsbibliotek och intendenturområden	92 951	1 249 785	-1 291 293	-41 508	51 443
Universitetsövergripande	-2 039	804 862	-798 397	6 465	4 426
Totalt	260 087	2 544 902	-2 528 014	16 888	276 975

Källa: Raindance

sitetsförvaltningen. Det utgående kapitalet består främst av UUAB:s bokförda värde, erhållna donationer, medel för strategiska satsningar inom forskningen samt utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

5.12. Stiftelseförvaltning

Uppsala akademiförvaltning är en organisation vars uppgift är att förvalta stiftelser som har en till Uppsala universitet anknuten förvaltning. Universitetet har under 2018 erhållit ersättning med 3,0 mnkr för arbete för Uppsala akademiförvaltning. Ersättningen avser främst lönekostnader.

Under året har universitetet mottagit större tilläggsdonationer till två stiftelser.

Colonias-Janssons stiftelse med 0,2 mnkr. Avkastningen ska främja forskning vid institutionen för fysik och astronomi vid Uppsala universitet genom att tillhandahålla stipendier till forskarstudenter vid institutionen. Stiftelsen ska syfta till att årligen dela ut ett eller flera stipendier benämnda Colonias-Jansson stipendium. Mottagaren av stipendiet ska vara en välförtjänt doktorand i fysik vid Uppsala universitet, företrädesvis från Grekland, men annars från a) Sverige eller b) ett annat land. Stiftare är John S. Colonias.

Stiftelsen Uppsala universitets vänner med 0,3 mnkr. Stiftelsens kapital och avkastning ska disponeras av rektor och användas till det som gagnar Uppsala universitet. Stiftare är Bo Sundqvist, Marianne Andersson och Pernilla Björk.

5.13. Resultaträkning

(tkr)

	Not	2018	2017
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	4 089 362	3 956 754
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	606 054	539 369
Intäkter av bidrag	3	2 357 227	2 237 112
Finansiella intäkter	6	8 144	7 704
Summa		7 060 787	6 740 939
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	4	-4 648 389	-4 496 718
Kostnader för lokaler		-772 277	-734 973
Övriga driftkostnader	5	-1 382 033	-1 321 504
Finansiella kostnader	6	-21 692	-17 704
Avskrivningar och nedskrivningar	10–14	-297 604	-304 414
Summa		-7 121 995	-6 875 313
Verksamhetsutfall		-61 208	-134 374
Resultat från andelar i hel- och delägda företag		-349	3 430
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		105 594	96 146
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		363 765	285 091
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	7	142 413	138 866
Lämnade bidrag	8	-611 772	-520 103
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring	9	-61 557	-130 944

5.14. Balansräkning

(tkr)

TILLGÅNGAR	Not	2018-12-31	2017-12-31
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	10	1 779	13 186
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	11	6 178	1 309
Summa immateriella anläggningstillgångar		7 957	14 495
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader, mark och annan fast egendom	12	2 854	2 745
Förbättringsutgifter på annans fastighet	13	260 364	251 754
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	14	677 383	721 272
Pågående nyanläggningar	15	111 614	94 237
Förskott materiella anläggningstillgångar		–	7 867
Summa materiella anläggningstillgångar		1 052 215	1 077 875
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i hel- och delägda företag	16	72 119	71 469
Andra långfristiga värdepappersinnehav	17	90	90
Summa finansiella anläggningstillgångar		72 209	71 559
Varulager m.m.			
Förskott till leverantörer		2	0
Summa varulager m.m.		2	0
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	18	72 277	68 856
Fordringar hos andra myndigheter	19	131 584	86 039
Övriga kortfristiga fordringar	20	696	2 845
Summa kortfristiga fordringar		204 557	157 740
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	21	216 665	207 706
Upplupna bidragsintäkter	22	344 627	314 691
Övriga upplupna intäkter	23	6 264	5 572
Summa periodavgränsningsposter		567 556	527 969
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	24	0	0
Summa avräkning med statsverket		0	0
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	25	2 953 647	2 862 617
Kassa och bank		160 019	129 278
Summa kassa och bank		3 113 666	2 991 895
SUMMA TILLGÅNGAR		5 018 162	4 841 533

5.14. Balansräkning (forts.)

(tkr)

KAPITAL OCH SKULDER	Not	2018-12-31	2017-12-31
Myndighetskapital			
Statskapital	26	27 715	26 534
Resultatandelar i hel- och delägda företag		49 469	46 039
Balanserad kapitalförändring	27	1 179 838	1 314 212
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	28	-61 557	-130 944
Summa myndighetskapital	28	1 195 465	1 255 841
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	29	16 852	17 605
Övriga avsättningar	30	73 988	79 126
Summa avsättningar		90 840	96 731
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	31	766 330	745 000
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	32	159 644	150 110
Leverantörsskulder		173 095	146 678
Övriga kortfristiga skulder	33	238 453	205 993
Depositioner	34	130	130
Summa skulder m.m.		1 337 652	1 247 911
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	35	281 635	265 404
Oförbrukade bidrag	36	2 022 711	1 890 365
Övriga förutbetalda intäkter	37	89 859	85 281
Summa periodavgränsningsposter		2 394 205	2 241 050
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		5 018 162	4 841 533
ANSVARSFÖRBINDELSER			
Övriga ansvarsförbindelser	38	8 784	15 887

5.15. Anslagsredovisning

(tkr)

a = ramanslag

Anslag	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regl. brev	Omdisponerade anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Utgiftsområde 16							
Utbildning och universitetsforskning							
16 02 003 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		1 756 305			1 756 305	-1 756 305	0
001 Takbelopp (a)	0	1 756 305			1 756 305	-1 756 305	0
16 02 004 Forskning och utbildning på forskarnivå		2 131 629			2 131 629	-2 131 629	0
006 Basresurs (a)	0	2 114 480			2 114 480	-2 114 480	0
007 Kunskap och information om mäns våld mot kvinnor (a)	0	17 149			17 149	-17 149	0
16 02 064 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	31 163	31 429		-30 237	32 355		32 355
009 Statlig ålderspensionsavgift (a)	31 163	31 429		-30 237	32 355		32 355
							0
16 02 065 Särskilda medel till universitet och högskolor		13 514			13 514	-13 514	0
001 Nationellt resurscentrum i biologi och bioteknik (a)	0	1 944			1 944	-1 944	0
002 Internationell lärarfortbildning (a)	0	9 083			9 083	-9 083	0
003 Sekretariat för Östersjöuniversitetet (a)	0	2 487			2 487	-2 487	0
16 02 066 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning		293 508			293 508	-293 508	0
001 Uppsala universitet (a)	0	293 508			293 508	-293 508	0
Summa	31 163	4 226 385	0	-30 237	4 227 311	-4 194 956	32 355

Villkor för anslag 16 02 004, ap. 6 Basresurs

Uppsala universitet bemyndigas med anledning av medlemskapet i en kunskaps- och innovationsplattform inom råvaror (KIC Raw materials) under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT) att besluta om en årlig medlemsavgift på högst 1 000 000 kronor under 2016–2022. Under 2018 har universitetet betalat 981 460 kr i medlemsavgift till KIC Raw materials.

Uppsala universitet bemyndigas med anledning av medlemskapet i en kunskaps- och innovationsplattform inom hälsa (KIC Healthy living) under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT) att besluta om en årlig medlemsavgift på högst 750 000 kronor under 2016–2022. Under 2018 har universitetet betalat 727 117 kr i medlemsavgift till KIC Healthy living.

Uppsala universitet bemyndigas med anledning av medlemskapet i Centre Européen de Calcul Atomique et Moléculaire (CECAM) att besluta om medlemsavgift på högst 350 000 kronor per år under 2016–2018. Under 2018 har universitetet betalat 300 180 kr i medlemsavgift till CECAM.

Uppsala universitet bemyndigas med anledning av medlemskapet i The Guild of European Research-Intensive Universities att besluta om medlemsavgift på högst 450 000 kronor per år under 2016–2018. Under 2018 har universitetet betalat 440 194 kr i medlemsavgift till GUILD.

Uppsala universitet bemyndigas att under 2017–2022 besluta om årlig medlemsavgift på högst 500 000 kronor till KIC Inno Energy SE. Under 2018 har 490 730 kr betalats i medlemsavgift.

5.16. Tilläggsupplysningar

5.16.1. Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänt

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om myndigheters årsredovisning och budgetunderlag (FÅB), förordning (2000:606) om myndigheters bokföring (FBF), studiedokumentationsförordningen (1993:1153), förordning (2007:603) om intern styrning och kontroll samt tillkommande regeringsbeslut. Redovisningen vid universitetet följer god redovisningssed enligt Ekonomistyrningsverkets (ESV) föreskrifter och allmänna råd till FÅB. I regleringsbrevet medges undantag från bestämmelser i förordningar enligt nedan;

- Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen om redovisning av anslagsmedel enligt 12 § anslagsförordningen (2011:223). Avräkning mot anslag och anslagsposter för medel som utbetalas till lärosätenas räntekonton i Riksgälden ska ske i samband med de månatliga utbetalningarna till respektive lärosätes räntekonto i Riksgälden.
- Universitet och högskolor medges undantag från 7 § anslagsförordningen (2011:223) på så sätt att lärosätet får överföra såväl överproduktion som utnyttjat takbelopp (anslagssparande) till efterföljande budgetår utan att särskilt begära regeringens medgivande.
- Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen i 2 kap. 4 § tredje stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att årsredovisningen ska innehålla redovisning av väsentliga uppgifter. Universitet och högskolor ska istället lämna uppgifter enligt regleringsbrevet bilaga 6 Väsentliga uppgifter.
- Universitet och högskolor ska i samband med upprättandet av noter till årsredovisningen särskilt beakta att specifikation ges av
 - låneram i Riksgälden uppdelad på beviljad låneram och utnyttjad låneram vid räkenskapsårets slut, och
 - beviljad och under året maximalt utnyttjad kontokredit hos Riksgälden.
- Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen enligt 2 kap 4§ förordningen (2000:605) andra stycket om årsredovisning och budgetunderlag, om att i årsredovisningen upprätta och lämna en finansieringsanalys till regeringen.
- Universitet och högskolor medges undantag från 2 kap 1§ första stycket och 3§ kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) om finansiering av anläggningstillgångar. En anläggningstillgång som används i myndighetens verksamhet får helt eller delvis finansieras med bidrag som har mottagits från icke-statlig givare. Detta gäller även för bidrag från statliga bidragsgivare under förutsättning att bidraget har tilldelats för ändamålet.

Värdering av anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar utgörs främst av balanserade utgifter för utveckling av befintlig infrastruktur för att säkerställa framtida ekonomiska och kvalitativa fördelar för verksamheten genom användning av nyare och effektivare IT-relaterade stödsystem. Den ekonomiska livslängden ska vara minst tre år och anskaffningsvärdet minst 400 tkr. I anskaffningsvärdet ingår både externa inköp samt universitetets egna direkta kostnader för den enskilda tillgången. Immateriella tillgångar skrivs av linjärt över den bedömda ekonomiska livslängden med utgångspunkt från den månad tillgången tas i bruk. Motsvarande regler gäller även för anskaffning av programvaror och licenser.

Materiella anläggningstillgångar utgörs främst av inventarier och utrustning. Den ekonomiska livslängden ska vara minst tre år och anskaffningsvärdet minst 25 tkr. Gränsen för anskaffningsvärdet höjdes från 20 till 25 tkr den 1 januari 2018. Materiella tillgångar skrivs av linjärt över den bedömda ekonomiska livslängden med utgångspunkt från den månad tillgången tas i bruk.

Inventarier och utrustning som kan antas ha en ekonomisk livslängd understigande tre år redovisas som kostnad vid anskaffningstillfället. Större anskaffningar av likartade tillgångar där anskaffningsvärdet per enhet understiger 25 tkr redovisas som kostnad vid anskaffningstillfället om kostnadsfördelningen över tid inte påverkas väsentligt.

Ny-, om- och tillbyggnad på annans fastighet redovisas som förbättringsutgift på annans fastighet. Anskaffningsbeloppet ska överstiga 100 tkr och den ekonomiska livslängden beräknas vara mer än 3 år. Ofta delas förbättringsutgiften upp i flera fakturor från leverantören och under byggtiden hanteras fakturerade belopp som pågående förbättringsutgift. När lokalerna är färdiga att tas i bruk startar avskrivningarna. Avskrivningstiden begränsas så att investeringen ska vara helt avskriven när hyresförhållandet kan antas upphöra.

Följande bedömda ekonomiska livslängder tillämpas

Balanserade utgifter för utveckling	3 eller 5 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	3–20 år
Möbler, inredning och utrustning	5 eller 10 år
Maskiner, verktyg, elektriska apparater, inredning	3, 5 eller 10 år
Bilar och andra transportmedel	5 eller 10 år
Datorer, kringutrustning och övriga kontorsmaskiner	3 eller 5 år

För konstföremål sker ingen avskrivning. Andra avskrivningstider kan tillämpas i enskilda fall för särskild utrustning.

Finansiell leasing

Enligt kapitalförsörjningsförordningens 12 § (1996:1188) får leasingavtal endast träffas under förutsättning att det leder till lägre kostnad för staten än köp. Avtal för maskiner och som uppfyller kraven för finansiella leasingavtal bokförs som tillgång och skuld i balansräkningen.

 Holdingbolaget vid Uppsala universitet

Uppsala universitet förvaltar från och med den 1 januari 1998 holdingbolaget Uppsala universitets utveckling AB. I årsredovisningen redovisas uppgifter om andelar i hel- och delägda företag och resultatandel enligt kapitalandelsmetoden. Innehavet redovisas i balansräkningen under posterna andelar i hel- och delägda företag, statskapital samt resultat från andelar i hel- och delägda företag. Påverkan på universitetets kapitalförändring framgår av resultaträkningspostens resultat från andelar i hel- och delägda företag.

Holdingbolagets resultat är preliminärt då universitetets årsredovisning fastställs. Universitetet tillämpar därför från och med 2016 principen att redovisa holdingbolagets definitiva resultat med ett års fördröjning.

Universitetens holdingbolag erhåller årligen, sedan 2014, ett ovillkorat aktieägartillskott om 1 mnkr vilket betalas via Kammarkollegiet direkt till holdingbolaget. Enligt ESV ska dessa tillskott redovisas som statskapital.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringarna har upptagits till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. Kundfordringar som är äldre än 6 månader har skrivits av som befarad kundförlust. I de fall faktura eller motsvarande inkommit efter fastställd brytdag (2019-01-05) eller när fordrings- eller skuldbeloppet inte är exakt känt när bokslutet upprättats, redovisas beloppen som periodavgränsningsposter. Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Värdering av bankmedel i utländsk valuta

Behållning på bankkonton i utländsk valuta per 2018-12-31 har värderats till balansdagens kurs.

Periodavgränsningsposter

Periodisering innebär att intäkter och kostnader hänförs till det år de avser. I allt väsentligt har periodisering skett för t.ex. leverantörsskulder, semesterlöneskuld, avgifter och bidrag. För periodiseringar tillämpas en beloppsgrens om 50 tkr men även mindre belopp får periodiseras om det är viktigt ur rapporteringssynvinkel att alla kostnader kommer med en viss period.

För externfinansierade bidrag och uppdragsverksamhet tillämpas den gällande statliga redovisningsprincipen för intäktsredovisning i projekt. För pågående projekt tas

intäkter upp motsvarande upparbetade kostnader under året. Erhållna medel från bidragsgivare som ännu inte har använts i verksamheten redovisas som oförbrukade bidrag i balansräkningen. För under året avslutade projekt redovisas skillnaden mellan intäkter och kostnader som över/underskott i resultaträkningen. Projekt där bidrag, enligt kontrakt, ännu ej erhållits bokförs som fordran på bidragsgivaren för den del som är en upparbetad kostnad. En prövning görs också av fordrans giltighet mot kontrakt eller motsvarande avtal.

I årsredovisningen finns en upplysning som visar beräknad förbrukningstakt av inbetalda bidrag. Metoden för att beräkna förbrukningstakt har tagits fram i enlighet med rekommendationer från Högskolornas forum för redovisningsfrågor. En schablonberäkning av den genomsnittliga omsättningshastigheten/förbrukningstakten har gjorts. Förbrukningstakten för bidragsverksamhet med statlig finansiering bedöms sammantaget vara linjär.

Brytdag

Löpande redovisning avseende räkenskapsåret har gjorts fram till och med 2019-01-05 (2018-01-05).

Redovisning av indirekta kostnader

Universitetet tillämpar den sektorgemensamma modellen för redovisning av indirekta kostnader, SUHF-modellen. Enligt modellen fördelas indirekta kostnader löpande baserat på nedlagda kostnader vilket medför en fullständig kostnadsredovisning på lägsta verksamhetsnivå (kostnadsbärare) och förutsättningar för en korrekt periodisering av bidragsinkomster.

Universitetet fördelar de gemensamma kostnaderna på kostnadsbärarna i relation till direkta personal- och driftkostnader (fördelningsbas).

Transfereringar

Universitetet särredovisar transfereringar då dessa inte representerar någon egentlig resursförbrukning inom universitetet. Transfereringar är medel som är avsedda att användas för finansiering av bidrag till externa samarbetspartner samt till stipendier med mera. Finansiering motsvarande kostnaderna har hämtats från intäkter av anslag, avgifter respektive bidrag. Exempel på transfereringar är stipendier, medel från EU till projekt där universitetet är koordinator samt överföring av strategiska forskningsmedel till andra lärosäten.

Ändring av upplysningar för jämförelseändamål

Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen i förhållande till totala kostnader ska avse de sammanlagda intäkterna som får tas ut enligt 4 § punkt 1–10. Jämförelseuppgiften i procent enligt not 2 har omräknats då punkt 10 tjänsteexport inte ingick i beräkningen i årsredovisningen 2017.

Jämförelsetalen för 2017 i not 5 har ändrats för övriga tjänster, inköp av varor respektive resor och representation som en följd av ändrad indelning av vissa kostnader.

5.16.2. Redovisning av verksamhetens resultat

Enligt 3 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska myndigheterna kommentera verksamhetens resultat i förhållande till de uppgifter som framgår av myndighetens instruktion och till vad regeringen, i förekommande fall, har angett i regleringsbrev eller i något annat beslut. Resultatredovisningen ska främst avse hur verksamhetens prestationer har utvecklats med avseende på volym och kostnader. Den individbaserade statistik som ingår i resultatredovisningen ska vara uppdelad efter kön, om det inte finns särskilda skäl mot detta. Redovisningen ska lämnas enligt den indelning som myndigheten bestämmer om inte regeringen beslutat annat.

Enligt ESV föreskrifter till 3 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska myndigheten översiktligt beskriva sin verksamhet och resultatet av verksamheten, företrädesvis de viktigaste prestationerna, deras volym och kostnader. Enligt de allmänna råden kan kostnad per prestation avse såväl kostnad per prestationstyp och år som enskild prestations totala kostnad.

I årsredovisningen redovisas en rad olika uppgifter om verksamhetens volymer, såsom helårsstudenter och forskarexamina, samt de totala kostnaderna med uppdelning på utbildning på grundnivå och avancerad nivå respektive forskning och utbildning på forskarnivå. De uppgifter som redovisas i sammanställningen Väsentliga uppgifter har för universitet och högskolor i huvudsak utvecklats utifrån de perspektiv som anges i ovan nämnda förordning.

Av högskolelagen framgår att universitet och högskolor ska:

- bedriva utbildning som vilar på vetenskaplig eller konstnärlig grund samt på beprövad erfarenhet,
- bedriva forskning och konstnärligt utvecklingsarbete samt annat utvecklingsarbete

Universitet och högskolor ska även samverka med det omgivande samhället och informera om sin verksamhet samt verka för att forskningsresultat tillkomna vid universitet och högskolor kommer till nytta.

Att beräkna kostnaden per prestationstyp kräver klara definitioner för att uppgifterna ska vara meningsfulla. I Väsentliga uppgifter redovisas kostnad per helårsstudent, kostnad per helårsprestation och kostnad per referegranskad vetenskaplig publikation.

De kostnadsuppgifter som används vid beräkningen av prestationsredovisningen inom utbildning och vid kostnad per publikation är kostnaden inom utbildning exklusive uppdragsutbildning och den totala kostnaden inom forskning som redovisas i tabell 5.11.

Liksom de finansiella uppgifterna har uppgifterna om antalet studenter och antalet publikationer ett brytdatum. Fram till den 7 januari 2019 har inrapportering av uppgifter som rör utbildning kunnat göras för 2018. Underlaget för publikationer togs ut den 23 januari 2019. Till skillnad från den finansiella rapporteringen ändras uppgifterna i studiedokumentationssystemet och publikationsdatabasen för tidigare år om rapportering sker i efterhand. I årsredovisningen redovisas samma uppgifter som i föregående årsredovisning för utbildning på grundnivå och avancerad nivå om inte annat anges, trots att uppdatering gjorts retroaktivt i systemen. För utbildning på forskarnivå och publikationer förekommer dock ofta efterregistreringar vilket gör att universitetet valt att uppdatera uppgifterna om dessa bakåt i tiden för att få en mer rättvisande bild av verksamheten.

5.17. Noter till resultaträkning

Alla belopp redovisas i tkr om ej annat anges. Belopp som anges inom parentes avser föregående år.

	2018	2017
1) Intäkter av anslag		
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 745 018	1 672 179
Forskning och utbildning på forskarnivå	2 020 440	1 955 313
Särskilda åtaganden	13 247	13 269
Nationellt kunskapscentrum för frågor om mäns våld mot kvinnor (NCK)	17 149	27 344
Ersättning för klinisk utbildning	79 608	77 935
Ersättning för klinisk forskning	213 900	210 714
Summa intäkter av anslag	4 089 362	3 956 754
1) I anslaget ingår 110 mnkr (116 mnkr) avseende strategiska forskningsområden.		
2) Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
Beställd utbildning	2 276	2 447
Yrkeshögskolan, KY mm	–	–
Uppdragsutbildning	92 664	78 721
Uppdragsforskning	87 839	87 144
Utbildning studieavgiftsskyldiga studenter	83 259	59 410
Högskoleprovet	1 564	1 602
Upplåtande av bostadslägenhet	–	–
Museiverksamhet, entréavgifter	2 969	2 739
Summa intäkter enl regleringsbrev	270 571	232 063
§ 4 avgifter p 1-9	270 681	247 033
§ 4 avgifter p 10	14 418	12 555
Regionala etikprövningsnämnden i Uppsala	2 770	2 700
Uthyrning av lokaler	44 052	43 632
Intäkter av andra ersättningar*	3 562	1 386
Summa intäkter enligt §4 och andra ersättningar	335 483	307 306
Summa intäkter av avgifter och andra ersättningar	606 054	539 369
Intäkter enl 4 § avgiftsförordningen i förhållande till totala kostnader:	4,0%	3,8%
Avgifternas andel av totala kostnader avser förhållandet mellan intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen och verksamhetens kostnader.		
Tjänsteexport		
Intäkter	112 402	83 689
Kostnader	-100 535	-81 770
Resultat	11 867	1 919

Som tjänsteexport definieras universitetets försäljning av tjänster till utländska motparter.

Vinstmarginalen beräknas vara lika stor som inom övrig avgiftsbelagd verksamhet

* Andra ersättningar avser främst intäkter av sponsring.

Avgiftsfinansierad verksamhet

Verksamhet	Över-/underskott t.o.m. 2016	Över-/underskott 2017	Intäkter ¹ 2018	Kostnader 2018	Över/underskott 2018	Ack. över-/underskott utgående 2018 ²
Utbildning på grundnivå eller avancerad nivå						
Beställd utbildning ³	1 790	-520	2 276	-1 869	407	1 721
Yrkeshögskolan, KY mm	29					29
Uppdragsutbildning ³	38 193	2 817	96 470	-96 680	-210	35 265
Utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter	4 551	2 836	83 243	-70 993	12 250	19 202
Summering	44 563	5 133	181 989	-169 542	12 447	56 217
Forskning eller utbildning på forskarnivå						
Uppdragsforskning ³	41 374	-5 909	87 908	-92 281	-4 373	31 662
Summering	41 374	-5 909	87 908	-92 281	-4 373	31 662
Verksamheter där krav på full kostnads-täckning inte gäller						
Högskoleprovet	-388	-501	1 572	-2 752	-1 180	-2 069
Upplåtande av bostadslägenhet – utbytesprogram och gästforskare	–	–	–	–	–	–
Upplåtande av bostadslägenhet – regeringsbeslut (U2010/4277/UH)	–	–	–	–	–	–
Inträde till museum	0	0	2 969	-2 969	0	0
Summering	-388	-501	4 541	-5 721	-1 180	-2 069

¹⁾ I intäkter ingår intäkter av avgifter, bidrag och finansiella intäkter.

²⁾ Omfördelat kapital har påverkat utgående ack. över-/underskott.

³⁾ I intäkterna ingår tjänsteexport med 1 102 tkr i beställd utbildning, 2 500 tkr i uppdragsutbildning, 82 440 tkr i avgiftsskyldiga studenter och 11 941 tkr i uppdragsforskning.

	2018	2017
3) Intäkter av bidrag		
Intäkter av bidrag från andra myndigheter	1 269 554	1 190 413
Intäkter av bidrag, ej statliga	1 087 673	1 046 699
Summa intäkter av bidrag	2 357 227	2 237 112
4) Kostnader för personal		
Lönekostnader	-3 044 664	-2 947 437
Sociala avgifter	-941 876	-915 938
Pensionskostnader	-570 468	-546 948
Övriga personalkostnader	-91 381	-86 395
Summa kostnader för personal	-4 648 389	-4 496 718
Av lönesumman 3 044 664 tkr utgör arvoden till styrelse, kommittéer och ej anställd personal 0,5 % (15 184 tkr).		
Lönekostnader anges exklusive arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal.		
Pensionskostnader omfattar premier för avtalsförsäkringar, individuell och kompletterande pension, delpensioner samt löneskatter på pensioner.		
5) Övriga driftkostnader		
Ersättning till landstinget för klinisk utbildning och forskning (ALF)	-293 508	-288 649
Övriga tjänster	-503 861	-497 479
Inköp av varor	-338 562	-303 754
Resor och representation	-201 330	-196 621
Reparationer och underhåll	-44 772	-35 001
Summa övriga driftkostnader	-1 382 033	-1 321 504

	2018	2017
6) Finansiella intäkter och kostnader		
Ränta på räntekonto i RGK	–	–
Ränta på lån i RGK	3 889	3 533
Valutakursdifferenser	4 103	3 418
Övriga finansiella intäkter	152	753
Summa finansiella intäkter	8 144	7 704
Ränta på räntekonto i RGK	-14 154	-14 708
Ränta på lån i RGK	–	–
Aktivering ränta investeringar	–	–
Valutakursdifferenser	-7 448	-2 300
Övriga finansiella kostnader	-90	-696
Summa finansiella kostnader	-21 692	-17 704
7) Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag*		
Per finansiär		
Privata stiftelser, fonder och ideella föreningar	91 695	86 743
Offentliga forskningsstiftelser	30 310	24 717
Svenska företag	7 941	4 365
EUs ramprogram	5 162	8 057
Övriga organisationer inom och utanför EU	6 383	13 713
Övriga organisationer	922	1 271
Summa övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	142 413	138 866
8) Lämnade bidrag		
Lämnade bidrag till statliga myndigheter	-382 952	-315 838
Lämnade bidrag till enskilda personer (stipendier, resebidrag mm)	-86 576	-88 987
Lämnade bidrag till övriga länder och internationella organisationer	-65 078	-53 169
Lämnade bidrag till privata företag	-37 625	-28 857
Lämnade bidrag till kommuner och landsting	-22 195	-16 232
Lämnade bidrag till övriga organisationer*	-17 346	-17 021
Summa lämnade bidrag	-611 772	-520 103
9) Årets kapitalförändring		
Anslagsfinansierad verksamhet		
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 985	-42 100
Forskning och utbildning på forskarnivå	-63 348	-64 602
Avgiftsbelagd verksamhet		
Utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter	12 250	2 836
Uppdragsverksamhet	197	2 297
Uppdragsforskning	-4 373	-5 909
Bidragsfinansierad verksamhet		
Forskning och utbildning på forskarnivå	-8 919	-26 896
Resultat från hel- och delägda företag	-349	3 430
Summa årets kapitalförändring	-61 557	-130 944

5.18. Noter till balansräkning

Alla belopp redovisas i tkr om ej annat anges. Belopp som anges inom parentes avser föregående år.

	2018-12-31	2017-12-31
10) Balanserade utgifter för utveckling		
Ingående anskaffningsvärde	64 824	71 574
Omklassificeringar	-3 715	
Årets investeringar	184	4 215
Utrangeringar/försäljningar	-144	-10 965
Utgående anskaffningsvärde	61 149	64 824
Ingående avskrivningar	-51 638	-53 597
Omklassificeringar	72	-
Årets avskrivningar	-7 804	-8 863
Utrangeringar/försäljningar		10 822
Utgående ackumulerade avskrivningar	-59 370	-51 638
Bokfört värde balanserade utgifter för utveckling	1 779	13 186
11) Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	8 250	8 250
Omklassificeringar	3 715	-
Årets investeringar	3 512	-
Utrangeringar/försäljningar	-2 965	-
Utgående anskaffningsvärde	12 512	8 250
Ingående avskrivningar	-6 941	-5 959
Årets avskrivningar	-2 358	-982
Utrangeringar/försäljningar	2 965	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	-6 334	-6 941
Bokfört värde rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	6 178	1 309
12) Byggnader, mark och annan fast egendom		
Ingående anskaffningsvärde	3 508	3 169
Årets investeringar	287	339
Utrangeringar/försäljningar	-	-
Utgående anskaffningsvärde	3 795	3 508
Ingående avskrivningar	-763	-589
Årets avskrivningar	-178	-174
Utrangeringar/försäljningar	-	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	-941	-763
Bokfört värde byggnader, mark och annan fast egendom	2 854	2 745
13) Förbättringsutgifter på annans fastighet*		
Ingående anskaffningsvärde förbättringsutgift	401 894	417 579
Ingående anskaffningsvärde pågående förbättringsutgift	54 461	8 409
Omklassificeringar	-	-1 195
Årets investeringar förbättringsutgifter	9 880	1 474
Årets investeringar pågående förbättringsutgifter	26 796	54 964
Utrangeringar/försäljningar	-11 135	-24 876
Överfört från pågående nyanläggningar		
Utgående anskaffningsvärde	481 896	456 355
Ingående avskrivningar	-204 601	-205 296
Årets avskrivningar	-29 254	-24 065
Utrangeringar/försäljningar	12 323	24 760
Utgående ackumulerade avskrivningar	-221 532	-204 601
Bokfört värde förbättringsutgifter på annans fastighet	260 364	251 754

					2018-12-31	2017-12-31
14) Maskiner, inventarier, installationer mm*						
Ingående anskaffningsvärde					3 306 591	3 176 086
Justering anskaffningsvärde						
Årets investeringar					196 548	226 360
Utrangeringar/försäljningar					-82 776	-202 608
Överfört från pågående nyanläggningar					19 755	106 753
Utgående anskaffningsvärde					3 440 118	3 306 591
Ingående avskrivningar					-2 585 319	-2 510 862
Årets avskrivningar					-258 009	-270 329
Utrangeringar/försäljningar					80 593	195 872
Utgående ackumulerade avskrivningar					-2 762 735	-2 585 319
Bokfört värde maskiner, inventarier, installationer mm					677 383	721 272
15) Pågående nyanläggningar*						
Ingående balans pågående nyanläggningar					94 237	145 852
Under året nedlagda kostnader					37 168	56 939
Under året genomförda omfördelningar					-19 755	-106 753
Utrangeringar/försäljningar					-34	-
Omklassificeringar					-2	-1 801
Utgående balans pågående nyanläggningar					111 614	94 237
16) Andelar i hel- och delägda företag						
	Nom värde (kr)	Kapitalandel	Röstandel	Antal aktier	Bokfört värde	Bokfört värde
Uppsala universitet Holding AB	100	100%	100%	3 000	72 119	71 469
17) Andra långfristiga värdepappersinnehav						
2011 förvärvades en aktie i europabolaget KIC InnoEnergy SE för 90 tkr. Inga förändringar har skett under 2018.						
18) Kundfordringar						
Osäkra kundfordringar, statliga myndigheter					64	559
Osäkra kundfordringar, utomstatliga					4 570	1 673
Summa osäkra kundfordringar					4 634	2 232
Kundfordringar med förfallodatum senast den 15/12 men ej betalda per den 31/12 redovisas som osäkra kundfordringar. Kundfordringar hos andra myndigheter redovisas under balansposten "Fordringar hos andra myndigheter"						
Konstaterade kundförluster, statliga myndigheter					-	-
Konstaterade kundförluster, utomstatliga					22	374
Summa konstaterade kundförluster					22	374
19) Fordringar hos andra myndigheter						
Kundfordringar					43 127	24 077
Fordran ingående moms					88 457	61 962
Summa fordringar hos andra myndigheter					131 584	86 039
20) Övriga kortfristiga fordringar						
Reseförskott och övriga förskott					666	1 613
Övriga fordringar					30	1 232
Summa övriga kortfristiga fordringar					696	2 845
21) Förutbetalda kostnader						
Förutbetalda lokalhyror					164 884	170 107
Övriga förutbetalda kostnader					51 781	37 599
Summa förutbetalda kostnader					216 665	207 706

	2018-12-31	2017-12-31
22) Upplupna bidragsintäkter		
Privata stiftelser, fonder och ideella föreningar	162 258	143 337
EU	82 051	97 202
Forskningsråd	36 498	30 171
Offentliga forskningsstiftelser	29 925	19 104
Svenska företag och privatpersoner	16 578	12 718
Övriga statliga myndigheter	9 034	7 886
Utländska finansiärer utanför EU	6 304	2 946
Universitet och högskolor	1 455	1 218
Övriga upplupna bidragsintäkter	524	109
Summa upplupna bidragsintäkter	344 627	314 691
23) Övriga upplupna intäkter		
Upplupna intäkter, statliga myndigheter	2 053	2 549
Upplupna intäkter, utomstatliga	4 211	3 023
Summa övriga upplupna intäkter	6 264	5 572
24) Avräkning med statsverket		
Anslag icke räntebärande flöde		
<i>Ingående balans</i>	–	–
Redovisat mot anslag (+)		
Medel hänförliga till transf. m.m. som betalats till icke räntebärande flöde (-)		
Fordringar/skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	–	–
Anslag i räntebärande flöde		
<i>Ingående balans</i>		
Redovisat mot anslag (+)	4 194 956	4 052 901
Anslagsmedel som tillförts räntekonto (-)	-4 194 956	-4 052 901
Återbetalningar av anslagsmedel (+)		
<i>Fordringar/skulder avseende anslag i räntebärande flöde</i>	0	0
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto i Riksbanken		
<i>Ingående balans</i>	–	–
Inbetalningar i icke räntebärande flöde (+)		
Utbetalningar i icke räntebärande flöde (-)		
Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar (+/-)		
<i>Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto</i>	–	–
Summa avräkning med statsverket	0	0
25) Tillgodohavande på räntekontot i Riksgäldskontoret		
Behållning räntekonto	2 953 647	2 862 617
Beviljad kredit	282 000	282 000
Utnyttjad kredit	0	0
26) Statskapital		
Investerat av Staten i Uppsala universitet Holding AB	23 000	22 000
Konstverk överförda från Statens konstråd	4 715	4 534
Summa statskapital	27 715	26 534

27) Kapitalförändring per område (exkl resultat dotterföretaget)

Indelning av verksamheten	Balanserad kapitalförändring (A)	Årets kapitalförändring (B)	Summa (A+B)
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	347 654	15 432	363 086
Utbildning enligt uppdrag i regleringsbrev	310 836	15 235	326 071
Uppdragsverksamhet	36 818	197	37 015
Forskning och utbildning på forskarnivå	832 184	-76 640	755 544
Forskning och utbildning på forskarnivå	796 149	-72 267	723 882
Uppdragsforskning	36 035	-4 373	31 662
Summa	1 179 838	-61 208	1 118 630

28) Myndighetskapital

Förändring av myndighetskapitalet

	Statskapital	Resultatandelar i hel- och delägda företag	Balanserad kapitalförändring, anslagsfinansierad verksamhet	Balanserad kapitalförändring, avgiftsbelagd verksamhet	Balanserad kapitalförändring, bidragsfinansierad verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkningen	Summa
Utgående balans 2017	26 534	46 039	1 041 245	85 938	187 029	-130 944	1 255 841
Rättelse							
Ändrad princip							
A Ingående balans 2018	26 534	46 039	1 041 245	85 938	187 029	-130 944	1 255 841
Föregående års kapitalförändring			-103 272	-776	-26 896	130 944	0
Resultat från hel- och delägda företag		3 430	-3 430				0
Överfört statskapital	1 181						1 181
Omdisponerat kapital			3 313	-5 357	2 044		0
Årets kapitalförändring						-61 557	-61 557
B Summa årets förändring	1 181	3 430	-103 389	-6 133	-24 852	69 387	-60 376
C Utgående balans 2018	27 715	49 469	937 856	79 805	162 177	-61 557	1 195 465

2018-12-31

2017-12-31

29) Avsättning för pensioner

Pensionsersättning		
Ingående avsättning	788	2 589
Årets pensionskostnad	-22	-475
Årets pensionsutbetalningar	-696	-1 325
Utgående avsättning	70	789
Delpension		
Ingående avsättning	13 379	12 293
Årets pensionskostnad	6 577	7 559
Årets pensionsutbetalningar	-6 464	-6 473
Utgående avsättning	13 492	13 379
Löneskatt	3 290	3 437
Summa avsättning för pensioner	16 852	17 605

Avsättningen avser pensionsförpliktelser som universitetet ansvarar för.

30) Övriga avsättningar

Avsättning enligt lagen 2006:647 och förordning 2007:161 för omhändertagande och transport av restprodukter från kärnteknisk verksamhet	620	620
Avsättning för avveckling av The Svedberg laboratoriet	42 284	50 375
Avsättning omställningsmedel		
Ingående avsättning	28 131	25 580
Årets förändring	2 953	2 551
Utgående avsättning	31 084	28 131
Summa övriga avsättningar	73 988	79 126

	2018-12-31	2017-12-31
31) Lån i Riksgäldskontoret		
Ingående skuld	745 000	665 010
Nyupptagna lån	204 217	383 286
Årets amorteringar	-182 887	-303 296
Utgående balans	766 330	745 000
Beviljad låneram	830 000	745 000
32) Kortfristiga skulder till andra myndigheter		
Leverantörsskulder	64 514	59 184
Arbetsgivaravgifter	79 902	77 623
Utgående moms	14 348	13 303
Övriga kortfristiga skulder, inomstatliga	880	–
Summa kortfristiga skulder till andra myndigheter	159 644	150 110
33) Övriga kortfristiga skulder		
EU koordinatorsmedel	159 746	129 017
Personalens källskatt	76 164	74 260
Övriga kortfristiga skulder	2 543	2 716
Summa övriga kortfristiga skulder	238 453	205 993
34) Depositioner		
Posten avser depositioner för nycklar och merparten kommer att regleras efter mer än tolv månader.		
35) Upplupna kostnader		
Upplupen semesterlöneskuld	209 112	213 759
Upplupna lönekostnader	37 017	38 528
Övriga upplupna kostnader	35 506	13 117
Summa upplupna kostnader	281 635	265 404
36) Oförbrukade bidrag		
(per finansjär)		
Forskningsråd	958 025	934 048
Privata stiftelser, fonder och ideella föreningar	428 942	412 275
Övriga statliga myndigheter	178 044	182 322
EU	160 002	121 379
Offentliga forskningsstiftelser	44 062	33 627
Donationsmedel	38 537	38 587
Utländska finansjärer utanför EU	46 025	19 069
Utländska finansjärer inom EU	42 031	36 796
Svenska företag	39 383	42 786
Universitet och högskolor	71 841	56 390
Kommuner och landsting	1 114	1 508
Svenska privatpersoner	14 292	11 555
Statliga bolag	413	23
Summa oförbrukade bidrag	2 022 711	1 890 365
Posten innehåller förskott från externa bidragsgivare som är öronmärkta för pågående forskningsprojekt mm.		
Oförbrukade bidrag		
(per motpart)		
Oförbrukade bidrag, inomstatliga	1 234 962	1 189 942
Oförbrukade bidrag, utomstatliga	787 749	700 423
Summa oförbrukade bidrag	2 022 711	1 890 365
Oförbrukade bidrag från annan statlig myndighet förväntas tas i anspråk inom följande tidsintervall:		
inom tre månader	308 741	297 486
mer än tre månader till ett år	926 221	892 456
mer än ett år till tre år	–	–
mer än tre år	–	–
	1 234 962	1 189 942

	2018-12-31	2017-12-31
37) Övriga förutbetalda intäkter		
Förutbetalda intäkter, annan statlig myndighet	11 434	13 567
Förutbetalda intäkter, icke statliga	78 425	71 714
Summa övriga förutbetalda intäkter	89 859	85 281
38) Ansvarsförbindelser		
Akademiska Hus, projekteringsavtal	–	300
Statens Fastighetsverk, projekteringsavtal	–	1 950
Akademiska Hus, hyrestillägg	7 800	7 127
Uppsala akademiförvaltning, hyrestillägg	534	534
Masmästaren Fjärdingen AB, hyrestillägg	450	450
Statens Fastighetsverk, hyrestillägg	–	526
Skadeståndskrav	–	5 000
Summa ansvarsförbindelser	8 784	15 887

5.19. Verksamhetens intäkter och kostnader fördelade på verksamhetsgrenar

2018	Utbildning enl uppdrag i regl. brev	Uppdrags- utbildning	Summa utbild- ning	Utbildning på forskarnivå och forskning	Uppdrags- forskning	Summa forskning	Totalt
Intäkter av anslag	1 835 386	–	1 835 386	2 253 976	–	2 253 976	4 089 362
Intäkter av avgifter	118 731	94 940	213 671	304 223	88 160	392 383	606 054
Intäkter av bidrag	36 901	3 780	40 681	2 316 963	-417	2 316 546	2 357 227
Finansiella intäkter	1 281	26	1 307	6 672	165	6 837	8 144
Summa intäkter	1 992 299	98 746	2 091 045	4 881 834	87 908	4 969 742	7 060 787
Kostnader för personal	-1 308 406	-67 634	-1 376 040	- 322 1994	-50 355	-3 272 349	-4 648 389
Kostnader för lokaler	-305 556	-6 561	-312 117	-447 840	-12 320	-460 160	-772 277
Övriga driftskostnader	-311 217	-23 773	-334 990	-1 026 692	-20 351	-1 047 043	-1 382 033
Finansiella kostnader	-2 852	-298	- 3150	-18 108	-434	-18 542	-21 692
Avskrivningar	-49 033	-283	-49 316	-239 467	-8 821	-248 288	-297 604
Summa kostnader	-1 977 064	-98 549	-2 075 613	-4 954 101	-92 281	- 5046 382	-7 121 995
Verksamhetsutfall	15 235	197	15 432	-72 267	-4 373	-76 640	-61 208
Dotterbolag	–	–	–	-349	–	-349	-349
Transfereringar							
Medel från statsbudgeten	11 554	–	11 554	94 040	–	-94 040	105 594
Från andra myndigheter	35 122	–	35 122	328 269	374	-328 643	363 765
Övriga medel	6 120	–	6 120	135 763	530	-136 293	142 413
Lämnade bidrag	-52 796	–	-52 796	-558 072	-904	-558 976	-611 772
Summa transfereringar	0	0	0	0	0	0	0
Årets kapitalförändring	15 235	197	15 432	-72 616	-4 373	-76 989	-61 557

2017	Utbildning enl uppdrag i regl. brev	Uppdrags- utbildning	Summa utbild- ning	Utbildning på forskarnivå och forskning	Uppdrags- forskning	Summa forskning	Totalt
Intäkter av anslag	1 760 941	0	1 760 941	2 195 813	–	2 195 813	3 956 754
Intäkter av avgifter	114 954	81 167	196 121	256 104	87 144	343 248	539 369
Intäkter av bidrag	26 865	4 018	30 883	2 206 176	53	2 206 229	2 237 112
Finansiella intäkter	1 110	5	1 115	6 444	145	6 589	7 704
Summa intäkter	1 903 870	85 190	1 989 060	4 664 537	87 342	4 751 879	6 740 939
Kostnader för personal	-1 265 191	-57 632	-1 322 823	-3 126 044	-47 851	-3 173 895	-4 496 718
Kostnader för lokaler	-332 857	-3 492	-336 349	-388 423	-10 201	-398 624	-734 973
Övriga driftskostnader	-298 453	-21 289	-319 742	-979 250	-22 512	-1 001 762	-1 321 504
Finansiella kostnader	-2 166	-267	-2 433	-14 962	-309	-15 271	-17 704
Avskrivningar	-44 466	-213	-44 679	-247 357	-12 378	-259 735	-304 414
Summa kostnader	-1 943 133	-82 893	-2 026 026	-4 756 036	-93 251	-4 849 287	-6 875 313
Verksamhetsutfall	-39 263	2 297	-36 966	-91 499	-5 909	-97 408	-134 374
Dotterbolag	–	–	–	3 430	–	3 430	3 430
Transfereringar							
Medel från statsbudgeten	11 861	0	11 861	84 285	0	84 285	96 146
Från andra myndigheter	26 447	0	26 447	258 603	41	258 644	285 091
Övriga medel	11 071	138	11 209	127 053	604	127 657	138 866
Lämnade bidrag	-49 379	-138	-49 517	-469 941	-645	-470 586	-520 103
Summa transfereringar	0	0	0	0	0	0	0
Årets kapitalförändring	-39 263	2 297	-36 966	-88 069	-5 909	-93 978	-130 944

2016	Utbildning enl uppdrag i regl. brev	Uppdrags- utbildning	Summa utbild- ning	Utbildning på forskarnivå och forskning	Uppdrags- forskning	Summa forskning	Totalt
Intäkter av anslag	1 721 423		1 721 423	2 165 722		2 165 722	3 887 145
Intäkter av avgifter	99 563	80 619	180 182	276 059	111 742	387 801	567 983
Intäkter av bidrag	19 344	5 483	24 827	2 158 270	0	2 158 270	2 183 097
Finansiella intäkter	596	9	605	4 084	39	4 123	4 728
Summa intäkter	1 840 926	86 111	1 927 037	4 604 135	111 781	4 715 916	6 642 953
Kostnader för personal	-1 197 193	-55 913	-1 253 106	-2 987 278	-61 396	-3 048 674	-4 301 780
Kostnader för lokaler	-303 283	-3 150	-306 433	-406 650	-9 602	-416 252	-722 685
Övriga driftskostnader	-305 158	-26 689	-331 847	-943 473	-23 051	-966 524	-1 298 371
Finansiella kostnader	-2 213	-305	-2 518	-16 589	-531	-17 120	-19 638
Avskrivningar	-41 056	-210	-41 266	-242 199	-9 933	-252 132	-293 398
Summa kostnader	-1 848 903	-86 267	-1 935 170	-4 596 189	-104 513	-4 700 702	-6 635 872
Verksamhetsutfall	-7 977	-156	-8 133	7 946	7 268	15 214	7 081
Dotterbolag	-	-	-	-	-	-	-
Transfereringar							
Medel från statsbudgeten	12 884	0	12 884	92 279	0	92 279	105 163
Från andra myndigheter	24 426	5	24 431	275 175	131	275 306	299 737
Övriga medel	14 682	0	14 682	108 240	413	108 653	123 515
Lämnade bidrag	-52 172	-5	-52 177	-475 694	-544	-476 238	-528 415
Summa transfereringar	0	0	0	0	0	0	0
Årets kapitalförändring	-7 977	-156	-8 133	7 946	7 268	15 214	7 081

Universitetets kostnader för personal, lokaler, drift och avskrivningar vid universitetsförvaltning, bibliotek och andra gemensamma inrättningar som inte tillhör ett vetenskapsområde har fördelats på verksamhetsgrenar i enlighet med hur dessa kostnadsslag i övrigt har bokförts på institutionerna inom vetenskapsområdena. Motsvarande fördelning har gjorts för intäkter. Samtliga intäkter och kostnader redovisas således exklusive interna intäkter och kostnader.

5.20. Redovisning av takbelopp

Tabell 1. Redovisning av antal helårsstudenter (HST) och helårsprestationer (HPR)

Utfall avseende perioden 2018-01-01 – 2018-12-31

Enligt bilaga 1 Avräkning av helårsstudenter och helårsprestationer m.m.

Summan Utfall total ersättning ska avse den totala ersättningen som lärosätet genomför produktion för, dvs. oberoende av om den ryms inom tilldelade medel eller inte.

Utbildningsområde	Utfall HST	Utfall HPR	HST ersättning (tkr)	HPR ersättning (tkr)	Utfall total ersättning
Humaniora	3 819	2 568	121 777	53 363	175 139
Teologi	496	315	15 809	6 543	22 352
Juridik	2 102	1 829	67 017	38 005	105 022
Samhällsvetenskap	6 175	4 909	196 875	101 987	298 862
Naturvetenskap	3 318	2 660	180 395	121 957	302 352
Teknik	2 675	2 113	145 435	96 873	242 308
Farmaci	1 022	855	55 537	39 213	94 750
Vård	1 282	1 125	74 114	56 306	130 420
Odontologi	0	0	0	0	0
Medicin	1 351	1 243	87 236	97 638	184 874
Undervisning	826	652	32 031	26 502	58 533
Verksamhetsförlagd utb.	273	256	14 980	13 646	28 626
Övrigt	485	348	21 161	12 347	33 508
Design	0	0	0	0	0
Konst	15	15	3 281	1 408	4 689
Musik	4	3	550	284	833
Opera	0	0	0	0	0
Teater	0	0	0	0	0
Media	0	0	0	0	0
Dans	0	0	0	0	0
Idrott	0	0	0	0	0
Summa	23 842	18 891,65166	1 016 197	666 073	1 682 269

Takbelopp (tkr)	1 756 305
Redovisningen visar att lärosätet kommer över takbeloppet med (tkr)	0
Redovisningen visar att lärosätet kommer under takbeloppet med (tkr)	74 036

Antal helårsstudenter inom vissa konstnärliga områden

Totalt antal utbildade helårsstudenter 63 inom konst. Högst får 15 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet. Övriga helårsstudenter inom konst har avräknats mot utbildningsområdet teknik.

Tabell 2. Beräkning av anslagssparande och överproduktion (tkr)

A. Tillgängliga medel (inklusive beslutad tilläggsbudget)	
Årets takbelopp	1 756 305
+ Ev. ingående anslagssparande	
Summa (A)	1 756 305
B. Utfall totalt för utbildning på grundnivå och avancerad nivå	
Ersättning för HPR från december föregående budgetår	10 556
Utfall total ersättning enligt tabell 1	1 682 269
+ Ev. ingående överproduktion	107 576
Summa (B)	1 800 401
Summa (A-B)¹	-44 096

¹ Positiv summa förs till tabell över anslagssparandet nedan.
Negativ summa förs till tabell över överproduktion nedan.

Tabell. Anslagssparande

Totalt utgående anslagssparande (A-B)	
- Ev. anslagssparande över 10 % av takbeloppet ²	
Utgående anslagssparande	0

Tabell. Överproduktion

Total utgående överproduktion	44 096
- Ev. överproduktion över 10 % av takbeloppet ²	
Utgående överproduktion	44 096

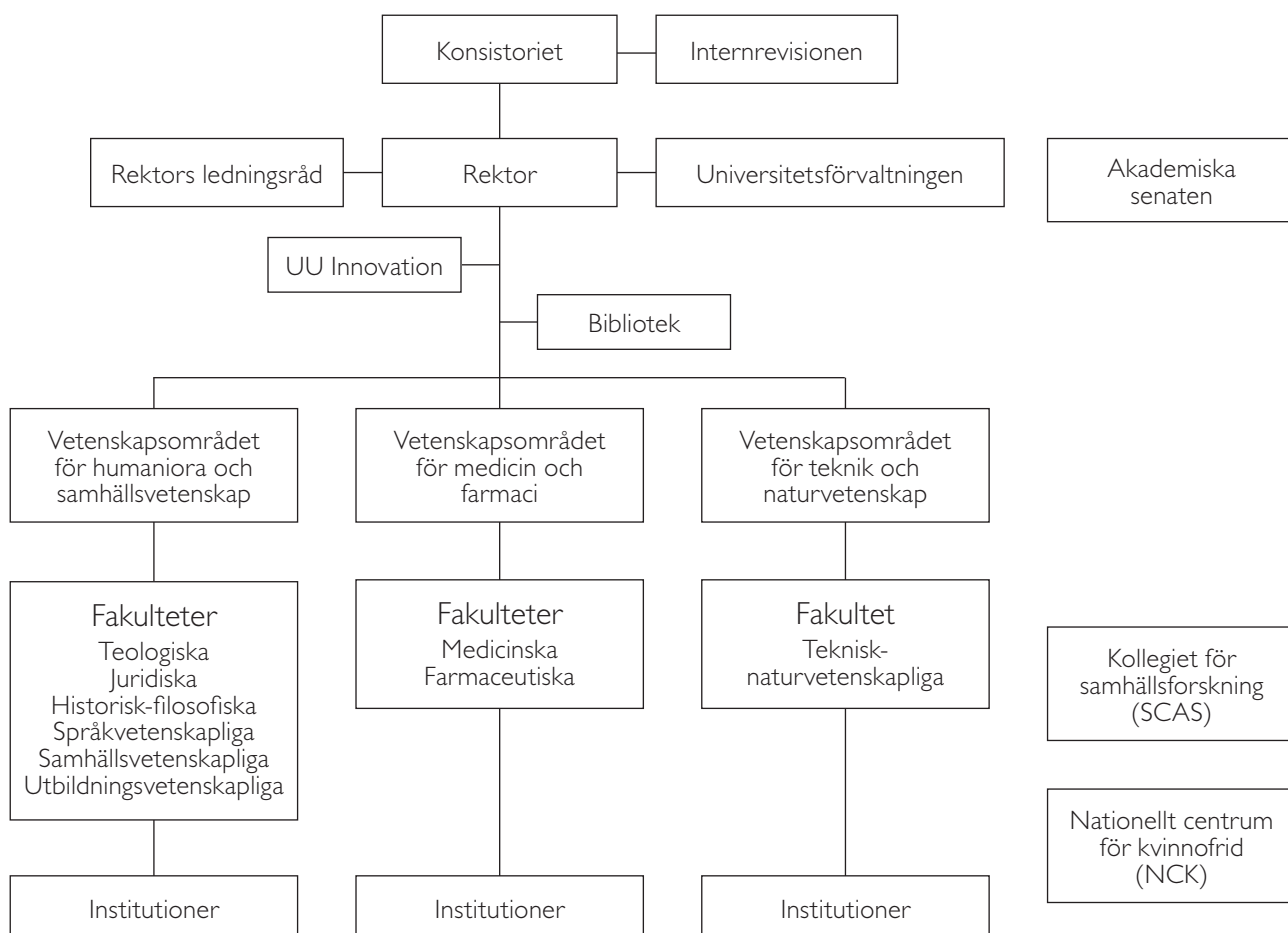
² Den del av anslagssparande respektive överproduktion som lärosätet inte får behålla utan regeringens godkännande.

6. Om Uppsala universitet

Uppsala universitet grundades 1477 och är Nordens första universitet. Uppsala universitets styrelse benämns konsistorium. Universitetet har nio fakulteter som är organiserade i tre vetenskapsområden: vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap (HumSam), vetenskapsområdet för medicin och farmaci (MedFarm) och vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap (TekNat) (figur 6.1).

Vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap består av sex fakulteter: den teologiska, den juridiska, den historisk-filosofiska, den språkvetenskapliga, den samhällsvetenskapliga och fakulteten för utbildningsvetenskaper. Vetenskapsområdet för medicin och farmaci består av två fakulteter: den medicinska och den farmaceutiska fakulteten. Vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap består av en fakultet, den teknisk-naturvetenskapliga fakulteten. Vid universitetet finns det ett 60-tal institutioner eller motsvarande (tabell 6.1).

Figur 6.1. Översiktlig bild av Uppsala universitets organisation 2018

Tabell 6.1. Vetenskapsområden, fakulteter samt institutioner eller motsvarande vid Uppsala universitet

Vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap	Vetenskapsområdet för medicin och farmaci
<i>Teologiska fakulteten</i>	<i>Medicinska fakulteten</i>
Teologiska institutionen	Institutionen för folkhälso- och vårdvetenskap
	Institutionen för immunologi, genetik och patologi
<i>Juridiska fakulteten</i>	Institutionen för kirurgiska vetenskaper
Juridiska institutionen	Institutionen för kvinnors och barns hälsa
	Institutionen för medicinsk biokemi och mikrobiologi
<i>Historisk-filosofiska fakulteten</i>	Institutionen för medicinsk cellbiologi
Institutionen för arkiv, bibliotek och museer (ABM)	Institutionen för medicinska vetenskaper
Institutionen för arkeologi och antik historia	Institutionen för neurovetenskap
Filosofiska institutionen	
Historiska institutionen	<i>Farmaceutiska fakulteten</i>
Institutionen för idé- och lärdoms historia	Institutionen för farmaceutisk biovetenskap
Konstvetenskapliga institutionen	Institutionen för farmaci
Institutionen för kulturantropologi och etnologi	Institutionen för läkemedelskemi
Litteraturvetenskapliga institutionen	
Institutionen för musikvetenskap	Vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap
Institutionen för speldesign	<i>Teknisk-naturvetenskapliga fakulteten</i>
Centrum för genusvetenskap	Institutionen för informationsteknologi
	Matematiska institutionen
<i>Språkvetenskapliga fakulteten</i>	Institutionen för fysik och astronomi
Engelska institutionen	Institutionen för teknikvetenskaper
Institutionen för lingvistik och filologi	Institutionen för kemi – BMC
Institutionen för moderna språk	Institutionen för kemi – Ångström
Institutionen för nordiska språk	Institutionen för biologisk grundutbildning
	Institutionen för cell- och molekyllärbiologi
<i>Samhällsvetenskapliga fakulteten</i>	Institutionen för ekologi och genetik
Institutet för bostad- och urbanforskning (IBF)	Institutionen för organismbiologi
Ekonomisk-historiska institutionen	Institutionen för geovetenskaper
Institutionen för freds- och konfliktforskning	ISP – International Science Program
Företagsekonomiska institutionen	
Institutionen för informatik och media	
Institutionen för kostvetenskap	
Kulturgeografiska institutionen	
Nationalekonomiska institutionen	
Institutionen för psykologi	
Sociologiska institutionen	
Statistiska institutionen	
Statsvetenskapliga institutionen	
Institutet för Rysslands- och Eurasienstudier	
<i>Fakulteten för utbildningsvetenskaper</i>	
Institutionen för pedagogik, didaktik och utbildningsstudier	
SWEDSD – Internationellt center för lärande för hållbar utveckling	
Avdelningen för rektorsutbildning	

7. Uppgifter om styrelsen

Namn	Period	Ersättning (kr)*	Andra uppdrag som styrelse- eller rådsledamot**
Gudmund Hernes, styrelseordförande	1801–1812	167 848	Inga
Eva Åkesson, rektor; professor	1801–1812	1 583 061	Svenska institutets insynsråd, ledamot Studentlitteratur AB, ledamot Länsstyrelsens insynsråd i Uppsala län, ledamot University of Tartu, Council member, ledamot
Anders Malmberg, prorektor; professor	1801–1812	1 290 466	ELM AB, ledamot UiT Norges arktiske universitet, ledamot
Ulla Achrén, förvaltningsdirektör	1801–1812	28 000	Åbo Energi AB, ledamot Förlags AB Sydusten, ledamot Pensionsaktiebolaget Veritas, ledamot
Shirin Ahlbäck Öberg, universitetslektor	1801–1812	649 455	Riksrevisionens vetenskapliga råd, ledamot Statskontorets vetenskapliga råd, ledamot Tillitsdelegationens vetenskapliga råd, ledamot
Henrik Berggren, författare	1801–1812	28 000	Berggrens Text & Historia AB
Elisabeth Dahlin, barnombudsman	1801–1812	28 000	Insynsrådet för Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd, ledamot New Wave Group, ledamot Rädda Barnen service AB, ordförande
Lisa Ekselius, professor	1801–1812	942 726	Perolsgården AB, ordförande Vetenskapsrådets Kommitté för klinisk behandlingsforskning, ledamot Etikprövningsmyndigheten, ersättare
Uli Hacksell, professor	1801–1812	61 572***	InDex Pharmaceuticals AB, ledamot Medivir AB, vd och ledamot Beactica AB, ledamot
Roland Roberts, professor	1801–1812	928 788	Nordiskt vulkanologiskt institut, ledamot
Sylvia Schwaag Serger, prorektor vid Lunds universitet, professor	1801–1802****	0	Expertgruppen i Studier för Offentlig Ekonomi, ledamot, Innovation Skåne AB, ledamot
Gunnar Svedberg, professor	1801–1812	28 000	Akademiska Hus AB, ledamot Norsklint AB, ledamot
Johan Wall, företagare	1801–1812	28 000	Beijer Alma AB, ordförande Beijerinvest AB, ordförande Blink AB, ledamot Crafoordska Stiftelsen, ledamot Domarbo Skog AB, ordförande Kjell & Märta Beijers Stiftelse, ledamot Skirner AB, ledamot
Sven Widmalm, professor	1801–1812	782 576	Inga
Helén Ångmo, generaldirektör	1802–1812*****	28 000	Universitets- och högskolerådet, ledamot (entledigad i samband med förordnande som ledamot i Uppsala universitets styrelse)
Carl Anderson Kronlid, doktorand	1807–1812	396 770	Inga
Sofie Annerfalk, student	1801–1806	7 000	Inga
Megha Bendre, doktorand	1801–1806	14 000	Inga
Rozbe Bozorgi, student	1801–1806	16 500	Inga
Martin Holmer, student	1801–1806	14 000	Inga
Mathias Lien, student	1807–1812	7 000	Inga
Felix Olin, student	1801–1806	8 344	Inga
Fredrik Pettersson, student	1807–1812	7 000	Studentbokhandeln AB, ordförande
Sanne Rønning, student	1807–1812	15 529	Inga
Therese Schagerholm Dahl, student	1807–1812	52 445	Inga

* Skattepliktiga ersättningar och andra förmåner som betalats ut under räkenskapsåret samt de framtida åtaganden som avtalats. Det utgår ingen ersättning för styrelseuppdraget till rektor, prorektor eller lärarrepresentanter.

** Enligt förordning (2000:605) om myndigheters årsredovisning och budgetunderlag redovisas uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag

*** 14 000 kr för mycket har av misstag betalats ut, vilket kommer att korrigeras.

**** Ledamot i Uppsala universitets styrelse till och med 180207.

***** Ledamot i Uppsala universitets styrelse från och med 180208.

8. Konsistoriets beslut

Regeringen

Uppsala universitets årsredovisning 2018

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Uppsala 2019-02-20

Gudmund Hernes

Eva Åkesson

Ulla Achren

Carl Anderson Kronlid

Henrik Berggren

Elisabeth Dahlin

Lisa Ekselius

Uli Hacksell

Roland Roberts

Sanne Rønning

Therese Schagerholm Dahl

Gunnar Svedberg

Johan Wall

Sven Widmalm

Helén Ängmo

9. Tabellförteckning

Ekonomiskt resultat för Uppsala universitet 2014–2018, mnkr	6
Tabell 1.1. Uppsala universitets andel av Vetenskapsrådets fria projektbidrag (kontraktssumma) 2014–2018	9
Tabell 1.2. Antal publikationer 2014–2018	11
Tabell 1.3. Strategiska forskningsområden 2018, mnkr	14
Tabell 1.4. SCAS kostnader 2014–2018, mnkr	18
Tabell 1.5. NCK:s kostnader 2014–2018, mnkr	19
Tabell 1.6. Ekonomiskt resultat inom forskning och utbildning på forskarnivå 2014–2018, mnkr	19
Tabell 2.1. Antal helårsstudenter, helårsprestationer och registrerade studenter 2014–2018	22
Tabell 2.2. Antal helårsstudenter (hst) uppdelat på studieförhållande och utbildningsnivå samt prestationsgrad 2014–2018	23
Tabell 2.3. Antal utfärdade examina inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2014–2018	24
Tabell 2.4. Totalt antal helårsstudenter, avgiftsbetalande helårsstudenter och campusstuderande helårsstudenter, samt totalt antal helårsprestationer och totalt antal registrerade studenter vid Campus Gotland 2014–2018	24
Tabell 2.5. Antal doktorander, antal nyantagna doktorander och finansieringsform 2014–2018	25
Tabell 2.6. Antal utfärdade doktors- och licentiatexamen 2014–2018	26
Tabell 2.7. Antal tredjelandsstudenter som deltog i utbytesavtal 2015–2018	28
Tabell 2.8. Antal avgiftsbetalande studenter och helårsstudenter (hst) 2014–2018	29
Tabell 2.9. Antal avgiftsbetalande studenter som antagits genom separat antagning 2015–2018	29
Tabell 2.10. Intäkter och kostnader för avgiftsbetalande studenter 2014–2018, mnkr	29
Tabell 2.11. Antal helårsstudenter och könsfördelning inom utbildning på grundnivå 2014–2018	31
Tabell 2.12. Antal helårsstudenter och könsfördelning inom utbildning på avancerad nivå 2014–2018	31
Tabell 2.13. Antal doktorander (heltidsekvivalenter) inom utbildning på forskarnivå 2014–2018	31
Tabell 2.14. Antal helårsstudenter inom läkarutbildningen 2014–2018	33
Tabell 2.15. Ersättning till Landstinget i Uppsala län för klinisk utbildning och forskning (ALF) 2014–2018, tkr	33
Tabell 2.16. Antal helårsprestationer (hpr) och sökande för vissa ämnen 2018 och antalet helårsstudenter (hst) 2014–2018	34
Tabell 2.17. Antal deltagare i vissa språkutbildningar 2014–2018	34
Tabell 2.18. Antal programnybörjare, helårsstudenter och examinerade på utbildningar som leder till vissa examina 2014–2018	36
Tabell 2.19. Antal helårsstudenter och erbjudna platser på sommarkurser som startat eller utökats 2018	38
Tabell 2.20. Kompletterande utbildningar för personer med avslutad utländsk apotekar-, receptarie-, biomedicinsk analytiker-, och psykologutbildning 2017–2018	39
Tabell 2.21. Ekonomiskt resultat för utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2014–2018, mnkr	40
Tabell 3.1. Intäkter och kostnader i uppdragsforskning 2014–2018, mnkr	43
Tabell 3.2. Antal adjungerade lärare samt företagsdoktorander 2014–2018	43
Tabell 3.3. Intäkter i poänggivande och icke poänggivande uppdragsutbildning (mnkr) samt antal helårsstudenter i poänggivande utbildningar 2014–2018	44
Tabell 3.4. Flödestal och prestationer för UU Innovation, Uppsala universitet Holding AB och Drivhuset 2014–2018	48
Tabell 4.1. Personalstruktur (årsarbetskrafter) 2014–2018	52
Tabell 4.2. Antal nya professorer samt könsfördelningen 2014–2018	54
Tabell 4.3. Sjukfrånvaro i procent 2014–2018	55
Tabell 4.4. De av universitetsledningen högst värderade riskerna och nya risker 2018	56
Tabell 4.5. Utveckling av förhyrd lokalarea och universitetets totala lokalkostnad 2014–2018	57
Tabell 4.6. Universitetsbibliotekets ekonomiska redovisning 2014–2018, tkr	58
Tabell 4.7. Ekonomisk redovisning för universitetsledningen, internrevisionen och universitetsförvaltningen 2014–2018, tkr	59
Tabell 5.1. Ekonomiskt resultat 2014–2018, mnkr	61
Tabell 5.2. Intäkter av bidrag per kategori 2014–2018, mnkr	62
Tabell 5.3. Bidragsintäkter från EU 2014–2018, mnkr	62
Tabell 5.4. Kostnadsutveckling 2014–2018, mnkr	64
Tabell 5.5. Intäkter av bidrag från de största forskningsfinansiärerna 2014–2018, mnkr	64
Tabell 5.6. Utveckling av bidrag 2014–2018, mnkr	64

Tabell 5.7. Anslagsmedel som disponerats för samfinansiering av indirekta kostnader och lokaltjänstkostnader inom bidragsfinansierad verksamhet (mnkr) och dess andel av totalfinansiering 2014–2018	65
Tabell 5.8. Omsättning av bidragsmedel (inklusive transfereringar) 2014–2018, mnkr	65
Tabell 5.9. Utveckling av oförbrukade bidrag från de största forskningsfinansiärerna 2014–2018, mnkr	65
Tabell 5.10. Investeringar och lån 2014–2018, mnkr	65
Tabell 5.11. Ekonomiskt utfall 2018, mnkr	66
Tabell 5.12. Ekonomiskt utfall för vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap 2018, tkr	68
Tabell 5.13. Ekonomiskt utfall för vetenskapsområdet för medicin och farmaci 2018, tkr	68
Tabell 5.14. Ekonomiskt utfall för vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap 2018, tkr	68
Tabell 5.15. Ekonomiskt utfall för övriga verksamheter 2018, tkr	69
Tabell 6.1. Vetenskapsområden, fakulteter samt institutioner eller motsvarande vid Uppsala universitet	91

Årsredovisning 2018

Uppsala universitet

Box 256

751 05 Uppsala

Tel: 018-471 00 00

Fax: 018-471 20 00

www.uu.se